

Universitat Rovira i Virgili
Facultat de Ciències de l'Educació i Psicologia
Seu Baix Penedès

ENSENYAMENT DE MESTRES EDUCACIÓ INFANTIL

MÚSICA I EMOCIÓ: EXPLORANT LA MUSICOTERÀPIA EN LA GESTIÓ DE LES EMOCIONS AMB INFANTS DE 5 ANYS.

TREBALL DE FI DE GRAU

Autora: Leyre Mateu Sanz

Tutora: Dra. Sofia Moya Pereira

El Vendrell, 30 de maig de 2025

AGRAÏMENTS

Aquest treball no hauria estat possible sense tota la gent que m'ha acompanyat durant tot aquest camí. En primer lloc, vull agrair a totes les persones que han participat en la meva recerca, per brindar-me la vostra dedicació, paciència i experiència. La vostra col·laboració m'heu ajudat a aportar més informació, la qual li ha donat sentit únic i especial.

També vull donar les gràcies a les meves tutores i a tot l'equip docent que m'ha acompanyat durant els meus períodes de pràctiques, per la seva paciència, orientació, suport i consells sobre aquest àmbit, i trobar les respostes a totes les meves preguntes fins al final. A més, vull agrair eternament als meus nens i nenes de pràctiques, gràcies per ensenyar-me tantíssimes coses i sobretot per fer-me estimar aquesta professió. Us portaré a tots sempre al meu cor.

Als meus amics, gràcies per ser-hi sempre i per fer tot aquest camí molt més lleuger i bonic, per escoltar-me, per animar-me a seguir i per ajudar-me a desconnectar en els moments més complicats.

A la meva família, per ser un suport essencial en aquest camí i encara que alguns no estigueu amb mi, sé que estaríeu molt orgullosos de mi. Gràcies a tots i totes per estar al meu costat, ajudar-me i per cuidar-me, per ser un gran suport en aquests quatre anys. Ja podem dir que tenim una mestra a la família.

Als meus pares Vicky i Jose, els meus pilars dins d'aquesta etapa. Només puc dir-vos que gràcies: gràcies per les vostres paraules d'ànim, per les vostres "abraçades d'energia" quan ja no en tenia més, treure'm un somriure sempre que ho necessitava, per tot l'esforç que heu fet, pel vostre amor incondicional; gràcies per ensenyar-me tot el que sé, gràcies per ensenyar-me que sempre s'ha de lluitar pels meus somnis, i no rendir-se mai; gràcies per confiar en mi inclòs quan jo no ho feia. Sou un gran exemple de sacrifici i superació, espero algun dia ser la meitat que sou vosaltres. Gràcies per ser el meu refugi. Aquest títol també és vostre.

Per acabar, també volia agrair-me a mi mateixa: per ser tan treballadora i constant en tot aquest procés i per no rendir-te en aquest dur viatge, malgrat totes les complicacions i limitacions que hi ha hagut pel camí. La mini Leyre del passat segur que estaria molt orgullosa en la dona que t'has convertit i d'on has arribat, perquè has aconseguit, per una part, allò que volia ser de gran: tornar a ser petita.

RESUM

El desenvolupament emocional és fonamental pel benestar i l'aprenentatge significatiu dels infants en els primers anys de vida, i per aquesta mateixa raó és de vital importància treballar aquestes competències emocionals des d'edats ben primerenques. En aquest context, el present Treball de Fi de Grau investiga el gran potencial de la musicoteràpia com una eina educativa poderosa per la gestió emocional dels infants, concretament l'edat de cinc anys. A partir d'una base teòrica sòlida que inclou aportacions no només a la pedagogia, sinó també a la psicologia i a la musicoteràpia, s'examinen els resultats de la implementació d'aquesta disciplina a través de l'expressió, identificació i la regulació de les emocions. La recerca es fonamenta a partir de l'experiència personal en centres d'educació infantil, on s'observa que la capacitat de la música pot generar respostes emocionals significatives.

La metodologia aplicada inclou una anàlisi qualitativa mitjançant entrevistes a diferents professionals dels camps de la musicoteràpia i de la docència, i la implementació d'una proposta didàctica i pedagògica basada en activitats musicoterapèutiques. La creació d'aquestes activitats han sigut dissenyades amb el principal objectiu de poder afavorir a la presa de consciència emocional i promoure un bon ambient a l'aula, així com la convivència amb els altres individus. D'aquesta manera, els resultats mostren una millora en les competències emocionals que han participat en les sessions de musicoteràpia, destacant-se així avenços en l'autoregulació, en l'expressió emocional de cara als altres i en la socialització, així com en l'empatia per els individus que els hi envolta en el seu entorn més proper.

Finalment, aquest estudi conclou que la musicoteràpia, quan és aplicada des d'una perspectiva terapèutica i pedagògica, pot efectuar-se com una eina imprescindible per treballar i reforçar les emocions i la seva regulació davant situacions d'una forma lúdica i significativa dins de l'aula d'educació infantil.

S'espera i es proposa aquesta recerca com una via prometedora de futures investigacions en els diferents camps d'aprenentatge, així com de pràctiques educatives centrades tant en la musicoteràpia com en l'educació emocional.

Paraules clau: educació infantil, educació emocional, musicoteràpia, gestió emocional, recursos didàctics, expressió emocional.

RESUMEN

El desarrollo emocional es fundamental para el bienestar y el aprendizaje significativo de los infantes en los primeros años de vida, y por esta misma razón es de vital importancia trabajar estas competencias emocionales desde edades tempranas. En este contexto, el presente Trabajo de Final de Grado investiga el gran potencial de la musicoterapia como una herramienta educativa poderosa para la gestión emocional de los infantes, concretamente a la edad de cinco años. A partir de una base teórica sólida que incluye aportaciones no solo a la pedagogía, sino también a la psicología y a la musicoterapia, se examinan los resultados de la implementación de esta disciplina a través de la expresión, identificación y la regulación de las emociones. La investigación se fundamenta a partir de la experiencia personal en centros de educación infantil, donde se observa que la capacidad de la música puede generar respuestas emocionales significativas.

La metodología aplicada incluye un análisis cualitativo mediante entrevistas a diferentes profesionales de los campos de la musicoterapia y de la docencia, y la implementación de una propuesta didáctica y pedagógica basada en actividades musicoterapéuticas. La creación de estas actividades han sido diseñadas con el principal objetivo de poder favorecer la toma de consciencia emocional y promover un buen ambiente en el aula, así como la convivencia con otros individuos. De esta manera, los resultados muestran una mejora en las competencias emocionales que han participado en las sesiones de musicoterapia, destacándose así avances en la autorregulación, en la expresión emocional de cara a los otros y en la socialización, así como en la empatía por los individuos que los rodea en su entorno más próximo

Finalmente, este estudio concluye que la musicoterapia, cuando es aplicada desde una perspectiva terapéutica y pedagógica, puede efectuarse como una herramienta imprescindible para trabajar y reforzar las emociones y su regulación delante de situaciones de una forma lúdica y significativa dentro del aula de educación infantil.

Se espera y se propone esta investigación como una vía prometedora de futuras investigaciones en los diferentes campos de aprendizaje, así como de prácticas educativas centradas tanto en la musicoterapia como en la educación emocional.

Palabras clave: educación infantil, educación emocional, musicoterapia, gestión emocional, recursos didácticos, expresión emocional.

ABSTRACT

Emotional development is fundamental for the well-being and meaningful learning of a child in the first years of life, and for this very reason it is vitally important to work on these emotional competences from an early age. In this context, this Final Degree Project investigates the great potential of music therapy as a powerful educational tool for the emotional management of children, specifically at the age of five. From a solid theoretical base that includes contributions not only from pedagogy, but also from psychology and music therapy, the results of the implementation of this discipline through the expression, identification, and regulation of emotions are examined. The research is based on personal experience in early childhood education centres, where it is observed that the capacity of music can generate significant emotional responses.

The methodology applied includes a qualitative analysis through interviews with different professionals in the fields of music therapy and teaching, and the implementation of a didactic and pedagogical proposal based on music therapy activities. The creation of these activities has been designed with the main objective of favouring emotional awareness and promoting a good atmosphere in the classroom, as well as coexistence with other individuals. In this way, the results show an improvement in the emotional competence that have participated in the music therapy sessions, highlighting advances in self-regulation, in emotional expression in the face of others and in socialisation, as well in empathy for the individuals who surround them in their immediate environment.

Finally, this study concludes that music therapy, when applied from a therapeutic and pedagogical perspective, can be an essential tool for working on and reinforcing emotions and their regulation in a playful and meaningful way in the early childhood education classroom.

This research is expected and proposed as a promising avenue for future research in the different fields of learning, as well as educational practices, focused on both music therapy and emotional education.

Key words: early childhood education, emotional education, music therapy, emotional management, didactic resources, emotional expression.

*“Con la música se puede expresar todo aquello que no sabes decir
con palabras: sensaciones, sentimientos y emociones”*

Raúl Bermejo, 2021

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ.....	1
1.1. OBJECTIUS.....	2
2. MARC TEÒRIC.....	3
2.1. LES EMOCIONS.....	3
2.1.1. CLASSIFICACIÓ DE LES EMOCIONS.....	4
2.1.2. L'EVOLUCIÓ EMOCIONAL DELS INFANTS (0-6 ANYS).....	6
2.1.3. EDUCACIÓ EMOCIONAL DE L'EDAT 0- 6 ANYS.....	9
2.1.3.1. OBJECTIUS EN L'EDUCACIÓ INFANTIL.....	12
2.1.3.2. COMPETÈNCIES DE L'EDUCACIÓ EMOCIONAL.....	12
2.2. LA MUSICOTERÀPIA.....	14
2.2.1. ORIGEN DE LA MUSICOTERÀPIA.....	16
2.2.2. OBJECTIUS DE LA MUSICOTERÀPIA.....	18
2.2.3. PAPER DEL MUSICOTERAPEUTA.....	18
2.2.4. MÈTODES MUSICALS QUE BENEFICIEN ALS INFANTS.....	19
2.3. RELACIÓ DE LA MUSICOTERÀPIA I LES EMOCIONS.....	23
2.4. RELACIÓ AMB EL CURRÍCULUM D'EDUCACIÓ INFANTIL.....	24
3. MARC METODOLÒGIC.....	28
3.1. INTRODUCCIÓ.....	28
3.2. OBJECTIUS.....	29
3.3. DISSENY METODOLÒGIC.....	29
3.3.1. METODOLOGIA.....	29
3.3.2. DISSENY DE LA SITUACIÓ D'APRENENTATGE.....	30
3.3.2.1. CONTEXTUALITZACIÓ.....	30
3.3.2.2. OBJECTIUS.....	31
3.3.2.3. EIXOS, COMPETÈNCIES I SABERS.....	32
3.3.2.4. ACTIVITATS.....	35
3.3.2.5. AVALUACIÓ.....	41

3.3.3. ALTRES INSTRUMENTS DE RECOLLIDA DE DADES (ENTREVISTES)...	
42	
3.3.3.1. VALIDACIÓ.....	43
3.4. ANÀLISI DELS RESULTATS.....	43
4. CONCLUSIONS.....	53
5. BIBLIOGRAFIA.....	56
6. ANNEXOS.....	63
6.1. Annex 6.1: Taula principal de metodologies, mètodes i tècniques d'obtenció d'informació.....	63
6.2. Annex 6.2: Material de les activitats.....	63
6.3. Annex 6.3: Taula recollida d'informació activitat 2 (1 ^a part).....	68
6.4. Annex 6.4: Taula d'avaluació de la situació d'aprenentatge.....	69
6.5. Annex 6.5: Validacions de les entrevistes.....	69
6.6. Annex 6.6: Transcripció d'entrevistes a professionals.....	83
6.7. Annex 6.7: Taula Excel de les anàlisis dels resultats.....	95

ÍNDEX DE TAULES

1. Taula 1: <i>Classificació d'emocions</i>	6
2. Taula 2: <i>Components de la intel·ligència emocional</i>	10
3. Taula 3: <i>Resum de les emocions en el currículum d'educació infantil (segon cicle)</i> ..	26
4. Taula 4: <i>Resum de la música en el currículum d'educació infantil (segon cicle)</i>	28
5. Taula 5: <i>Disseny de la investigació</i>	30
6. Taula 6: <i>Objectius d'aprenentatge de la situació d'aprenentatge "El tresor de les emocions"</i>	32
7. Taula 7: <i>Activitat 1 (inicial) "Coneixem les nostres emocions"</i>	35
8. Taula 8: <i>Activitat 2 "El meu matí musical"</i>	36
9. Taula 9: <i>Activitat 3 "Respiro i em calmo"</i>	37
10. Taula 10: <i>Activitat 4 "Escolto, sento i m'expresso"</i>	38
11. Taula 11: <i>Activitat 5 "Quina cançó és la meva emoció d'avui?"</i>	39
12. Taula 12: <i>Activitat 6 "El final d'una aventura emocional"</i>	40
13. Taula 13: <i>Relació entre les activitats i els criteris d'avaluació de la situació d'aprenentatge</i>	41
14. Taula 14: <i>Graella d'avaluació de la situació d'aprenentatge</i>	42
15. Taula 15: <i>Graella resum de les respostes de les entrevistes</i>	52

ÍNDEX DE FIGURES

1. Figura 1: <i>Les competències emocionals segons Bisquerra (2009)</i>	14
2. Figura 2: <i>Gràfic de barres del resum de la competència emocional</i>	44
3. Figura 3: <i>Gràfic de sectors sobre la comparació d'identificació d'emocions entre l'activitat 1 i l'activitat 2</i>	45
4. Figura 4: <i>Gràfic de sectors sobre els alumnes que justifiquen o no la seva elecció</i>	46
5. Figura 5: <i>Gràfic de sectors sobre l'ús de conceptes emocionals tranquils</i>	46
6. Figura 6: <i>Gràfics de sectors comparatius de l'activitat 4</i>	47
7. Figura 7: <i>Gràfic de sectors dels alumnes que toquen la cançó de la calma</i>	48
8. Figura 8: <i>Gràfic de sectors sobre la identificació d'emocions interpretades pels companys i companyes</i>	49
9. Figura 9: <i>Gràfic de sectors de l'expressió emocional dels infants a l'activitat 6</i>	49
10. Figura 10: <i>Mitjana dels indicadors d'avaluació de la implementació a l'aula</i>	50
11. Figura 11: <i>Gràfic de barres horitzontals de la mitja dels resultats dels infants</i>	51
12. Figura 12: <i>Gràfic de barres del resum dels resultats de la intervenció</i>	51

1. INTRODUCCIÓ

En els darrers anys s'ha investigat molt sobre la musicoteràpia perquè s'ha demostrat que comporta molts beneficis en múltiples disciplines com la psicologia i neurologia, a més de l'educació, la fisioteràpia i altres àrees de la salut. Tal com esmenta Vaillancourt (2009), la música en l'àmbit educacional té un fortíssim potencial en el desenvolupament de l'infant, on aquest troba la importància del seu ritme i del poder de la seva veu. A més, defensa que la música ha d'ocupar un lloc privilegiat en la vida de l'infant, sigui per la seva formació o sigui com a possible teràpia en el seu procés formatiu.

Pel que fa a la part emocional, també ha sigut una temàtica rellevant, on ha estat un gran objecte d'estudi en totes les etapes del desenvolupament dels éssers humans. Des de l'antiga Grècia amb Plató i Aristòtil, ja es feia èmfasi sobre les teories emocionals, on defensaven que no eren provocades per cap força natural, sinó per opinions (Casado & Colomo, 2006). Amb això podem observar que al llarg dels segles ja destacaven aquesta idea emocional i la seva gestió, i que actualment continua sent un tema de recerca.

La motivació per abordar aquest tema sorgeix de la meua experiència durant les pràctiques realitzades en aquest grau. Durant aquest període, vaig poder observar que l'audició musical provocava variacions en l'estat emocional dels diversos infants, depenent del tipus de melodia i el grau de familiaritat amb aquesta. A més, vaig poder identificar algunes dificultats en la gestió emocional en els infants, considerant així per la manca d'eines adequades per la diversitat dels entorns dels infants. Així mateix, això em va portar a investigar el potencial de la musicoteràpia com a recurs de la regulació emocional en aquesta etapa evolutiva, tenint en compte diversos factors.

Conseqüentment, el meu treball de final de grau té com a objectiu fonamental conèixer els beneficis de la musicoteràpia i desenvolupar un recurs d'aprenentatge que en validi la seva aplicació en la gestió d'emocions en l'etapa d'infantil, concretament en l'etapa dels 5 anys.

Així doncs, a partir de la teoria i del plantejament de la part metodològica, s'ha formulat la següent pregunta per tal d'iniciar la recerca d'aquest treball: *la musicoteràpia ajuda a regular i gestionar les emocions dels infants de cinc anys?* Per tant, la meua hipòtesi sobre aquest àmbit és que la implementació de sessions de musicoteràpia a l'aula d'infantil afavoreix significativament la gestió emocional dels infants de cinc anys.

Per tal de poder realitzar aquesta investigació i poder comprovar la meua hipòtesi, he creat una estructura dins d'aquest treball, i amb una metodologia qualitativa per poder arribar fins a una conclusió final.

Per una banda, en el marc teòric presenta una anàlisi exhaustiva sobre les emocions, la seva classificació i evolució durant la infància, així com la importància de l'educació emocional que hem de proporcionar als adults com a part essencial del desenvolupament integral i harmònic dels infants. També es desenvolupa el concepte de musicoteràpia, on s'explica el seu origen, objectius i mètodes, posant èmfasi en el seu valor terapèutic i educatiu. Tanmateix, s'explora la relació directa entre aquests conceptes, tot vinculant-ho amb el currículum d'educació infantil de Catalunya.

Per l'altra banda, en el marc metodològic, s'aplica una metodologia qualitativa amb la implementació d'una proposta didàctica, formada per activitats musicals que treballen diferents aspectes com l'expressió, el reconeixement i la regulació emocional. Aquesta proposta es contextualitza en un entorn real d'infants de cinc anys. Seguidament, es mostra la realització d'entrevistes a diversos professionals del sector educatiu i musical.

1.1. OBJECTIUS

Per poder desenvolupar aquest treball, s'han definit uns objectius tant generals com específics per tal de poder completar la recerca exitosament. L'**objectiu general** d'aquest estudi és *conèixer els beneficis de la musicoteràpia en la gestió i control d'emocions a l'etapa d'infantil, concretament a l'edat de 5 anys.*

A més, en base d'aquest objectiu general, s'han desenvolupat **quatre objectius específics**, on es precisa més acuradament aquesta informació:

1. Examinar els fonaments teòrics de la musicoteràpia i la seva aplicació en l'àmbit educatiu i emocional.
2. Analitzar l'impacte de la musicoteràpia en la identificació i expressió emocional dels infants de cinc anys.
3. Analitzar la situació actual de la musicoteràpia a les escoles de Catalunya, concretament a les aules d'I5.
4. Identificar les característiques per un recurs d'aprenentatge basat en els principis de la musicoteràpia.

2. MARC TEÒRIC

2.1. LES EMOCIONS

Amb el pas del temps, les emocions han estat un tema que ha sigut de gran interès per molts investigadors i pensadors, donant així una gran importància en les seves teories. Principalment, aquest punt d'inflexió es va iniciar en el cap de la filosofia, i més tard, amb els avenços dels últims temps, l'estudi de les emocions s'ha estès a altres disciplines com la psicologia i la sociologia, entre altres aportant així múltiples opinions de forma multidisciplinària. Cal destacar que aquest concepte no s'ha esmentat d'aquesta manera sempre, és a dir, que al llarg del temps ha anat evolucionant (de Orellán, 2020).

Segons Aristòtil, el concepte d'emoció la defineix com a qualsevol alteració de l'ànima que es manifesta amb plaer o dolor, i aquests sentiments actuen com un senyal de valor imprescindible pel desenvolupament de l'ésser humà, la qual l'ha provocat o una situació o tercera persona. D'aquesta manera, les emocions es poden entendre com una resposta ràpida de l'ésser viu davant una situació que ha denominat com a favorable o desfavorable (Aristòtil, citat per Casado & Colomo, 2006).

Cap a finals del segle XX, Goleman (1995) va oferir una definició, la qual és una de les més recents i diferents que tenim avui dia, la qual afirma que amb el conjunt d'aquestes emocions creen uns sentiments i pensaments, les quals van acompanyats d'unes reaccions psicològiques, així com d'accions davant la situació. Segons aquest autor, existeixen milers d'emocions, les quals cadascuna d'aquestes té una gran varietat de versions diferents, canvis, i matisos entre elles, i que es poden visualitzar de maneres diferents en cada persona, ja que cadascun dels éssers vius és únic i especial, i que cadascú té reaccions emocionals diferents.

Segons Fernández-Abascal et al. (2010) va definir el concepte emoció de la següent manera: *“La emoción como proceso implica una serie de condiciones desencadenantes, como estímulos relevantes; diversos niveles de procesamiento cognitivo, como procesos valorativos; cambios fisiológicos, como la activación; y los patrones expresivos de comunicación, como por ejemplo la expresión emocional. Además la emoción tiene efectos motivadores y su función primordial es la adaptación del individuo a un entorno en continuo cambio”*.

Així mateix, Bisquerra (2009), va determinar el concepte d'emoció com un conjunt de reaccions que es produeixen davant la informació que percebem del nostre entorn més proper. Per tant, aquestes reaccions de les nostres emocions poden variar segons la intensitat, així com influir de manera diversa en el benestar de la persona, tenint en compte diversos factors externs, com per exemple, experiències anteriors, creences, vivències que li provoquen un gran conjunt d'emocions, i també els trets del mateix caràcter. Tanmateix, aquests processos emocionals poden acabar influint d'una forma o altra de manera significativa en la conducta i en la personalitat de l'individu, on la seva durada pot ser tant a curt com a llarg termini.

Relacionat amb el tema, es pot esmentar que aquestes emocions que expressen d'alguna manera o altre els humans, són el resultat d'un procés més conscient i reflexiu, que no només es basa en el mateix estat emocional que experimenta el nostre cos en aquell mateix moment, sinó que també es té en consideració altres elements primordials, com una situació externa, els coneixements previs, el conjunt de respostes de les nostres emocions adquirides, i sobretot, aquella capacitat que tenim per poder planificar, anticipar i decidir com podem actuar de cara al futur (Fernández-Abascal et al., 2010).

Com a conclusió de tot aquest conjunt de definicions emocionals treballades i investigades al llarg del temps, es pot dir que hi ha una gran diversitat i varietat de definicions i respostes, cosa que ha promogut la creació de noves teories i enfocaments sobre aquest tema sobre les emocions. Tant és així que es pot dir que la psicologia és un dels primers camps d'estudi i d'investigació que s'ha interessat per les emocions des de l'inici.

2.1.1. CLASSIFICACIÓ DE LES EMOCIONS

Actualment, i gràcies a nombroses investigacions, s'ha arribat a la conclusió que existeixen un conjunt d'emocions que es consideren bàsiques pel desenvolupament social i emocional dels éssers humans. Aquestes emocions són innates, universals i molt presents en tots els individus, però sobretot en els infants, que és en aquesta etapa quan comencen a experimentar, descobrir, vivenciar i treballar aquestes emocions. Aquest tema actua com un aspecte essencial en el desenvolupament integral i harmònic de l'infant, ja que la seva identificació ha ajudat a avançar en la comprensió del desenvolupament de l'ésser humà l'educació emocional.

Tal com esmenta Palou Vicens (2004), classifica les emocions en emocions primàries i emocions secundàries: les **emocions primàries**, que són arran d'entre dues i vuit segons altres autors, fan referència a aquelles que es mostren des del primer moment de vida, i que té com a objectiu la supervivència d'un mateix. Ella mateixa defensa que en total hi ha cinc emocions bàsiques: l'amor, la por, la ràbia, la tristesa i l'alegria, les quals les altres són un conjunt d'aquestes. A més, fa referència a la sorpresa, on explica que, encara que no sigui una emoció primària, aquesta ho fa de forma indirecta (Palou, 2004). En canvi, les **emocions secundàries** són el resultat d'aquelles combinacions d'emocions bàsiques, les quals ajuden a explicar la resta d'emocions (Plutchik, 1970, citat en Del Barrio, 2002). Pel que fa a l'expressió i la interpretació d'aquestes, Sílvia Palou Vicens (2004) afirma que tant la identificació com la mostra externa d'emocions depèn de l'entorn i de les interaccions socials que impulsen els adults.

Com s'ha comentat anteriorment, **l'alegria**, és una emoció primària positiva, que és una de la base d'altres emocions (Del Barrio, 2002), i que apareix en situacions on es mostra un benestar físic i emocional (Palou, 2004), que afavoreix un ambient de seguretat i confiança en l'individu, ajudant així a conèixer diferents conductes positives. Es manifesta amb somriures de forma espontània, que significa que la persona té una certa sensació de confort (Del Barrio, 2002).

Seguidament, tenim l'emoció de la **tristesa** que, segons Palou (2004), la defineix com una emoció que apareix quan no es poden satisfer els mateixos desitjos, i que comença a identificar-se a partir dels dos i tres mesos de vida i, per tant, les emocions anteriors als dos mesos es poden definir com a angoixa o malestar (Del Barrio, 2002). Altres autors, com Leventhal i Tomarken (1986, citats en Del Barrio, 2002) mostren que la tristesa és una emoció essencial per l'autoconcepte i la seva prèvia formació, perquè defensen que la mirada s'implica cap als altres.

A continuació, tenim una altra emoció primària, que és la **ràbia/ira**. Aquesta es determina com una resposta emocional de la frustració, que es dona quan hi ha impediments per poder satisfer les necessitats bàsiques per poder sobreviure (Del Barrio, 2002). Altres investigadors, com Sílvia Palou Vicens (2004) descriuen aquesta emoció com una reacció d'ira provocada per situacions com la vulneració a diferents situacions injustes, la qual es mostra a partir dels

divuit mesos i que disminueixen als tres o quatre anys, però en realitat pot perdurar a llarg termini (Palou, 2004).

Finalment, ens trobem amb la **por**, una de les últimes emocions primàries que surten a l'exterior. Aquesta emoció negativa surt a la llum quan s'activa davant d'estímuls percebuts com a amenaça per a la seva integritat tant física com emocional. Durant aquesta etapa, les pors van evolucionant al llarg del temps, sobretot de l'experiència i de la maduresa cognitiva de cada persona, i que el creixement emocional i socials dels infants es pot veure afectada de manera negativa (Palou, 2004).

	Emoció positiva	Emoció negativa
Emoció primària	Interès, sorpresa, alegria	Tristesa, por, ràbia/ira
Emoció secundària	Curiositat, adoració, orgull, desig, plaer.	Avorriment, preocupació, desesperació, desconfiança, enveja, vergonya, culpabilitat, disgust, menyspreu.

Taula 1: Classificació d'emocions segons del Barrio (2002).

2.1.2. L'EVOLUCIÓ EMOCIONAL DELS INFANTS (0-6 ANYS)

El Center on the Social Emotional Foundations for Early Learning (CSEFEL) defineix el desenvolupament emocional i social de la següent manera:

“the developing capacity of the child from birth through five years of age to form close and secure adult and peer relationships; experience, regulate, and express emotions in socially and culturally appropriate ways; and explore the environment and learn—all in the context of family, community, and culture” (Yates et al., 2008)

Segons Petrovan (2018), el fet de poder desenvolupar diferents habilitats emocionals bàsiques per el creixement de l'individu és essencial per afavorir a una bona adaptació a la vida, així com per tal d'arribar a l'èxit d'aprenentatges escolars com socials. Tot seguit, és de vital importància tenir en compte els espais on creixen els infants, ja que han de tenir un cert equilibri i on es promogui la regulació emocional. S'ha de tenir en compte les actuacions dels adults, com pensen i com expressen els seus sentiments davant dels infants, així com reaccionen en les diferents situacions que es presenten, perquè d'aquesta manera afectarà

d'una manera o d'una altra en les actituds i conductes dels infants en un futur. Aquest punt en qüestió també ho defensa Kagan et al. (2005), citat en Halle i Darling-Churchill (2016), que demostra que des de els primers anys d'infantesa fins a l'arribada a l'escola, els infants segueixen un continu típic quant a l'adquisició d'habilitats tant socials com emocionals.

Pel que fa a la capacitat dels infants per gestionar les seves emocions de forma correcta, s'ha de ressaltar que és essencial pel seu desenvolupament social i emocional, així també com el fet de relacionar-se de forma positiva amb els altres. Tanmateix, el fer d'experimentar i viure diferents emocions és primordial per l'adaptació, el creixement i l'evolució personal, perquè ajuda a detectar canvis propis i de l'entorn, així com a respondre davant de situacions que poden afectar el benestar de l'individu (Olhaberry & Siverson, 2022).

Per tal de poder entendre millor aquesta evolució emocional en l'etapa d'infantil, a continuació es farà una classificació sobre les característiques del seu desenvolupament emocional, des dels zero fins als sis anys.

Tal com esmenta Halle i Darling-Churchill (2016), durant el primer any de vida (0-1 any), **els nadons** comencen a entendre que són éssers totalment independents dels adults de referència, on aprenen a ser consolats com a calmar-se de forma autònoma i comencen a treballar i explorar amb les seves pròpies emocions. A més, participen de forma activa en les interaccions i accions socials bàsiques que ajuden a la necessitat fisiològica d'expressar les seves emocions i saber calmar-se. De forma paral·lela, es mostra també una evolució progressiva en la seva relació amb l'entorn que l'envolta, ja que comença a reconèixer a les persones properes, ploren davant d'estranyes i responen de manera afectuosa a situacions socials, cosa que ajuda al desenvolupament emocional i social (Generalitat de Catalunya, 2012). Així mateix, tenen la capacitat innata de regular-se emocionalment amb estímuls externs com expressions facials o contactes físics que els hi proporciona els seus adults referents (Izard et al., 2011).

Entre **l'any i els dos anys**, els infants comencen a millorar i adquirir més habilitats socials que són més difícils, perquè reconeixen a diverses persones, són més autònoms i mostren una gran quantitat de reaccions emocionals més àmplia, com la frustració i la ira. Tanmateix, identifiquen aquests contrastos emocionals i adopten altres rols més actius en les diferents situacions (Halle & Darling-Churchill, 2016). Al mateix temps, a mesura que comencen a

reconèixer a les persones i als objectes del seu entorn proper, imiten les accions dels adults (Generalitat de Catalunya, 2012), cosa que influeix en les emocions dels infants, és a dir, tal com expressen les seves emocions els adults, contribueix d'una manera o d'una altra als infants.

És cert que durant el **segon any** de vida, l'infant és egocèntric i es centra principalment en les seves necessitats, on busca situacions agradables per tal de no general malestar i emocions negatives. En altres paraules, assimila vivències i gestiona les seves emocions, cosa que es pot desenvolupar a través del joc i ajuda el desenvolupament cognitiu i a fomentar l'empatia (Olhaberry & Siverson, 2022).

Entrem en el segon cicle d'educació d'infantil: per una banda, entre els **tres i quatre anys**, majoritàriament comencen a formar vincles fora del nucli familiar, sobretot amb un parell de companys i companyes amb actituds similars als seus (Generalitat de Catalunya, 2012). Encara estan en procés de millorar a la cooperació i a la gestió emocional, però expressen els seus desitjos i idees de forma més clara i concisa. Alhora, són capaços d'identificar les emocions de manera més concisa, ser constants en les tasques curtes i adaptar-se a les normes socials típiques de convivència, com compartir i respectar el torn (Halle & Darling-Churchill, 2016).

Per una altra banda, entre els **quatre i cinc anys**, ja són capaços d'escollir els seus amics i a obrir jocs amb ells de forma intencional, mostrant així major autonomia de caràcter social (Generalitat de Catalunya, 2012). Tot seguit, expressen les seves emocions amb més claredat, fent així la seva identificació d'una forma més clara, i també l'expressió d'empatia de forma directa o indirecta. A més, busquen l'aprovació dels seus iguals i dels adults referents a través d'accions i conductes positives, i demanen ajuda quan és necessari (Generalitat de Catalunya, 2012).

Per finalitzar aquest apartat, cal recordar el període de **cinc i sis anys**, l'últim curs de l'educació infantil. En aquesta etapa, els infants experimenten emocions més complicades, com la por, la vergonya o la frustració, i com cada vegada són més conscients, comencen a expressar-la d'una forma més clara i concisa. Així mateix, comencen a descobrir altres sentiments com l'orgull, així com el reconeixement d'errors (Generalitat de Catalunya, 2012).

2.1.3. EDUCACIÓ EMOCIONAL DE L'EDAT 0- 6 ANYS

Tal com s'esmenta Bisquerra (2018), l'educació emocional és un procés educatiu constant i continu, on el seu objectiu principal és de beneficiar el desenvolupament humà de les competències emocionals, considerant-los així com una part vital del seu creixement. Així mateix, durant aquest procés i evolució, es busca ajudar i proporcionar estratègies als individus per tal de poder millorar el seu benestar personal i la convivència social, així com ajudar-los a afrontar diverses situacions de la vida.

Des de la psicologia evolutiva, s'ha entès que el desenvolupament emocional és un aspecte essencial del nostre desenvolupament cognitiu. Segons Gardner (1995) els humans som capaços de conèixer el món de vuit maneres diferents. Menciona que la forma de percebre la vida ens diferencia els uns dels altres perquè cada ésser humà és diferent, dit en unes altres paraules, la diferència està en com utilitzem i integrem cadascú aquestes intel·ligències per dur a terme diverses tasques, resoldre problemes i avançar en diferents àmbits. Per aquesta mateixa raó, a partir d'aquesta referència de les intel·ligències múltiples de Gardner (2001), per aquesta educació emocional es destaca la intel·ligència interpersonal i la intel·ligència intrapersonal (López Cassà, 2005), on ambdues són clau per el desenvolupament personal, on es potencia tant l'autoconeixement com les relacions socials.

Per una banda, tenim la intel·ligència interpersonal, que fa referència a la capacitat d'entendre els altres i d'interactuar de manera efectiva. Així doncs, es considera que és l'habilitat per poder identificar expressions facials, gestos, emocions i postures, i també és la capacitat de respondre a les diverses situacions socials en la qual es troben (Sánchez, 2015). Per una altra banda, la intel·ligència intrapersonal està relacionada amb el coneixement i la gestió d'un mateix, on inclou habilitats com l'autodisciplina, la comprensió de les pròpies emocions i també de la gestió de la mateixa autoestima (Gardner, 1985). Aquest aspecte també ho treballava de Andres Vilorio (2005), on a més afegia que Daniel Goleman, en la seva obra *Emotional Intelligence* (1995), esmentava que les persones amb "altes capacitats 'intel·ligència emocional'" es caracteritzaven per ser agradables i amables, entre altres, sumant també el fet de ser constants i amb determinació. A més, defensava que la intel·ligència emocional estava formada per cinc components bàsics i essencials:

Components de la intel·ligència emocional	
Conscienciació	Es defineix com la comprensió de les emocions d'un mateix. En altres paraules, és aquell coneixement personal i la capacitat d'identificar un sentiment que es pot experimentar en el mateix moment.
Autoregulació	És aquella capacitat de gestionar les emocions d'una manera adequada, tenint en compte les possibles conseqüències d'actuar sense pensar anteriorment.
Orientació motivacional	Es tracta d'aquella capacitat d'un mateix de poder animar-se i implusar-se per poder assolir els seus desitjos, metes i objectius.
Empatia	Consisteix en aquella capacitat de poder posar-se en la pell de l'altre, d'identificar les emocions dels altres, i entendre allò que sent, així com comprendre els pensaments o emocions que no ha pogut expressar de manera verbal.
Socialització	Fa referència a aquelles habilitats que ajuden les persones a gestionar les relacions amb la gent que l'envolta d'una forma positiva, tenint aquesta capacitat de crear vincles amb les persones així com de conservar-los.

Taula 2: Components de la intel·ligència emocional (de Andrés Viloria, 2005).

En aquest cas, quan s'apliquen aquests ideals en l'àmbit educatiu, l'educació emocional es defineix com una eina important i amb molt de valor, ja que busca afavorir el desenvolupament de les emocions, considerant-les essencials per l'evolució positiva i integral de la persona, amb l'objectiu de preparar-la per tal de poder afrontar les diferents situacions de la vida amb diferents recursos (Bisquerra-Alzina, 2005, citat en González, Vacas, González & Lorenzo, 2020).

Tanmateix, la responsabilitat de fomentar aquestes competències des d'edats ben primerenques és principalment dels agents de socialització implicats en l'educació de l'infant, que en aquest cas serien les famílies i l'escola, ja que són els que proporcionen aquestes habilitats en els primers anys com a clau del desenvolupament integral de l'infant (Denham, Bassett & Zinsser, 2012, citat en González, Vacas, González & Lorenzo, 2020).

Tot i que s'ha investigat el paper de la família en aquest procés de desenvolupament emocional, també s'ha observat el paper dels docents, i aquest ha rebut molta menys atenció, ja que l'àmbit emocional encara té resistències dins la recerca i l'àmbit acadèmic. D'aquesta manera, s'associa el desenvolupament emocional amb l'àmbit familiar, mentre l'escola s'ha

considerat que té un impacte motivació, i l'èxit acadèmic de l'alumnat (González, Vacas, González & Lorenzo, 2020).

Encara que existeixen mancances existents dins dels equips docents, el professorat reconeix que aquest aspecte emocional és de vital importància en la tasca educativa, tant pels infants com pels docents, però aquests últims no està preparat per treballar-les. Algunes investigacions mostren que són conscients de la importància que tenen les emocions en l'àmbit educatiu, però que manquen de formació i de recursos per emprar a l'aula, per tal de proporcionar suport i estratègies adequades pel desenvolupament emocional del seu alumnat (González, Vacas, González & Lorenzo, 2020)

En aquest sentit, educar a partir de les emocions implica reconèixer i donar importància a les emocions, mostrar empatia i acompanyar en un procés exhaustiu en la identificació i expressió de les emocions, establir uns límits, ensenyar com ens podem comunicar i relacionar, fomentant així l'autoestima i l'acceptació d'un mateix, a més d'oferir recursos per afrontar i resoldre els conflictes que es presenten en diverses situacions (López Cassà, 2005), per tal de no tenir problemes de comportament, que es caracteritza per el dèficit d'adquisició de competències socials, habilitats per la regulació d'emocions i de resolució de problemes (McCabe & Altamura, 2011, citat en González, Vacas, González & Lorenzo, 2020).

Val la pensa dir que l'educació emocional, segons Bisquerra (2006), integra aportacions en els diferents camps de l'aprenentatge i moviments, com la renovació pedagògica, on defensen una educació centrada en el dia a dia i en els diferents aspectes de l'alumnat, sobretot en l'afectiu; l'educació psicològica i moral, i l'educació de la salut. També d'alimenta de diverses disciplines i corrents pedagògiques, on s'incorporen diferents teories sobre el funcionament de la ment, mencionades anteriorment.

Així doncs, podem entendre l'educació emocional com una innovació educativa que es manté en regla i que va evolucionant a mesura que va passant el temps, gràcies a l'evidència del seu impacte positiu en el desenvolupament integral dels infants en el seu procés d'aprenentatge.

Cal insistir que la selecció dels continguts d'aprenentatge s'han de tenir en compte segons el nivell educatiu de cada infant, intentant afavorir sempre en el procés de reflexió de les emocions del mateix infant i dels seus iguals, i promoure així el desenvolupament de les diferents competències de l'alumnat, sobretot les emocionals (Bisquerra, 2006).

2.1.3.1. OBJECTIUS EN L'EDUCACIÓ INFANTIL

Segons López Cassà (2005), els objectius de l'educació emocional es poden assolir en l'etapa d'infantil, si es treballen des d'edats ben primerenques, però per aconseguir aquesta educació emocional de qualitat, és necessari que tots els membres de la comunitat educativa, implicant així a les famílies i altres agents responsables de l'educació dels infants. Així mateix, s'estableixen els següents objectius (López Cassà, 2005):

- Afavorir el desenvolupament integral dels infants.
- Proporcionar estratègies pel desenvolupament de competències emocionals per l'equilibri i la potenciació de l'autoestima.
- Potenciar, actituds de respecte i tolerància.
- Desenvolupar la tolerància a la frustració.
- Afavorir l'autoconeixement i el coneixement dels altres.
- Desenvolupar el control de la impulsivitat.
- Afavorir la quantitat i la qualitat de les interaccions del grup per la millora del clima de l'aula i la cohesió grupal.

2.1.3.2. COMPETÈNCIES DE L'EDUCACIÓ EMOCIONAL

Bisquerra (2007), citat en Heras, Cepa i Lara (2016) esmenta que les competències emocionals que s'han d'observar a l'etapa d'infantil es basa en cinc pilars fonamentals, encara que Heras, Cepa i Lara (2016) mencionen només a cinc d'aquestes: el primer és aquella habilitat per reconèixer i manifestar les emocions, anomenat també com la *consciència emocional*; el segon és controlar aquestes emocions de manera adequada, també coneguda com a *regulació emocional*; el tercer és la capacitat per gestionar les pròpies emocions, denominada com a *autonomia emocional*; el quart és comprendre i empatitzar amb els altres, esmentada també com *habilitats socials*; i el cinquè i últim és detectar i afrontar dificultats, que reben del nom d'*habilitats de la vida pel benestar*. Ara a continuació, s'explicaran més acuradament aquests pilars.

Primerament, la **consciència emocional** fa referència a aquella capacitat de poder reconèixer tant les pròpies emocions i sentiments com les dels altres individus que viuen al nostre entorn, així com la de percebre l'ambient emocional en un context determinat (Bisquerra,

2000, citat en Heras, Cepas & Lara, 2016). Això inclou poder identificar les nostres emocions, i a partir d'aquest moment, posar-li un nom i classificar-les.

A l'etapa d'educació infantil, com són els primers anys de vida i on més aprenen els infants, és imprescindible treballar aquest aspecte, tenint en compte les formes verbals i no verbals, a més de treballar aquesta base com és la consciència emocional i la seva regulació emocional, ja que es considera una guia en el desenvolupament de diverses capacitats (Heras, Ceba & Lara, 2016).

En segon lloc, tenim la **regulació emocional**, que consisteix que els infants han de poder afrontar diverses situacions mentre van desenvolupant autonomia i, per tant, confiança. Sovint, els hi és difícil expressar amb precisió els seus desitjos, necessitats i sentiments. Per això, aquestes experiències poden ser difícils per ells, ja que les seves habilitats motrius com comunicatives i socials encara manquen d'estratègies i són limitades, on també podem afegir al seu autocontrol d'aquestes, perquè està en procés de desenvolupament i millora, i de moment, s'expressen amb enfadaments i atacs de frustració i ira al seu entorn (Heras, Ceba & Lara, 2016).

Per aquests motius, en aquesta etapa és essencial començar la gestió emocional, per tal d'ajudar a desenvolupar estratègies des d'edats ben primerenques per tal de poder afrontar situacions difícils, generar emocions i saber expressar els seus sentiments de manera adequada. Alguns dels beneficis que s'esmenten són el control d'ira i impulsivitat violenta, la capacitat de tolerar la frustració per tal de no expressar emocions negatives, la paciència per sentir gratificacions immediates, amb un resultat valuós i beneficiós a llarg termini com és l'obertura de noves idees i la capacitat d'adaptar-se als canvis, incorporant flexibilitat i integració (Heras, Ceba & Lara, 2016).

Seguidament, tenim l'**autonomia emocional**, que és la capacitat d'una persona per gestionar les seves pròpies emocions, prendre decisions de manera independent i adaptar-se als canvis de la vida amb seguretat i confiança. Implica el desenvolupament de competències com l'autoestima, l'autoconfiança, la responsabilitat, la gestió de les emocions i la capacitat de motivar-se (Heras, Ceba & Lara, 2016).

En el cas de l'etapa d'infantil, fomentar l'autonomia emocional ajuda els infants a identificar i expressar els seus sentiments, afrontar frustracions, desenvolupar habilitats socials i adquirir seguretat en si mateixos. Aquesta autonomia és fonamental per al seu benestar i per a la construcció d'una personalitat equilibrada i resilient.

A continuació, tenim la **competència social**, que implica identificar les emocions dels altres, oferir suport perquè se sentin bé, fomentar l'empatia i relacionar-se de manera adequada amb les persones del seu entorn. També implica respondre de manera apropiada a les emocions dels altres i comprendre els seus sentiments. En el cas dels alumnes d'Educació Infantil, els ajuda a reconèixer les necessitats i els desitjos dels companys, afavorint així unes relacions socials més efectives i positives (Heras, Cepa & Lara, 2016).

Finalment, tenim les **habilitats de la vida pel benestar**, que tracta en proporcionar eines que ajudin l'alumnat d'infantil a portar una vida saludable i equilibrada, afrontant i superant possibles moments de frustració o insatisfacció. Aquesta competència engloba diferents habilitats, com l'organització del temps, l'oci i les tasques diàries, la capacitat de prendre decisions i la construcció de relacions interpersonals positives basades en la comunicació, la cooperació, el treball en equip i la resolució de conflictes quotidians (Heras, Cepa & Lara, 2016). A més, es treballen habilitats en l'entorn familiar, escolar i social, promovent una actitud optimista i una percepció positiva del benestar. Tot això contribueix a millorar tant el benestar personal i social com la qualitat de vida dels infants.

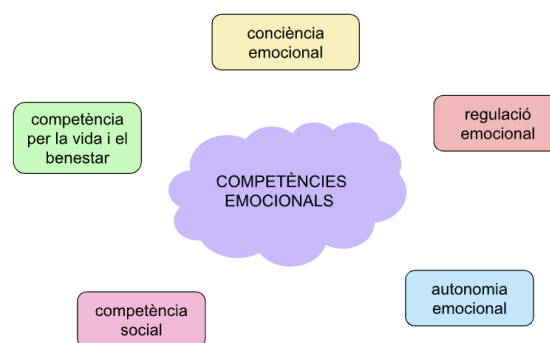

Figura 1: Les competències emocionals segons Bisquerra (2009). Font: Leyre Mateu Sanz, Canva.

2.2. LA MUSICOTERÀPIA

Segons Vaillancourt (2009), defineix aquest concepte com “la utilització prudent i estructurada de la música o d'activitats musicals a càrrec d'un professional format, que té

com a objectiu restaurar, mantenir o millorar el benestar físic, emocional, social, cognitiu i psicològic d'una persona.”

“La musicoteràpia és la disciplina que fa servir la música amb finalitats terapèutiques. Acompanyem a nens, adolescents, adults i gent gran en els seus processos emocionals, psicoeducatius, terapèutics i socials i facilitem la comunicació, les relacions, l'aprenentatge, el moviment i l'expressió. Treballem les necessitats i les particularitats de cada usuari i satisfem les necessitats físiques, emocionals, mentals, socials i cognitives del pacient amb el propòsit de millorar la qualitat de vida en totes les àrees de la persona.” (Institut Català de Musicoteràpia, 2022).

Tal com esmenten Torres i Orellana (2018), la musicoteràpia es defineix com una disciplina que encara és molt teòrica i tècnica, i que des de fa molts anys, el contacte amb aquesta teràpia en els diferents contextos és molt complicat, és a dir, que encara que cada vegada és més coneguda, continua sent desconeguda i que no es vincula amb coneixements científics, ja que molts els consideren “*bailoteràpia*” i “*sonoteràpia*”.

La música posseeix unes qualitats no verbals, creatives, estructurades i emocionals que faciliten el contacte, la interacció, l'aprenentatge, l'expressió, el desenvolupament personal i la comunicació en una relació terapèutica. La musicoteràpia no pretén curar ni allargar la vida, en el sentit mèdic de l'expressió, sinó més aviat de millorar la qualitat de la vida d'aquella persona, ajudant així al seu desenvolupament i millora, i fer servir uns recursos adequats per l'individu. És eficaç sobretot per crear un ambient tranquil·litzador i harmònic per la seva evolució global, i no pas per sentir-se amenaçant (Vaillancourt, 2009).

Aquest concepte tan específic com és la música, sempre ha acompanyat als éssers vius i a través de diferents estudis s'ha pogut observar la gran millora i la gran evolució de l'ús de la música com a agents que afavoreixen a la cohesió social, educativa i de comunicació i difusió de valors (Torres & Orellana, 2018). D'acord amb el que es defineix en el World Federation of Music Therapy des de l'any 1996 (com se cita a la Federación Española de Asociaciones de Musicoterapia, s.f) el concepte musicoteràpia és quan es fa servir la música o elements musicals per part d'una persona especialitzada en aquest àmbit, i que treballa amb un pacient o un grup de l'àmbit educatiu, amb la finalitat de poder ajudar i estimular la comunicació amb els altres, l'aprenentatge, l'expressió i el moviment d'un mateix, entre altres conceptes

teràpèutics rellevants per tal de veure un progrés de canvis positius, a més de poder oferir i satisfer les seves necessitats en tots els àmbits.

Anys enrere, es va modificar aquesta definició per la mateixa associació mundial, on va determinar que aquesta teràpia musical és l'aplicació professional de la música i tots els seus components que intervé en diferents àmbits acadèmics, laborals i quotidians, que va dirigit a un públic determinat per tal de buscar una millora de la seva qualitat de vida i així poder potenciar la seva salut i el seu benestar de forma harmònica (World Federation of Music Therapy, 2011).

La música pot ser "teràpèutica" per qui la fa o per qui l'escolta en la seva quotidianitat; ocupa un lloc rellevant en el seu dia a dia. Tanmateix, la musicoteràpia es refereix precisament als serveis dispensats per una persona titulada, professional, que s'ha especialitzat en aquest camp, la qual ha rebut una certa quantitat de formacions universitàries sobre la música i a teràpia. Qualsevol persona pot provocar aquests beneficis gràcies a la música, però, què passa amb aquests efectes si la persona no és terapeuta? (Vaillancourt, 2009).

En definitiva, és molt complicat establir una definició concreta d'aquest terme, on es pugui veure l'essència i el concepte de la musicoteràpia, ja que és una paraula molt global, que es treballa en molts àmbits i que cadascú té el seu punt de vista. Tanmateix, a partir de tota la informació esmentada anteriorment, podem definir la musicoteràpia com a una disciplina professional que fa servir la música i els seus elements com a recurs per poder millorar la qualitat de vida i el benestar en tots els àmbits d'un ésser humà (Vaillancourt, 2009).

La musicoteràpia ha de ser guiada per un professional format en aquest tipus de teràpia, que ajudi als seus destinataris a la comunicació, a l'expressió de les nostres idees i pensaments, així com del mateix desenvolupament personal en els diferents contextos que es presenten. Aquesta teràpia no pretén curar a la persona que la rep, sinó que té com a finalitat potenciar i el creixement global en tots els seus aspectes, així com poder veure la seva evolució (Vaillancourt, 2009).

2.2.1. ORIGEN DE LA MUSICOTERÀPIA

Des de l'Edat Antiga, amb **Pitàgores** (570-495 aC), amb **Plató** (427-347 aC) i una gran varietat d'autors, utilitzaven la música per a curar malalties, influir en l'estat emocional i en

el comportament per tal de trobar un equilibri personal, encara que el terme musicoteràpia no existia en aquest període de la història. Tanmateix, consideraven que, a través de la música, eren capaços de recuperar l'harmonia entre el ànima i el cos (Vaillancourt, 2009).

No va ser fins a l'any 1841 a França, amb el compositor **Florimond Hervé**, quan va néixer el concepte de “musicoteràpia moderna” on el seu inici va ser en l'àmbit sanitari, i més tard, es va expandir per altres camps, com en l'educació i en la psicoteràpia. A la resta d'Europa va arribar amb el seu precursor **Émiles Jaques-Dalcroze**, que considerava la musicoteràpia com “la unificació del cos amb el seu espíritu”, i acabarien implementant aquesta teràpia a través del treball amb infants i adults amb necessitats especials (Vaillancourt, 2009).

Segons Bruscia l'any 1997 (com cita Eizaguirre, 2021), que encara que el fet de servir la música com teràpia sempre ha existit, per poder definir el terme de “musicoteràpia” és necessari traslladar-nos a mitjans del segle XX, quan es considera que es va començar a conèixer i a treballar aquest terme de forma més professional, amb l'aparició de figures importants que van fer aportacions rellevants sobre el seu ús i els beneficis que generava en els éssers humans.

Una d'elles va ser **Eva Vescelis**, la qual va ser molt important la seva aportació en la investigació de la musicoteràpia. Una de les seves grans publicacions va ser *Music and Health (1918)*, la qual defensava que l'aplicació de la música ajudava a la situació de la persona crítica per la substitució de vibracions discordants per unes d'armòniques (Davis & Gfeller, 2000, citat en Eizaguirre, 2021).

Qui va ser una de les precursoras en l'àmbit universitari a través d'un curs va ser Margaret Anderton, concretament l'any 1919, on va poder viure en primera persona els beneficis de la musicoteràpia en soldats canadencs amb trastorns que els hi havia provocat la Primera Guerra Mundial (Davis & Gfeller, 2000, citat en Eizaguirre, 2021).

Finalment, tenim a **Isa Maud Ilsen**, que va crear la National Association for Music in Hospitals l'any 1936, la qual esmentava que les persones amb un bon estat de salut eren persones definides com a “persones en harmonia” i l'ús del ritme de la música través de diferents estils de música, com música culta, era un component terapèutic essencial per la recuperació (Davis & Gfeller, 2000, citat en Eizaguirre, 2021).

2.2.2. OBJECTIUS DE LA MUSICOTERÀPIA

Suárez i Ramírez (2024) defensen que un dels objectius bàsics d'aquest art en l'àmbit educatiu és potenciar i recuperar les capacitats individuals de cada infant, amb la finalitat de poder afavorir una millor connexió amb si mateix i amb els individus que l'envolten. Aquest procés es basa en la prevenció, en la rehabilitació de diferents aspectes del benestar i en el seu tractament. En certa manera, la música té el poder d'estimular el desenvolupament en totes les seves formes, cosa que pot afectar de manera positiva en la seva capacitat d'aprendre i d'adquirir informació nova.

Aquest tipus de teràpia musical es presenta també de forma inclusiva, que pot beneficiar a tots els seus usuaris, però sobretot amb aquells amb dificultats d'aprenentatge o d'adquisició de coneixement. La seva integració positiva en l'entorn escolar col·labora en l'enriquiment de les experiències educatives, afavorint de certa manera en un desenvolupament complet i harmònic (Suárez & Ramírez, 2024).

En aquest tipus de context, la música es presenta com una eina amb un gran potencial, ja que pot aconseguir que els infants participin de manera activa, expressant així les seves emocions, comunicant-se i establint relació més propera amb el seu entorn escolar. A més, es pot destacar que la musicoteràpia té un fort vincle amb les emocions, cosa que es pot treballar aspectes com la confiança i la seguretat a l'hora d'adquirir aprenentatges i fonamentar actituds positives (Suárez & Ramírez, 2024).

Finalment, la música té una forta càrrega emocional, i que es pot veure en el treball que es pot fer amb els infants, sobretot amb els que tenen dificultats de comunicació, llenguatge i adquisició de coneixements, ja que la musicoteràpia ofereix una via accessible d'expressió i interacció, convertint-se així en una eina positiva i terapèutica comprensiva i eficaç en l'àmbit educatiu (Suárez & Ramírez, 2024).

2.2.3. PAPER DEL MUSICOTERAPEUTA

Tal com esmenta Vaillancourt en el seu llibre *“Música y Musicoterapia: su importancia en el desarrollo infantil”* (2009), el treball del musicoterapeuta o la musicoterapeuta no és uniforme, però l'essencial consisteix en les seves intervencions en sessions individuals o

grupals. Alguns dels aspectes rellevants que considera Vaillancourt (2009), en la seva obra, importants en el paper del musicoterapeuta són els següents:

- **Documentar les seves intervencions**, a través de l'avaluació inicial i periòdica, pla d'intervenció, notes d'avaluació i relació amb l'individu.
- **Participar en reunions multidisciplinàries**, intercanviar informació sobre els seguiments individuals i/o grupals.
- **Presentar seminaris-conferències** a mestres sense experiència que volen adquirir aquests coneixements i recursos per tal de millorar la seva comprensió sobre l'aplicació de la musicoteràpia i per facilitar la seva col·laboració.
- **Investigar i publicar**, per tal de poder ajudar a altres individus que estan investigant sobre el mateix tema, i així poder contribuir i fer canvis perquè les sessions de musicoteràpia siguin encara més exitoses.

A més, un aspecte rellevant que s'ha de tenir en compte quan es parla del musicoterapeuta i del seu paper és el conjunt de característiques que configuren, ja no els seus coneixements, sinó la seva identitat, tant personal com professional, ja que es podrà definir la seva manera d'intervenir en la teràpia, la seva formació i la seva relació amb els usuaris, que en aquest cas serien els infants. Mateos-Hernández (2011, citat en Del Moral, Mercadal-Brotons & Sabbatella, 2015) assenyala certs trets d'identitat que considera que són essencials pel paper del musicoterapeuta, i que més endavant, s'ha d'observar en la seva pràctica:

- Mantenir un compromís constant amb l'autoconeixement, intentant donar sentit a la vida dels seus usuaris des d'una actitud positiva amb comportaments beneficiosos.
- Mostrar una actitud oberta al creixement i a l'evolució constant a nivell personal.
- Actuar com un professional que contribueix en el benestar emocional i psicològic.

En definitiva, el paper del musicoterapeuta ha de ser polifacètic i va més enllà de les sessions terapèutiques, ja que s'ha d'observar la seva identitat personal i professional, basada en l'autoconeixement, l'actitud positiva i el compromís amb el creixement i el benestar emocional.

2.2.4. MÈTODES MUSICALS QUE BENEFICIEN ALS INFANTS

Hem de tenir en compte que la personalitat de l'infant, la seva edat, la seva cultura, les seves necessitats i la seva relació amb la música i els seus diferents elements poden influir molt en el resultat de les sessions de musicoteràpia, sigui de forma exitosa o no. En musicoteràpia, es

fan servir mètodes “receptius” que consisteixen a escoltar la música, adient a les necessitats particulars; i mètodes actius, que tracta en improvisar amb l'instrument i la mateixa veu, com una forma de compondre i fer servir cançons (Vaillancourt, 2009).

No és necessari que l'infant tingui uns coneixements bàsics sobre música per beneficiar-se de la musicoteràpia, ja que les sessions han d'estar adaptades a les seves necessitats i es fa una selecció d'acord amb els seus objectius. En les sessions, s'ofereix a l'infant un espai en el qual no ha d'ajustar-se a res en concret (Vaillancourt, 2009)

El terapeuta serveix de model i l'infant aprèn així a desenvolupar certes habilitats socials. La música escollida pel musicoterapeuta es converteix en el mirall sonor de l'infants i així, adapta la seva evolució. D'aquesta manera, l'infant espera la seva reciprocitat en el so. Es fa servir el que l'infant porta a teràpia els sons, les imatges i els seus instruments preferits. A poc a poc, s'adjunten motius rítmics, s'introdueix un nou instrument o imatge, i s'amplia el seu repertori expressiu, i d'aquesta manera, la música s'adapta al seu nivell de desenvolupament (Vaillancourt, 2009).

Finalment, intentem que l'infant traspassi a la seva quotidianitat allò que ha viscut dins de la sessió de musicoteràpia (individual o grupal).

El **mètode Orff**, desenvolupada per Carl Orff, es basa en l'ús d'un instrumentari específic, format per instruments adaptats a les necessitats dels infants. La quantitat d'instruments pot variar segons cada infant i els objectius que es vulguin treballar. Aquest enfocament es fonamenta en la improvisació, que pot dur-se a terme tant de manera individual com en grup, sempre amb el suport del terapeuta. No és necessari tenir coneixements musicals previs per utilitzar els instruments, ja que l'objectiu és evitar qualsevol sensació de frustració o fracàs (Vaillancourt, 2009).

Aquesta metodologia no només es fixa en el resultat, sinó en el procés d'aprenentatge que porta a l'individu cap a aquest punt. Per aquesta mateixa raó, es basa en uns principis pedagògics, que són, en primer lloc, *el llenguatge, la música i el moviment*, que treballen de manera conjunta; en segon lloc, *la improvisació*, que es converteix en una via per a l'expressió musical personal; i finalment, *la creativitat*, que actua com un equilibri davant del simple fet d'imitar i repetir (Estarriaga & de Landa, 2012).

Podem dir que el **mètode Kodály**, creat pel músic i compositor Zoltán Kodály és una de les metodologies més completes, perquè es treballa tant l'educació instrumental com l'educació vocal, i arriba a tots els públics. A més, té una estructura molt sòlida, perquè es basa en una *seqüenciació pedagògica basada en els criteris científics que tenen en compte el desenvolupament psicoevolutiu de l'alumnat* (Lucato, 2001).

Per poder fer servir aquest mètode musical, no és necessari tenir un coneixement musical complet, perquè permet ensenyar tot allò que nosaltres coneixem i com ho podem implementar a una sessió. Per aquest motiu, aquest mètode posa èmfasi en el cant, utilitzant cors i cançons tradicionals, i prescindeix de l'ús excessiu d'instruments. A més, estableix una relació entre la lectura sil·làbica i les figures musicals: per exemple, una negra es representa com a "ta", les corxeres com a "ti", i les semicorxeres com a "tiritiri" (Lucato, 2001).

El **mètode Dalcorze** se centra en l'educació de l'oïda i el desenvolupament de la percepció del ritme a través dels moviments corporals (Vernia, 2012), per tant, li podem denominar com a metodologia multidisciplinària, relacionant així la música amb el moviment (Del Bianco, 2007). El seu aprenentatge es realitza en grup, treballant capacitats d'adaptació, imitació, reacció, integració i socialització (Vernia, 2012).

És característica per la seva educació auditiva, on la complementa el moviment, conscienciant corporalment a l'individu, on aprèn a improvisar amb el seu cos i de forma musical. A través de la motricitat global s'arriba a l'educació musical, fent servir material complementari o instruments petits de percussió, perquè siguin accessibles pels infants, i per tal de poder aportar més experiències positives, com poden ser pilotes, cintes, mocadors, panderos, claus, maraques, entre altres (Arroyo Escobar, 2009).

El **mètode Suzuki**, creat per Shinichi Suzuki, tracta d'un mètode fonamentat en la idea que l'infant pot aprendre a tocar instruments musicals des d'edats molt primerenques, a mesura que també va adquirint la seva llengua materna. Durant aquesta etapa, l'infant disposa d'un instrument que li permet explorar i experimentar, a més d'imitar. És en aquest moment quan es fomenta la seva motivació per continuar avançant en l'aprenentatge musical (Vides, 2012). El seu enfocament es basa en principis com l'"aprendre escoltant", la repetició constant i, sobretot, la importància de començar en els primers anys de vida (Álvarez Navarro, 2019).

El **mètode Tomatis**, creat pel metge Alfred Tomatis, es basa en l'estimulació infantil, fent servir la música des de l'etapa prenatal. En aquest procés hi intervenen diversos factors, com el batec del cor, la respiració, la digestió i, especialment, la veu de la mare. És en aquest moment quan s'estableix una primera relació amb l'entorn més proper del nadó (Álvarez Navarro, 2019). Aquest mètode fa una distinció clara entre el fet d'escoltar i el de sentir: escoltar implica una acció activa i voluntària, mentre que sentir és un acte passiu. Així doncs, l'objectiu principal és fomentar l'aprenentatge de l'escolta com a via per assolir una comunicació òptima (Rojas, 2009).

Va fer aquest descobriment a partir de la música de Mozart, la qual presenta unes característiques singulars que contribueixen al benestar mental de les persones. A més, va constatar que aquesta música podia ser beneficiosa en casos de dificultats d'aprenentatge, problemes d'atenció i concentració, estrès, i fins i tot com a suport en determinats tractaments mèdics (Rojas, 2009).

El **mètode Aschero**, creat per musicòleg Sergio Aschero, es basa en una estimulació precoç que vincula el sentit de l'oïda amb el de la vista. Aquest enfocament s'aplica principalment en infants que presenten alguna discapacitat, ja que és una metodologia senzilla, accessible i fàcil d'implementar. El funcionament és molt diferent dels que s'ha pogut observar anteriorment, perquè substitueix les notes musicals per colors, i cada una d'aquestes representa un color diferent: els colors més càlids es representen als sons aguts, mentre que els sons greus són determinats per colors més freds (Álvarez Navarro, 2019).

Les sessions es poden diferenciar en dues parts: per una part, tenim la part activa, on cadascun dels infants, de forma individual, interpreta o crea música amb diferents veus o instruments; per l'altra part, tenim la part més passiva, on l'individu sent la música a través d'un aparell electrònic o reproductor, on escolta improvisacions o allò que el o la musicoterapeuta interpreta per si mateix o per si mateixa (Navarro, Peterson & Arechavaleta, B. R. O. L., 2014).

El **mètode Willems**, creat pel pedagog i filòsof Edgar Willems, consisteix en totes les accions que realitza l'ésser humà és música, ja que l'autor relaciona la naturalesa humana i el seu desenvolupament integral amb els elements bàsics i essencials de la música (Torres-Jiménez,

2016). Es treballa l'àmbit intrapersonal a partir dels 3 o 4 anys, a través d'eines musicals com són el cant i la interpretació musical (Pimienta-Leal, 2019), on va establir tres tipus d'audició: sensorial mental i afectiva (Pascual, 2006, citat en Pimienta-Leal, 2019).

Aquesta metodologia d'educació emocional no tracta només d'ensenyar música, sinó d'educar a l'ésser humà mitjançant la música, basant-se en la seva sensibilitat, escolta, emocions i capacitats innates. Aquest mètode es basa en els mecanismes naturals de l'aprenentatge de la llengua materna, considerant així a la música com a una llengua, i donant especial rellevància a l'àmbit psicològic de l'infant (Pimienta-Leal, 2019). Willems es va centrar més en l'educació auditiva, on va prestar atenció als àmbits psicològics i afectius de l'infant com a aspecte fonamental de l'educació musical.

Evidentment, no es pot afirmar que un mètode sigui superior a un altre, sinó que és fonamental conèixer-los i treballar-los per poder seleccionar aquell que millor s'adapti a les necessitats específiques de cada sessió de musicoteràpia, i als alumnes que ens trobem.

2.3. RELACIÓ DE LA MUSICOTERÀPIA I LES EMOCIONS

Des de fa molts anys, amb autors com Pitàgores, Aristòtil o Descartes, van descobrir que a través de l'ús de les melodies i els diferents ritmes es podia arribar a millorar aquests estats d'ànims i emocions negatives, amb l'objectiu d'arribar a un equilibri mental i a un enfortiment del seu cos i de la seva ment (Schweppe & Schweppe, 2010, citats per Mosquera Cabrera, 2013). Actualment, diverses investigacions afirmen que l'energia que transmet aquests conjunts de sons que produeix una determinada música té la capacitat de poder generar una relaxació inconscient (Mosquera Cabrera, 2013), la qual cosa pot contribuir a la millora dels estats tant emocionals com de salut, amb millores en l'oxigen en la sang, la respiració, la tensió muscular, així com els problemes psíquics i disminueix l'estrès (Jauset, 2008, citat en Mosquera Cabrera, 2013).

Altres autors, com Berrocal (2018, citat en Fernández Bermejo, 2021) esmenten que una de les bases fonamentals de la musicoteràpia és que les emocions són font dels catalitzadors dels efectes que la música produeix en el nostre cervell. Així mateix, la música és capaç de treballar terapèuticament per tal d'afavorir el benestar emocional i psicològic, com també mostrar canvis fisiològics, com la respiració, el ritme cardíac, tot això relacionat amb les

emocions, que es poden mostrar també de manera no verbal, a més de fer una autoexploració emocional (Berrocal, 2018).

Per tant, al com esmenta Vaillancourt (2009), la música ocupa un lloc important en la vida de les persones, però sobretot dels infants, ja que a través d'ella expressen totes les seves emocions: rebaldia, tristesa, por, valentia. La música és un mirall en el qual reconeixen i, segons les seves eleccions, formen diversos grups les quals s'adscriuen. Anteriorment, Berrocal (2018) esmentava que molts individus acudeixen a la no verbalització de les emocions, i aquest fet és veritat en molts dels infants, que en aquesta etapa d'infantil no són capaces de verbalitzar-la, i troben la música com a vehicle d'expressió de les seves emocions (Elvira Blázquez, 2018).

Tanmateix, amb freqüència, l'elecció de cançons és molt important en la musicoteràpia, ja que construeix un índex valuós de què sent el mateix infant. Les músiques no són les mateixes per a infants que per a adults i no transmeten el mateix: les músiques que pels adults poden semblar una mica caòtiques, pels infants i joves pot reflectir el seu propi món interior (Vaillancourt, 2009).

2.4. RELACIÓ AMB EL CURRÍCULUM D'EDUCACIÓ INFANTIL

A l'etapa de l'educació infantil, el desenvolupament emocional i l'expressió artística en diferents formats estableix un paper fonamental en el desenvolupament integral i harmònic dels infants. El fet de poder treballar les emocions des d'edats ben primerenques ajuda els infants a poder identificar, expressar i saber controlar i gestionar les seves emocions per tal de promoure el seu benestar tant mental com social (Decret 21/2023, de 7 de febrer, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació infantil, 2023).

Per aquesta raó, el recurs de la música és una de les millors eines que es pot fer servir dins d'un aula, ja que facilita extreure totes les emocions que guardem dins de diverses formes, com la veu, el cos i els sons. Així mateix, en alguns apartats del Decret 21/2023, de 7 de febrer, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació infantil (2023), s'esmenta la importància d'aquests termes i com s'han de treballar i avaluar dins de tota l'etapa d'infantil, des dels 0 anys fins als 6.

Per una banda, tenim el concepte d'emocions, on estableix unes bases per una educació enfocada en el desenvolupament integral dels infants, podent analitzar el paper que realitza la institució com un agent educacional, emocional i social. Per aquesta part, es dona un pes important a l'educació emocional, considerant una dimensió fonamental per el benestar dels infants, especialment a partir del segon cicle (3-6 anys), on és quan es comença a ser més conscient de les nostres emocions, així com la millora d'habilitats personals i socials (Decret 21/2023, de 7 de febrer, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació infantil, 2023).

Una de les aportacions que s'incorpora en aquest decret és aquest desenvolupament emocional dins dels principis pedagògics dins de l'article 3. Fa referència a aquesta cita en concret: *"l'atenció progressiva al desenvolupament afectiu, a la vivència emocional, al moviment i els hàbits de control corporal, a les manifestacions de la comunicació i del llenguatge, i a les pautes elementals de convivència i relació social, així com al descobriment de l'entorn"* (Decret 21/2023, de 7 de febrer, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació infantil, 2023). Aquesta mirada reconeix que l'infant necessita sentir-se escoltat i acollit en un entorn emocionalment segur per poder créixer primerament amb confiança, i després amb autonomia.

Aquest aspecte es pot veure reforçat més endavant a les competències clau, on es destaca *la competència personal, social i d'aprendre a aprendre* (Decret 21/2023, de 7 de febrer, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació infantil, 2023). Aquesta competència ajuda els infants a reconèixer i expressar les emocions d'un mateix, així com a comprendre els sentiments dels altres i fonamentant diversos valors, per tal de proporcionar un desenvolupament harmònic i un respecte pels altres per tal d'establir unes relacions afectives i segures.

En aquest sentit, en l'eix 1: "un infant que creix amb autonomia i confiança", es destaca que els infants "identificaran les sensacions i emocions que experimenten, gaudiran i aprofitaran les possibilitats expressives del cos per manifestar-les" (Decret 21/2023, de 7 de febrer, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació infantil, 2023), donant a entendre que l'expressió corporal passa a ser una eina amb una potencialitat extraordinària per poder mostrar les nostres emocions, la qual connecta de manera natural amb la música com a llenguatge expressiu. A continuació, podreu observar una taula en forma de resum sobre tots

els sabers que es treballen a segon cicle d'educació infantil, relacionats amb el seu eix i la seva competència específica corresponent.

EMOCIONS: SEGON CICLE D'EDUCACIÓ INFANTIL		
	Competències específiques	Sabers
Eix 1: Un infant que creix amb autonomia i confiança	C.E.2: <i>Viure les emocions, expressant i reconeixent sentiments i necessitats, per anar creixent en benestar emocional i seguretat afectiva.</i>	Vivència i expressió d'emocions, sentiments i sensacions. Vivència i expressió de les pròpies necessitats, preferències i interessos. Col·laboració i ajuda mútua en diferents contextos i moments de la vida quotidiana. Sentiment de pertinença al grup en projectes compartits. Desenvolupament d'estratègies de seguretat afectiva i emocional.

Taula 3: Resum de les emocions en el currículum d'educació infantil (segon cicle) (Generalitat de Catalunya, 2023).

Per una altra banda, tenim el concepte de la música, que també ocupa un lloc important en el decret, mostrant-se així com un mitjà de comunicació, expressió i representació. En l'eix 2: "un infant que es comunica amb diferents llenguatges", se li dona una forta importància en aquest àmbit, ja que en aquesta etapa s'ha de poder proporcionar entorns segurs i creatius, on es pugui expressar a través de la seva corporalitat i de l'art de totes les formes. Així mateix, la música s'afegeix en els llenguatges expressius que ajuden a la construcció del pensament, la comunicació i el desenvolupament emocional (Decret 21/2023, de 7 de febrer, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació infantil, 2023).

Si concretem cap al segon cicle, aquestes experiències musicals s'aprofundeixen i s'organitzen quant al seu funcionament, ja que es proposa una evolució en l'ús de la veu a través de jocs i cançons, l'escolta activa de la reproducció de cançons, així com reconèixer els diferents elements que té una música i també la seva interpretació de forma auditiva o corporal. La seva finalitat és que els infants gaudeixin del procés i els hi fonamentem la creativitat, a més de promoure l'adquisició d'habilitats per poder realitzar totes aquestes accions que s'han esmentat anteriorment, per tal d'incorporar el llenguatge musical com un

recurs d'expressió tant corporal com emocional i vivencial (Decret 21/2023, de 7 de febrer, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació infantil, 2023).

Pel que fa al conjunt de propostes musicals, no només es treballa la competència artística, sinó que és una forma per poder treballar de manera senzilla i natural l'expressió emocional, perquè quan l'infant s'expressa a través del cant, del ball o de l'escolta activa cap a la música que s'està reproduint en aquell moment, es posen en marxa els processos cognitius, afectius i emocionals que participen d'alguna manera en el benestar global de l'infant.

A continuació, es pot observar una taula en forma de resum sobre tots els sabers que es treballen a segon cicle d'educació infantil, relacionats amb el seu eix i la seva competència específica corresponent.

MÚSICA: SEGON CICLE D'EDUCACIÓ INFANTIL		
	Competències específiques	Sabers
Eix 2: Un infant que es comunica amb diferents llenguatges	C.E.1: <i>Interpretar, comprendre i expressar missatges, emprant recursos i coneixements basats en la pròpia experiència, per avançar en la comunicació i la construcció de nous aprenentatges.</i>	Utilització de normes socials d'intercanvi lingüístic en situacions comunicatives que potenciïn el respecte i la igualtat: atenció, escolta activa, torns de diàleg i alternança. Participació en converses per compartir descobertes, hipòtesis, desitjos, sentiments i emocions. Contrast de les pròpies idees amb les dels altres i incorporació de les seves aportacions.
	C.E.2: <i>Expressar-se de manera entenedora, personal i creativa mitjançant diferents llenguatges, explorant-ne les possibilitats i gaudint-ne, per respondre a diferents contextos comunicatius.</i>	<i>Llenguatge i expressió musical i llenguatge i expressió corporal:</i> Curiositat, interès i gaudi davant les creacions musicals en diferents formats Adquisició d'actituds i habilitats necessàries per escoltar, observar, interpretar i crear.

		<p>Desenvolupament de l'escolta com a font de descobriment i gaudi.</p> <p>Experimentació de les possibilitats expressives i comunicatives del propi cos en propostes individuals i grupals.</p> <p>Participació i gaudi en jocs d'expressió corporal i dramàtica.</p>
--	--	--

Taula 4: Resum de la música en el currículum d'educació infantil (segon cicle) (Generalitat de Catalunya, 2023).

Finalment, es pot afirmar que tant la música com l'educació emocional tenen un únic objectiu dins d'aquest decret, que és col·laborar entre tots els adults referents i tots els agents per un creixement personal i integral de l'infant, a més d'establir una connexió amb un mateix i ser empàtic amb els seus iguals i poder construir progressivament la seva identitat.

En definitiva, es pot esmentar que en el Decret 21/2023, de 7 de febrer d'ordenació dels ensenyaments de l'educació infantil s'empren unes bases perquè l'etapa d'educació infantil sigui rica en tots els seus sentis, sobretot en l'àmbit musical i emocional, que estan completament connectats, i les quals són les privilegiades per poder desenvolupar certes habilitats com la sensibilitat, la creativitat, l'empatia i la capacitat de comunicar-se amb el seu entorn. Per aquesta mateixa raó, les escoles s'han d'establir com l'espai clau perquè aquests infants puguin créixer de forma harmònica, on siguin escoltats, sense sentir-se jutjats per poder expressar les seves emocions, i gaudint del procés d'aprendre, viure i compartir amb els seus iguals.

3. MARC METODOLÒGIC

3.1. INTRODUCCIÓ

Fins al moment, a través de tota la teoria recollida relacionada amb l'àmbit emocional dels infants de la segona etapa educativa, així com de la influència de la musicoteràpia en aquest tema, esmentats per diferents autors de la psicologia infantil i de la pedagogia musical i els seus estudis i teories. En el següent apartat, es plasmarà el marc metodològic d'aquest treball, per a augmentar la meua recerca i poder aportar més informació, tant de forma teòrica com pràctica, en aquests àmbits.

En primer lloc, s'exposarà els objectius específics referents a aquesta part de la investigació, relaciona-ho així amb la seva metodologia d'investigació. En segon lloc, es podrà exposar la situació d'aprenentatge dissenyada d'acord amb els meus objectius específics i adaptada pels infants d'I5, així com el recull de les entrevistes realitzades a diferents professionals de l'educació infantil i de la musicoteràpia. Finalment, per tal de tancar aquest marc pràctic, es farà una anàlisi dels resultats de la realització d'activitats i de les respostes de les entrevistes per arribar a una conclusió.

3.2. OBJECTIUS

Tal com s'ha esmentat anteriorment, l'**objectiu general** d'aquest estudi és *conèixer els beneficis de la musicoteràpia en la gestió i control d'emocions a l'etapa d'infantil, concretament a l'edat de 5 anys.*

Per una banda, en base d'aquest objectiu general, s'han desenvolupat diferents **objectius específics**, on els dos primers fan referència al **marc teòric**:

1. Examinar els fonaments teòrics de la musicoteràpia i la seva aplicació en l'àmbit educatiu i emocional.
2. Analitzar l'impacte de la musicoteràpia en la identificació i expressió emocional dels infants de cinc anys.

Per l'altra banda, els següents **dos objectius específics** s'han pogut formular d'acord amb el **marc metodològic** de la investigació:

3. Analitzar la situació actual de la musicoteràpia a les escoles de Catalunya, concretament a les aules d'I5.
4. Identificar les característiques per un recurs d'aprenentatge basat en els principis de la musicoteràpia.

3.3. DISSENY METODOLÒGIC

3.3.1. METODOLOGIA

Dins del disseny metodològic, es presenta una metodologia qualitativa, que és un concepte que es desenvolupa en diferents àrees. És un procés que es desenvolupa a través d'una tècnica d'observació, on és essencial per donar una informació descriptiva sobre una població o un

grup social en concret, on ens permet trobar respostes a preguntes basades en l'experiència. Així doncs, les dades que s'extreuen no són quantificables, és a dir, no es poden mesurar numèricament i, per tant, són subjectives, per la raó que aporten una comprensió més profunda de l'objecte d'estudi (de la Roche, Estupiñán, & Pulido, 2021). Relacionat amb això, aquesta metodologia té com a objectiu aconseguir uns resultats complets i de qualitat, així com la seva extracció de conclusions consistents sobre el tema a investigar (Ponce & Pagán Maldonado, 2015).

A fi que es vegi d'una manera més visual i esquemàtica, s'ha creat una taula del disseny de la investigació, inspirada a la que va crear Bisquerra (2009) en la seva obra *Metodologia de la investigació educativa*. A continuació, es mostra els diferents objectius específics, relacionats amb el seu paradigma, metodologia, mètode i tècniques d'investigació.

OBJECTIUS	PARADIGMA	METODOLOGIA	MÈTODE	TÈCNiques
Objectiu específic 1 (O.E.1)	Interpretatiu	Humanístic-interpretativa Qualitativa	Teoria fonamentada Investigació fenomenològica	Revisió bibliogràfica Anàlisi del contingut
Objectiu específic 2 (O.E.2)	Interpretatiu	Humanístic-interpretativa Qualitativa	Estudi de cas	Observació directa, entrevistes i anàlisi qualitativa
Objectiu específic 3 (O.E.3)	Interpretatiu	Humanístic-interpretativa Qualitativa	Estudi descriptiu de caràcter qualitatiu	Entrevistes semiestructurades, anàlisi del contingut
Objectiu específic 4 (O.E.4)	Interpretatiu	Humanístic-interpretativa Qualitativa	Estudi de disseny pedagògic qualitatiu	Anàlisi entrevistes a professionals, anàlisi context, disseny de propostes d'activitats

Taula 5: Disseny de la investigació, adaptat de Bisquerra (2009).

3.3.2. DISSENY DE LA SITUACIÓ D'APRENENTATGE

3.3.2.1. CONTEXTUALITZACIÓ

La situació d'aprenentatge *El tresor de les emocions musicals* serà implementada en una institució de caràcter públic de la província de Tarragona, concretament en una escola de la comarca del Baix Penedès que acull a alumnes d'infantil i primària. En el centre treballen molt a través de la música, a més de l'àmbit de les emocions, que les tenen molt presents des

d'edats ben primerenques, per a poder intervenir en el desenvolupament global i integral de l'infant.

Aquestes propostes estan destinades per a una classe infants d'I5, és a dir, alumnes que ronden entre els cinc i els sis anys, formada per un total de 22 infants, la qual quatre d'aquests tenen dificultats en el llenguatge i dos d'ells tenen son alumnes NESE, que en aquest cas no han pogut fer la intervenció per factors externs, encara que hagués estat d'especial interès la seva presència per poder observar els seus resultats. En aquest curs es pot treballar les emocions d'una manera més completa, ja que tenen una certa maduresa cognitiva i lingüística, fet que facilita la identificació, expressió i comprensió d'emocions, tant pròpies com d'altres iguals. Aquesta etapa es consolida el desenvolupament socioemocional iniciat en cursos anteriors, la qual em permet treballar activitats més complexes i significatives.

3.3.2.2. **OBJECTIUS**

Aquest conjunt d'activitats basades en la musicoteràpia s'emmarca principalment, dins d'un dels objectius específics de la investigació (*O.E.3: Analitzar la situació actual de la musicoteràpia a les escoles de Catalunya, concretament a les aules d'I5*) i dins de dos objectius generals específics, que s'esmenten en el DECRET 21/2023, de 7 de febrer, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació infantil, que són els següents:

1. Assolir progressivament seguretat afectiva i benestar emocional, i anar-se formant una autoimatge positiva i una imatge positiva dels altres.
2. Comunicar-se i representar la realitat a través de diferents llenguatges i formes d'expressió

A continuació, es mostren en forma de taula els objectius d'aprenentatge concrets que s'han d'assolir en aquests procés:

ACTIVITAT	OBJECTIUS D'APRENTATGE
1	<ol style="list-style-type: none">1. Identificar les 8 emocions que es presenten a través del conte.2. Verbalitzar les pròpies emocions amb les vivències del personatge del conte.
2	<ol style="list-style-type: none">1. Relacionar l'emoció amb la seva expressió facial.2. Expressar com se senten en escoltar la cançó.

3	<ol style="list-style-type: none">1. Comunicar corporalment les emocions que els hi transmet la música de forma lliure i individual.2. Reproduir les emocions dels companys i companyes a través de la música.
4	<ol style="list-style-type: none">1. Detectar els canvis d'emocions a través del cos amb la música de calma.2. Comparar el canvi d'emoció abans i després d'escoltar la música.3. Mantenir la calma i la concentració mentre es reproduceix la música.
5	<ol style="list-style-type: none">1. Identificar les emocions que els provoca l'escolta de la varietat de cançons.2. Categoritzar les emocions seleccionades amb les diverses cançons, tenint en compte els diferents ritmes i melodies.3. Escoltar de manera activa la música.
6	<ol style="list-style-type: none">1. Relacionar l'emoció experimentada amb la proposta sonora.2. Reflexionar sobre els canvis emocionals abans, durant i després de l'activitat.
7	<ol style="list-style-type: none">1. Distingir les emocions que representen els companys i companyes a través dels sons i els gestos.2. Gestionar les nostres emocions davant al resultat.

Taula 6: Objectius d'aprenentatge de la situació d'aprenentatge "El tresor de les emocions". Font: elaboració pròpia.

3.3.2.3. **EIXOS, COMPETÈNCIES I SABERS**

En aquest apartat, es podran identificar les diferents competències específiques relacionades amb aquesta situació d'aprenentatge, mencionades, en l'actual DECRET 21/2023, de 7 de febrer, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació infantil on es pot relacionar els continguts de la situació d'aprenentatge amb els diferents eixos i sabers, corresponents al segon cicle d'educació infantil.

EIX 1: Un infant que creix amb autonomia i confiança

Competència específica 1: Progressar en el coneixement i el domini del cos, en el moviment i la coordinació, adonant-se de les pròpies possibilitats, per anar desenvolupant autonomia personal i una autoimatge ajustada i positiva.

Sabers:

- Construcció progressiva d'una autoimatge positiva i una imatge positiva dels altres.
- Exploració i reconeixement del propi cos a través dels sentits.
- Adaptació del propi moviment en relació amb els altres, amb els objectes i amb les situacions espaciotemporals.
- Control i consciència corporal.

- Vivència del joc autònom i el moviment lliure com a font de benestar, aprenentatge i relació.
- Adaptació de forma autònoma a l'entorn relacionant-se amb els altres.
- Implicació progressiva en la cura d'un mateix i dels altres.

Competència específica 2. Viure les emocions, expressant i reconeixent sentiments i necessitats, per anar creixent en benestar emocional i seguretat afectiva.

Sabers:

- Vivència i expressió d'emocions, sentiments i sensacions.
- Vivència i expressió de les pròpies necessitats, preferències i interessos.
- Col·laboració i ajuda mútua en diferents contextos i moments de la vida quotidiana.
- Sentiment de pertinença al grup en projectes compartits.
- Desenvolupament d'estratègies de seguretat afectiva i emocional.

EIX 2: Un infant que es comunica amb diferents llenguatges

Competència específica 1: Interpretar, comprendre i expressar missatges, emprant recursos i coneixements basats en la pròpia experiència, per avançar en la comunicació i la construcció de nous aprenentatges.

Sabers:

- Manifestació d'empatia i assertivitat en moments de relació i comunicació amb la resta d'infants i amb les persones adultes de referència.
- Utilització de normes socials d'intercanvi lingüístic en situacions comunicatives que potenciïn el respecte i la igualtat: atenció, escolta activa, torns de diàleg i alternança.
- Participació en converses per compartir descobertes, hipòtesis, desitjos, sentiments i emocions.
- Contrast de les pròpies idees amb les dels altres i incorporació de les seves aportacions.

Competència específica 2: Expressar-se de manera entenedora, personal i creativa mitjançant diferents llenguatges, explorant-ne les possibilitats i gaudint-ne, per respondre a diferents contextos comunicatius.

Sabers (*llenguatge i expressió musical i llenguatge i expressió corporal*):

- Curiositat, interès i gaudi davant les creacions musicals en diferents formats
- Escolta activa de creacions musicals per a la discriminació, identificació i captació de la pulsació i ritmes, estructures, qualitats dels sons, melodies i harmonies.
- Adquisició d'actituds i habilitats necessàries per escoltar, observar, interpretar i crear.
- Desenvolupament de l'escolta com a font de descobriment i gaudi.
- Experimentació de les possibilitats expressives i comunicatives del propi cos en propostes individuals i grupals.
- Participació i gaudi en jocs d'expressió corporal i dramàtica.

EIX 3: Un infant que descobreix l'entorn amb curiositat.

Competència específica 2: Desenvolupar, de manera progressiva, diferents formes de raonament i procediments del pensament científic, a través de l'observació i la manipulació, per iniciar-se en la interpretació de l'entorn i respondre de manera creativa als diferents reptes i situacions.

Sabers:

- Desenvolupament d'estratègies de construcció de nous coneixements: relacions i connexions entre el fet conegut i el que és nou i entre experiències prèvies i noves.
- Desenvolupament d'estratègies per proposar solucions: creativitat, diàleg i descobriment.
- Inici en la verbalització dels processos i dels resultats. Comunicació de l'experiència realitzada i valoració de les aportacions dels altres.

EIX 4: Un infant que forma part de la diversitat del món

Competència específica 1: Avançar en la relació amb els altres en condicions d'igualtat, creant lligams, per construir la pròpia identitat basada en els valors democràtics i de respecte als drets humans.

Sabers:

- Comunicació de necessitats, sentiments i emocions.
- Sensibilitat i percepció de les necessitats i els desitjos dels altres amb una progressiva actitud d'ajuda i de col·laboració.
- Desenvolupament d'actituds d'empatia respecte als altres i envers la diversitat.

- Assertivitat i acords en la resolució de conflictes.
- Iniciació a la comprensió i la valoració de la diferència i la diversitat per a l'enriquiment col·lectiu i del grup

3.3.2.4. ACTIVITATS

ACTIVITAT 1 (INICIAL): Coneixem les nostres emocions	
SESSIONS	1 sessió (sessió 1)
TEMPS	30 minuts (5' de carta+ 15' de conte + 10' vocabulari i mapa)
ORGANITZACIÓ	Grup-classe
METODOLOGIA	Filosofia 3/18
RECURSOS	<p style="text-align: center;">Materials</p> <ul style="list-style-type: none"> - Caixa màgica. - Carta inicial (vegeu l'annex 6.2). - Conte físic "Així és el meu cor" (vegeu l'annex 6.2). - Targetes vocabulari emocions (vegeu l'annex 6.2). - Mapa de les illes de les emocions (vegeu l'annex 6.2).
DESENVOLUPAMENT	<p>Primerament, abans d'explicar l'activitat, dins de la "caixa màgica" hi haurà una carta pels infants, sobre un personatge que es diu Stella, la qual els explicarà la seva situació i l'objectiu dels infants en aquesta nova aventura.</p> <p>L'activitat consistirà en l'explicació del llibre infantil "Així és el meu cor" per tal d'introduir el tema de les emocions. Abans d'explicar el conte, preguntarem als infants que creuen que tractarà el conte només mirant la portada. A mesura que vagi passant el conte, també anirem aplicant la "Filosofia 3/18", preguntant així als infants sobre el que veuen i sobre el que pensen de les imatges.</p> <p>Una vegada, hem acabat de llegir el conte, farem unes preguntes amb unes targetes de vocabulari de les diferents emocions de la protagonista, per veure si adquireixen la comprensió lectora, a més d'intentar col·locar aquestes targetes d'emocions en el mapa que ha portat la protagonista. També se'ls farà preguntes per com s'han sentit al llarg de la història. D'aquesta manera, els infants s'endinsaran en una missió per poder convertir-se en els i les pirates de les emocions.</p>
INSTRUMENT D'AVALUACIÓ/ RECOLLIDA DE DADES	<p>Observació directa</p> <p>De forma oral (Conversa)</p> <p>Graella d'avaluació.</p>

Taula 7: Activitat 1 (inicial) "Coneixem les nostres emocions". Font: elaboració pròpia.

ACTIVITAT 2: El meu matí musical	
SESSIONS	5 sessions
TEMPS	40 minuts (1ª part: 5' reproducció cançó + 10' assemblea; 2ª part: 5' cançó individualment + 10' joc del mirall + 10' assemblea)
ORGANITZACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> - 1ª part: escolta i assemblea amb el grup classe; graella de forma individual. - 2ª part: primerament, individualment; en segon lloc, en parelles; finalment amb el grup classe.
METODOLOGIA	Mètode Orff (1ª part) i Mètode Dalcroze (2ª part)
RECURSOS	Materials
	<ul style="list-style-type: none"> - Cistelles petites. - Cartells petits de les emocions (<i>vegeu l'annex 6.2</i>). - Rodanxes de fusta amb fotos petites dels infants. - Altaveu/dispositiu electrònic. - Cançons de la 1 a la 5 (Himno de la Alegria, Beethoven; Pavane, Op. 50; Gabriel Faure; Danse Macabre, Camille Saint Saëns; The Firebird, Stravinsky; Bohemian Rhapsody, Queen) (1ª part) (<i>vegeu l'annex 6.2</i>). - Cançó 6 "Mou el cos" de Dàmaris Gelabert (2ª part) (<i>vegeu l'annex 6.2</i>).
DESENVOLUPAMENT	<p>Cada dia, abans de començar les rutines, reproduïrem una cançó diferent que convida a explicar com ens sentim. Els infants tindran unes cistelles, les quals, cadascuna d'aquestes serà una emoció diferent. Així mateix, agafaran la seva foto i la col·loquen a la cistella de l'emoció que ells i elles sentin emocionalment i desitgin. Seguidament, es farà una petita assemblea i es parlarà de com s'han sentit en escoltar la música i per què d'aquesta manera.</p> <p>Per poder realitzar la segona part de l'activitat, prèviament, els infants hauran d'escoltar la cançó diverses vegades durant les rutines per tal de familiaritzar-s'hi. Al principi de l'activitat, cada infant, en escoltar la cançó, haurà d'expressar-se lliurement segons allò que li transmeti la cançó. Tot seguit, per parelles, s'executarà l'activitat del mirall, en què un infant de la parella farà moviments lliures seguint la cançó, i l'altre l'imitarà, tot integrant emocions i mirades, on després canviaran de rols. Per concloure, es farà una conversa grupal on compartiran allò que han sentit durant l'activitat.</p>
INSTRUMENT D'AVALUACIÓ/ RECOLLIDA DE DADES	<p>Documentació gràfica (cistelles)</p> <p>Observació directa</p> <p>De forma verbal (conversa) i no verbal (corporalitat)</p> <p>Graella d'avaluació.</p>

Taula 8: Activitat 2 "El meu matí musical". Font: elaboració pròpia.

ACTIVITAT 3: Respiro i em calmo	
SESSIONS	5 sessions
TEMPS	40 minuts (5' exemple + 10' instruments + 5' assemblea + 10' cançó + 10' assemblea)
ORGANITZACIÓ	L'activitat es realitzarà amb el grup classe, tots alhora, encara que la relaxació serà de forma individual.
METODOLOGIA	Mètode Tomatis
RECURSOS	<p style="text-align: center;">Materials</p> <ul style="list-style-type: none">- Caixa màgica- Pals de pluja- Platerets- Xilòfons- Altaveu/pantalla- Cançó 7 "Clair de Lune" de Johann Debussy (<i>vegeu l'annex 6.2</i>).
DESENVOLUPAMENT	<p>Abans de dur a terme l'activitat, ficarem els diferents instruments dins de la caixa màgica per tal de presentar l'activitat. Primerament, es farà una petita presentació sobre l'activitat per anticipar sobre el que farem. Seguidament, farem una mostra de com podem respirar al llarg de l'activitat: primer, posarem les mans a la nostra panxa, després inspirarem pel nas comptant fins a 3, i mantindrem la respiració 3 segons més, i finalment, expirarem lentament durant 3 segons més (respiració 3-3-3).</p> <p>Així mateix, la següent part de l'activitat consistirà que els infants tancaran els ulls i la mestra, amb els diferents instruments, els tocarà de manera suau, i a mesura que va passant el temps, els infants hauran de notar allò que senten el seu cos quan escolten aquests instruments, aplicant sempre la tècnica exemplificada anteriorment. Més tard, la mestra els hi farà algunes preguntes en gran grup per iniciar la conversació: "Com us sentiu amb aquest so? Tranquils o nerviosos?" "Com està el vostre cos quan sent aquests sons? Està tens o està relaxat?"</p> <p>A continuació, els infants continuaran amb la mateixa dinàmica, però amb música de fons ja creada, on després, farem una posada en comú sobre allò que hem sentit al final, i realitzarem preguntes com "Com us sentiu ara?" "Esteu més relaxats o més nerviosos?" "Que penseu que podem fer la pròxima vegada que ens enfadem o que estiguem nerviosos?"</p>
INSTRUMENT D' AVALUACIÓ/ RECOLLIDA DE DADES	Observació directa Valoració de respostes de la conversa abans i després de l'activitat. Graella d'avaluació.

Taula 9: Activitat 3 "Respiro i em calmo". Font: elaboració pròpia.

ACTIVITAT 4: Escolto, sento i m'expresso.	
SESSIONS	1 sessió
TEMPS	30 - 40 minuts
ORGANITZACIÓ	L'activitat es realitzarà de manera individual.
METODOLOGIA	Mètode Aschero
RECURSOS	<p style="text-align: center;">Materials</p> <ul style="list-style-type: none"> - Caixa màgica - Graelles de registre (<i>vegeu l'annex 6.2</i>) - Fitxes emocionals (<i>vegeu l'annex 6.2</i>) - Barres de cola - Altaveu/pantalla - Cançons de la 8 a la 12 (Happy, Pharrell Williams; <i>O Fortuna</i>, Carl Orff; <i>Toccata and Fugue in D Minor</i>; Johann Sebastian Bach; <i>El cant dels ocells</i>, Pau Casals; <i>Somewhere over the Rainbow</i>, Israel "IZ" Kamakawiwo'ole) (<i>vegeu l'annex 6.2</i>).
DESENVOLUPAMENT	Abans de dur a terme l'activitat, ficarem els diferents materials com l'altaveu, la fitxa de registre i les targetes emocionals dins de la caixa màgica per tal de presentar l'activitat. Primerament, reproduïrem diverses cançons, concretament cinc, les quals poden transmetre diverses emocions (alegria, tristesa, por, calma, ira/ràbia). A mesura que escoltin una cançó, preguntarem: "Quina emoció teniu quan sona aquesta música?", i a partir d'aquesta pregunta, els infants registraran les emocions que li provoquen aquestes cançons a través de la seva taula de registre (<i>vegeu l'annex 6.2</i>) amb les diferents targetes de les cinc emocions més bàsiques que es presenten. Cal esmentar que es podran repetir les emocions en diferents cançons, ja que algunes cançons els hi pot provocar la mateixa emoció.
INSTRUMENT D' AVALUACIÓ/ RECOLLIDA DE DADES	Fitxa de registre de les emocions Graella d'avaluació.

Taula 10: Activitat 4 "Escolto, sento i m'expresso". Font: elaboració pròpia.

ACTIVITAT 5: Quina cançó és la meva emoció d'avui?	
SESSIONS	1 sessió
TEMPS	40 minuts (15' amb campanes + 15' xilòfons + 10' assemblea)
ORGANITZACIÓ	En grup classe

METODOLOGIA	Mètode Kòdaly i mètode Aschero
RECURSOS	Materials
	<ul style="list-style-type: none"> - Caixa màgica. - Campanes diatòniques. - Xilòfons. - Fitxes de les cançons de les emocions <i>(vegeu l'annex 6.2)</i>.
DESENVOLUPAMENT	<p>Abans de dur a terme l'activitat, ficarem les campanes i les fitxes de les cançons dins de la caixa màgica per tal de presentar l'activitat. En aquesta activitat, preguntarem a cada infant com es sent en aquell moment, i depenent de la seva emoció escollida en aquell moment, tocaran una cançó associada fent servir les campanes diatòniques afinades. Cada emoció té una fitxa visual amb una seqüència de notes de colors corresponent, on poden variar diferents elements musicals, com els ritmes, les melodies i els timbres (ex: l'alegria seria associada amb una fitxa que es caracteritzaria de ritmes vius i ràpids i sons aguts).</p> <p>En el cas que algun infant s'identifiqui amb una emoció negativa, com la tristesa, la por o la ira, i vulgui canviar aquesta emoció per una de positiva (alegria, calma, etc.), se li proposarà de manera voluntària la possibilitat de tocar "la cançó de la calma", que serà acompanyada per sons suaus, i tranquils, per tal de treballar la regulació emocional.</p> <p>Una vegada hem acabat aquesta part de l'activitat, tindrem un espai d'assemblea per poder posar en comú les nostres emocions al llarg de l'activitat, si s'han mantingut la seva emoció des del principi de l'activitat, i si han canviat positivament o negativament.</p>
INSTRUMENT D'AVALUACIÓ/ RECOLLIDA DE DADES	<p>Observació directa</p> <p>De forma verbal (conversa) i no verbal (corporalitat)</p> <p>Graella d'avaluació.</p>

Taula 11: Activitat 5 "Quina cançó és la meua emoció d'avui?". Font: elaboració pròpia.

ACTIVITAT 6 (FINAL): El final d'una aventura emocional	
SESSIONS	1 sessió
TEMPS	40 minuts (25' activitat + 10' assemblea + 5' cançó final)
ORGANITZACIÓ	En grup classe
METODOLOGIA	Mètode Orff

RECURSOS	Materials
DESENVOLUPAMENT	<ul style="list-style-type: none"> - Caixa màgica - Xilòfon - Marques - Ous - Campanes - Pals de pluja - Pantalla/Ordinador - Altaveu - Carta final (<i>vegeu l'annex 6.2</i>) - Cançó 13 “Alegira” de Cirque di Solei (<i>vegeu l'annex 6.2</i>) <p>Abans de dur a terme l'activitat, ficarem els diferents instruments dins de la caixa màgica per tal de presentar l'activitat. Aquesta activitat consistirà en el fet que cada infant, d'un en un, sortirà al mig, al davant de tots. Llavors, la mestra li assignarà una emoció diferent a cada infant, i aquest l'haurà d'intentar representar a través dels instruments que tenim a l'abast (que ell/ella mateixa podrà escollir els instruments que consideri necessaris per a la seva representació), i si vol, també té l'opció de poder representar-ho amb el cos.</p> <p>A partir d'aquí, els altres infants, hauran d'intentar esbrinar quina ha sigut l'emoció que ha volgut interpretar el company o la companya. Una vegada ja ho hagin realitzat tots, realitzarem unes preguntes per veure com s'han sentit, tant a l'hora de realitzar l'emoció com a l'hora d'esbrinar-la, amb preguntes com: “Com t'has sentit quan has fet la teva emoció? Per què?” “Quina emoció ha estat més fàcil de reconèixer? Per què?” “T'has enfadat (o qualsevol altra emoció) quan no has pogut esbrinar l'emoció del teu company o companya?” “I quan ho ha esbrinat la teva companya, com t'has sentit?”</p> <p>Finalment, els infants llegiran la carta que els hi ha deixat l'Stella dins de la caixa màgica, on esmenta que per acabar amb l'aventura i convertir-se en pirates, com a repte final, entre tots, hauran d'esbrinar la seva emoció a través d'una cançó (que ficarà el títol dins la carta per poder reproduir-lo).</p>
INSTRUMENT D' AVALUACIÓ/ RECOLLIDA DE DADES	<p>Observació directa</p> <p>De forma verbal (conversa) i no verbal (corporalitat)</p> <p>Graella d'avaluació.</p>

Taula 12: Activitat 6 “El final d'una aventura emocional”. Font: elaboració pròpia.

3.3.2.5. AVALUACIÓ

Per tal de poder valorar l'adquisició d'aprenentatges assolits dels infants, s'ha creat una pauta d'observació com a eina principal d'avaluació, la qual permet analitzar, a partir dels criteris i els indicadors d'avaluació concrets i especials per aquesta situació d'aprenentatge, cosa que permet percebre i valorar la seva evolució durant aquest procés. Per tal de poder avaluar els objectius, s'han relacionat uns criteris d'avaluació, on més tard s'han desglossat uns indicadors per poder valorar el grau d'assoliment dels infants. A continuació, es pot visualitzar una graella la qual es poden visualitzar els diversos criteris d'avaluació relacionats amb cada activitat amb la qual estan associats.

ACTIVITAT	CRITERIS D'AVAUACIÓ
1	<ul style="list-style-type: none">- Identificar les emocions que es veuen al conte.- Coneixer les diferents expressions facials de les emocions.
2	<ul style="list-style-type: none">- Expressar les diferents emocions.- Comunicar les emocions a partir d'escoltar la música.- Fer ús del cos per comunicar les seves emocions amb la música.- Establir una relació entre música, emocions, expressió facial i corporal.
3	<ul style="list-style-type: none">- Ser conscient dels canvis emocionals a través de la música.- Ensenyar les emocions que provoquen la música.
4	<ul style="list-style-type: none">- Escoltar activament la música.- Relacionar les emocions amb elements de la música.
5	<ul style="list-style-type: none">- Comunicar les emocions a partir d'escoltar la música.- Explicar les emocions pròpies a partir de les interpretacions musicals.- Relacionar diferents els diferents artístics amb els emocionals.
6	<ul style="list-style-type: none">- Gestionar les emocions davant una situació.- Acceptar les seves emocions tant negatives com positives.

Taula 13: Relació entre les activitats i els criteris d'avaluació de la situació d'aprenentatge. Font: elaboració pròpia.

L'avaluació emprada aquesta situació d'aprenentatge és global, continuada i formativa, ja que es valora principalment el desenvolupament integral de l'infant en totes les seves àrees, però donant importància a la gestió emocional i a educació musical, a través de l'observació sistemàtica en totes les activitats. L'objectiu de la realització de les propostes no és la de qualificar, sinó de comprendre l'evolució emocional dels infants i adaptar la pràctica

educativa segons les seves necessitats emocionals, tenint en compte també els ritmes evolutius dels infants, ja que cadascú d'ells i elles són únics i úniques.

Per aquesta mateixa raó, i com es pot veure a continuació, s'avaluarà als infants amb una graella amb els indicadors, i en funció de l'escala d'estimació de l'1 al 5. Cal recordar que cadascun d'aquests indicadors se li associa el color dels diferents àmbits d'avaluació, per tal de poder de classificar i visualitzar d'una manera més àgil i es pugui organitzar d'una forma més clara. A l'annex 6.4, podreu veure aquesta taula d'avaluació de l'aula d'I5 amb els seus resultats corresponents d'aquest procés.

Escala d'estimació de l'avaluació: 0: no observat; 1: iniciat; 2: en procés; 3: assolit amb ajuda; 4: assolit; 5: avançat							
INDICADORS/ ALUMNES	1	2	3	4	5	6	...
Reconeixement d'emocions							
Comunicació emocional							
Autoregulació emocional							
Corporalitat i moviment							
Atenció i associació musical							
Creativitat i interpretació personal							
Relació amb l'entorn i interacció grupal							

Taula 14: Graella d'avaluació de la situació d'aprenentatge. Font: elaboració pròpia.

3.3.3. ALTRES INSTRUMENTS DE RECOLLIDA DE DADES (ENTREVISTES)

Amb l'objectiu d'aconseguir més informació per la meua recerca, he considerat adequat realitzar entrevistes, ja que segons Juárez (2018) aquesta eina és essencial per la investigació qualitativa i per la recollida de dades. A més, defineix l'entrevista com una "estratègia per construir coneixement de manera contextualitzada". Així mateix, permet que les persones entrevistades expressin les seves opinions i experiències de manera lliure, mostrant així les seves emocions, creences, valors i diferents punts de vista.

Són útils, ja que es busca comprendre les interaccions humanes, els processos de comunicació i les dinàmiques socials entre els iguals, i així, poder ajudar a altres persones a

través de la riquesa d'experiències reals individuals o col·lectives, així com oferir una visió completa en diferents contextos, per tal de comprendre les dificultats de la nostra quotidianitat (Juárez, 2018).

Per aquesta mateixa raó, per tal de poder ampliar la investigació, s'ha portat a terme diferents entrevistes a diferents professionals de l'educació, de la música i de la musicoteràpia a través de preguntes sobre aquest tema, i relacionades amb els meus objectius d'investigació. Segons els diferents tipus d'entrevistes que esmenten Meneses i Rodríguez-Gómez (2011), podríem classificar les entrevistes com a estructurades, individual i profundes, ja que el meu objectiu és que, de forma particular, poden expressar la seva opinió personal, actituds i creences, amb l'objectiu de poder comparar respostes entre els participants i finalment, extreure una conclusió.

3.3.3.1. VALIDACIÓ

Les entrevistes han estat validades per docents de la Universitat Rovira i Virgili del campus Sescelades i de la Seu del Baix Penedès, que pertanyen a diferents departaments relacionats amb l'educació infantil. Gràcies a les seves aportacions i suggeriments de millora, s'han pogut presentar els recursos d'una manera adient. En l'annex 6.5, podreu veure els documents esmentats, validats per professionals de l'àmbit educatiu.

3.4. ANÀLISI DELS RESULTATS

La musicoteràpia és una eina que permet als infants expressar les seves emocions sense la necessitat de fer servir paraules, tal com diu Garriga (2025), on també defensa que la música és una gran oportunitat per poder obrir aquestes portes emocionals de manera segura i natural. Jiménez (2025), mestra d'educació infantil destaca la importància de posar paraules al que sentim, mentre que Garcia (2025), mestra de conservatori amb infants de tres a cinc anys, remarca que aquest tipus de teràpia musical pot ser un pont per connectar amb el món interior. A més, tal com assenyala Domínguez (2025), mestre de música, "la música hauria de ser una eina per escoltar, connectar i comprendre millor a cada alumne de manera individualitzada i amb una mirada empàtica", una opinió que reforça la necessitat d'integrar aquesta teràpia com a recurs essencial i quasi obligatori a les escoles.

Així mateix, aquesta anàlisi respon a l'objectiu general de la investigació és conèixer els beneficis de la musicoteràpia en la gestió emocional dels infants de cinc anys en l'etapa

d'educació infantil, a través de l'execució de sis activitats creades específicament per poder observar les respostes emocionals que es puguin mostrar, evidenciant així una evolució d'autoconeixement emocional, a més d'una comunicació i una autoregulació de les emocions tant en l'àmbit individual com col·lectiu. Tanmateix, les dades obtingudes a través de les graelles d'avaluació, fitxes de registre, observacions i assemblees posteriors han estat analitzades i comparades amb les aportacions qualitatives de diferents professionals de la musicoteràpia i la de docència, amb la finalitat de poder establir una relació directa entre els principis de la musicoteràpia amb la part pràctica educativa emocional.

A continuació, es presenten els resultats obtinguts de cadascuna de les sis activitats executades amb els infants, amb uns criteris i indicadors corresponents, i incorporant aportacions recollides a partir de les entrevistes realitzades als diferents professionals.

En la **primera activitat**, s'ha realitzat sense música per tal de poder comparar d'una manera més eficient l'ús de la música en aquest tipus d'investigació. El seu objectiu principal era introduir als infants el reconeixement i la identificació de les emocions més bàsiques i adients a la seva edat madurativa, a través d'unes activitats lúdiques i visuals com un conte i unes targetes de vocabulari emocional, on es combinava imatges, gestos i colors, associats amb diverses emocions.

Els resultats quantitatius d'aquesta activitat indiquen que una mitjana de 4'2 sobre 5 és capaç de reconèixer les diverses emocions correctament, segons la graella d'avaluació feta. Aquests resultats representa que per un 84% de l'aula ha sigut una activitat eficient per l'alumnat, i que compleix el seu objectiu específic plantejat anteriorment. En canvi, la comunicació emocional i l'autoregulació emocional són els indicadors on els resultats van rebre un una mitjana del 3'8 i del 3'85 respectivament, on es reforça el valor d'aquesta activitat com a punt d'inici per la presa de consciència emocional.

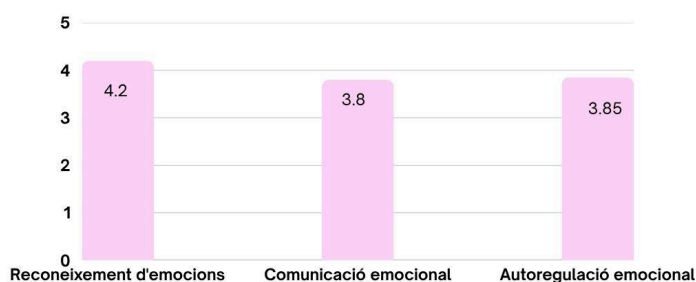

Figura 2: Gràfic de barres del resum de la competència emocional. Font: Leyre Mateu Sanz, Canva.

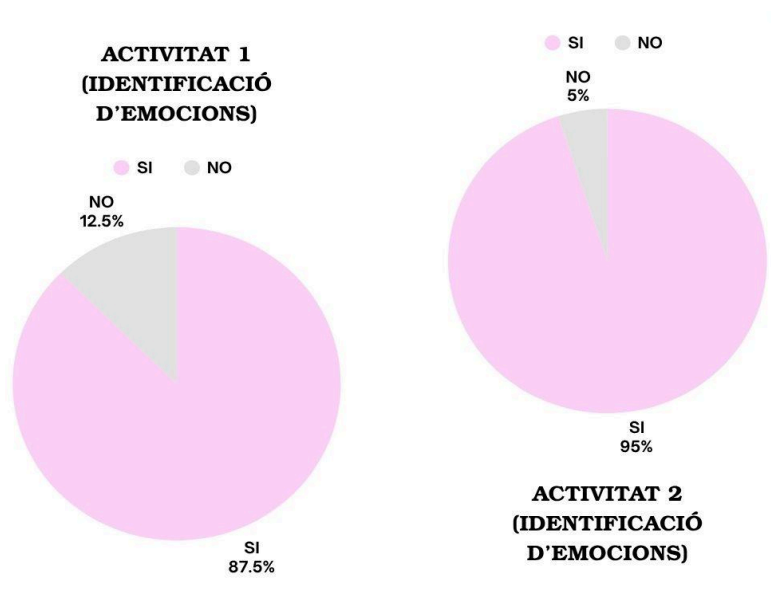

Amb aquesta activitat i resultats, es pot afirmar que aquesta activitat és un catalitzador d'aquest procés inicial de reconeixement emocional, tal com exposa Garcia (2025), mestra de música i pedagoga, que afirma que en aquestes edats els infants comencen a reconèixer les emocions, a expressar-les de forma verbal o no verbal i a aprofundir-se en aquest món de la gestió emocional. Els infants que van participar en l'activitat van mostrar una predisposició baixa a parlar d'allò d'aquesta activitat, sobre les diverses emocions i les preguntes que es realitzaven en aquesta part.

En la següent activitat, **l'activitat 2**, ja s'ha començat a treballar a partir de la musicoteràpia, L'objectiu d'aquesta activitat és la identificació d'emocions viscudes a través d'un recurs musical que connectés amb la rutina dels infants, on cadascun d'ells explicava com se sentia aquell matí després d'escoltar aquella cançó, i on es va potenciar així la reflexió quotidiana a través d'una eina fàcil d'accedir i de comprendre per ells. Els resultats obtinguts han sigut especialment significatius per aquest punt de la investigació, la que la capacitat de poder identificar les seves emocions correctament ha augmentat un 12% respecte a l'activitat 1.

Figura 3: Gràfic de sectors sobre la comparació d'identificació d'emocions entre l'activitat 1 i l'activitat 2.

Font: Leyre Mateu Sanz, Canva.

Segons les altres recollides de dades i informació, s'ha evidenciat que hi ha una millora considerable en l'expressió emocional, ja que un 75 % dels infants van poder acompanyar la seva elecció emocional amb un breu comentari justificant la seva opció del dia, cosa que es reflecteix en una de les opinions de la musicoterapeuta entrevistada, on expressa que la música pot actuar com a canal per exterioritzar sentiments que moltes vegades no podem expressar de forma verbal, a més del reconeixement d'aquestes.

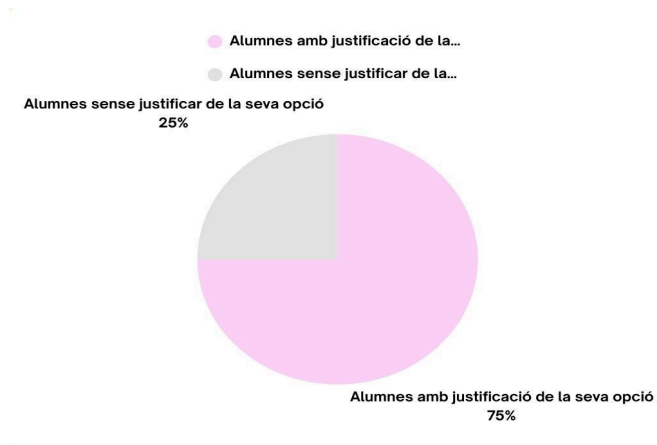

Figura 4: Gràfic de sectors sobre els alumnes que justifiquen o no la seva elecció. Font: Leyre Mateu Sanz, Canva.

Alguns dels factors que defensa que fan que s'exterioritzi aquestes emocions són elements musicals com el ritme i la melodia. Per una altra banda, Jiménez (2025), mestra d'infantil, destaca que és essencial saber posar nom a aquelles emocions, ja que sovint als infants els hi manquen el vocabulari necessari per poder expressar-se emocionalment. Llavors, d'aquesta manera, ho podem relacionar amb què aquesta activitat contribueix de manera clara a cobrir a aquesta mancança de dificultats de comunicació emocional, fent servir així la música com a via comunicativa.

Tot seguit, trobem l'**activitat 3** "Respiro i em calmo", que es buscava promoure l'autoregulació emocional mitjançant música lenta i exercicis de respiració per tal de gestionar aquestes emocions negatives. Es van reproduir una peça musical suau i metàfores visuals com bufar una espelma. Segons la graella d'avaluació, l'autoregulació es va assolir amb una mitjana del 3,85 i es va observar una disminució del 40% en episodis de desregulació emocional, mostrant així una millora en aquesta estabilitat quant a emocions durant i després de l'activitat. El 65% dels infants van expressar sentir-se més tranquils, utilitzant conceptes com a "pau", "calma", "relaxat" o "tranquil", mostrant relació amb la música reproduïda durant l'activitat.

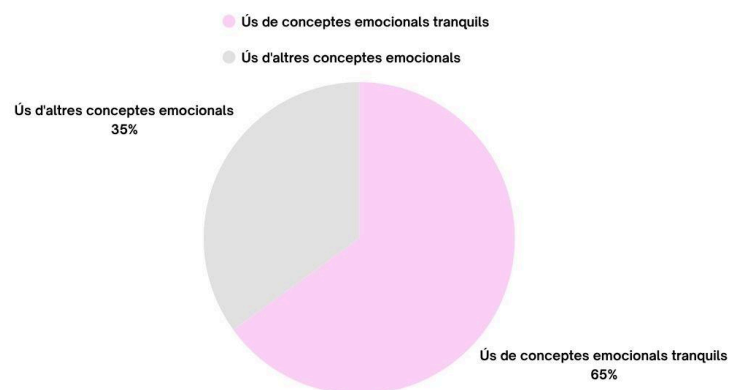

Figura 5: Gràfic de sectors sobre l'ús de conceptes emocionals tranquils. Font: Leyre Mateu Sanz, Canva.

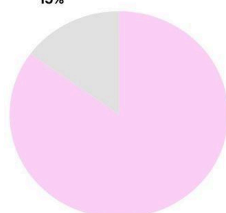
També es va observar que infants amb dificultats emocionals van integrar aquesta tècnica de relaxació de forma progressiva. La docent Jiménez (2025) destaca que molts infants no poden expressar amb paraules el que senten, però està segura que noten canvis interns a partir d'aquestes experiències. Per tant, es pot dir que en aquesta activitat la respiració acompanyada de música presenta una eficàcia en la regulació emocional dels infants dins del context.

A continuació, tenim l'**activitat 4**, on en aquesta activitat es busca incentivar a expressar-se emocionalment a través de l'estimulació musical de forma espontània, reproduint cançons de diferents estils sense que els infants tinguin coneixements sobre això. Els infants escoltaven sense cap indicació, i després indicaven l'expressió que sentien a través de la seva taula de registre emocional, on ficaven la targeta emocional en el seu lloc corresponent. D'aquesta manera, es va poder observar la capacitat d'associació entre música i emoció

Segons l'observació directa i les taules de registre elaborades pels infants, el 84% de l'aula, és a dir, 17 de cada 20 infants, van saber identificar i associar emoció amb les cançons reproduïdes en aquell moment de forma clara i coherent, encara que el 75% va coincidir en les mateixes emocions, mostrant respostes coherents i iguals, però a la vegada diferents, ja que cadascú ho vivia diferent. Aquest procés es pot relacionar amb allò que esmenta Domínguez (2025) sobre la música, on remarca que la música hauria de ser una eina per connectar amb la música i escoltar amb cada alumne; i per aquesta raó considero que aquesta activitat és un clar exemple d'això, perquè permet als infants a expressar-se de manera lliure, sense judici, i desenvolupar una certa consciència emocional a través d'un mitjà significatiu per a ells.

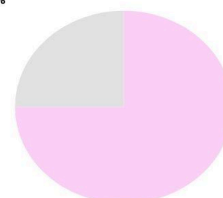
IDENTIFICACIÓ I ASSOCIACIÓ EMOCIONAL AMB LA MUSICAL

- Identifiquen i associen L...
 - No identifiquen i associe...
- No identifiquen i associen la música amb una emoció
15%

Identifiquen i associen la música amb una emoció
85%

- Coincideixen amb altres...
 - No coincideixen amb alt...
- No coincideixen amb altres companys i companyes
25%

Coincideixen amb altres companys i companyes
75%

IGUALTAT DE RESPOSTES ENTRE COMPANYS I COMPANYYES

Figura 6: Gràfics de sectors comparatius de l'activitat 4. Font: Leyre Mateu Sanz, Canva.

Seguidament, es presenta l'**activitat 5** "Quina cançó és la meua emoció d'avui?", que ha sigut creada amb la finalitat d'interpretar musicalment les emocions a través de campanes diatòniques i fitxes visuals classificades per emocions, la qual va permetre que els infants reconeguessin el seu estat emocional, a part de transformar-lo voluntàriament a través d'accions on s'impliqués la música. Segons la informació recollida durant aquest procés, el 86% dels infants van saber reconèixer les seves pròpies emocions de forma clara i sense cap mena de dubte, i dins d'aquest 86%, un 40% va escollir emocions negatives com la tristesa, por i la ira. Un 65% de l'aula, és a dir, 13 dels 20 alumnes va voler tocar "la cançó de la calma", i dins d'aquest grup, 6 dels alumnes van expressar de forma verbal i postural una millora en el seu estat emocional al finalitzar l'activitat.

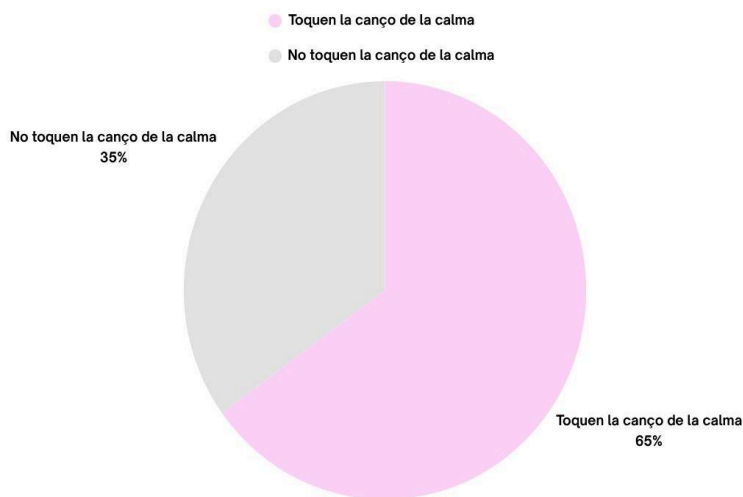

Figura 7: Gràfic de sectors dels alumnes que toquen la cançó de la calma. Font: Leyre Mateu Sanz, Canva.

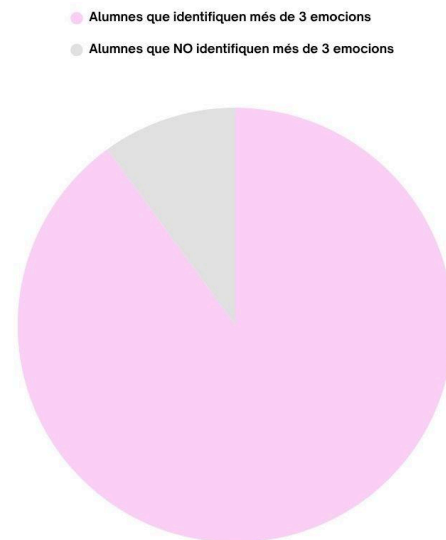
Amb aquesta activitat es pot demostrar que la música pot transformar l'estat emocional dels infants, tal com esmenta la musicoterapeuta entrevistada, així com l'elecció personal, la qual afavoreix aquesta responsabilitat i capacitat emocional pròpia. Tal i com destaca Garcia (2025), aquest tipus d'instruments ajuden a entendre positivament la comprensió musical de forma espontània i l'atenció activa, per tal també de poder identificar les errades de producció sonora. Finalment, a través de l'assemblea final, es va poder identificar aquests canvis emocionals i l'empatia cap als altres companys i companyes de classe. Això es pot justificar amb el que va dir el mestre de música Domínguez (2025) en la seva entrevista, on donava valor a aquest tipus d'activitats per tal de poder identificar, actuar i treballar aquest tipus de mancances emocionals que trobem dins de les aules.

L'última activitat "El final d'una aventura emocional", va ser dissenyada per fomentar el reconeixement de les emocions dels companys i companyes, la interpretació expressiva, i a la comprensió empàtica amb el grup. A través d'instruments musicals i del cos, cada infant havia de representar una emoció assignada, mentre que la resta havia d'esbrinar-la d'acord amb el seu llenguatge corporal o instrumental. Segons els registres observats, els 90% dels infants van ser capaços d'identificar almenys tres emocions representades pels seus companys i companyes, i un 78% van mostrar emocions coherents amb les indicacions inicials pel tipus d'instrument i ritme i intensitat.

Figura 8: Gràfic de sectors sobre la identificació d'emocions interpretades pels companys i companyes.

Font: Leyre Mateu Sanz, Canva.

Les emocions més fàcils d'identificar han sigut l'alegria i la ràbia, mentre que la tristesa i la por van resultar ser una mica més difícil, ja que en alguns moments representaven sons suaus i pauses llargues. A l'assemblea posterior, només un 25% dels infants van expressar com s'havien sentit quan no reconeixien o quan els altres no reconeixien la seva pròpia emoció, fet que ens porta al que afirma la docent Jiménez (2025), qui destaca que compartir i entendre les emocions és clau pel desenvolupament persona i social.

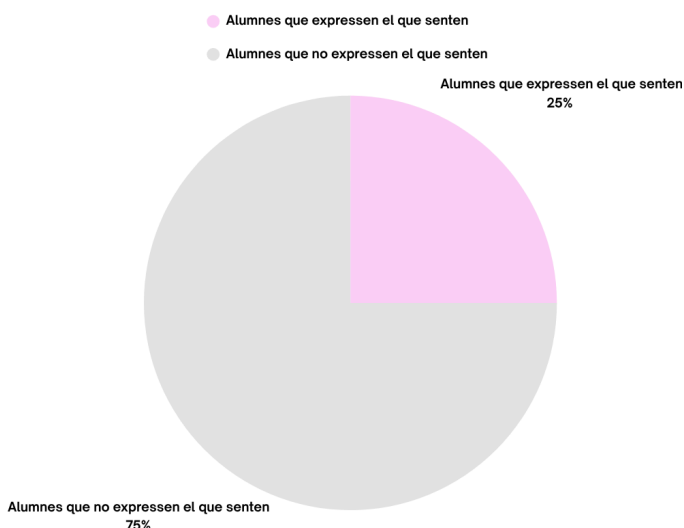

Figura 9: Gràfic de sectors de l'expressió emocional dels infants a l'activitat 6. Font: Leyre Mateu Sanz, Canva.

Relacionat amb això anterior, i com s'ha comentat anteriorment, la musicoterapeuta Garriga (2025) esmenta que la música actua com a canal expressiu, i es pot relacionar amb aquesta activitat, quan els infants connecten amb les emocions amb través de sons i moviment corporal. Es pot afegir que el fet d'oferir aquesta llibertat d'opció afavoreix a la creativitat a l'hora d'expressar aquestes emocions, tal com defensa la pedagoga musical Garcia (2025) Continuant amb les opinions dels professionals, el professor de música Domínguez (2025) assenyala que propostes com aquestes fan visibles les diverses maneres d'expressar-se i de vivenciar aquest conjunt d'emocions, i que a l'escola és essencial treballar per poder millorar aquesta gestió emocional.

Per tant, després de totes aquestes anàlisis específiques de cada activitat, s'observa que cal esmentar tots els indicadors i els seus resultats corresponents on es pot veure de manera global que els resultats suggereixen uns perfils amb fortaleces socials i físiques, amb oportunitats de continuar creixent personalment, creativament i musicalment. En primer lloc, la puntuació més alta s'observa a *Relació amb l'entorn i interacció*, amb una puntuació de 4,35; seguidament tenim *Corporalitat i moviment* amb un 4,25 de mitjana i *Reconeixement d'emocions* amb un 4,2, la qual ens indica que hi ha hagut una bona connexió social, més de consciència emocional i corporal. En quarta posició tenim a *Atenció i associació musical* amb un 3,5. I finalment, en última posició tenim *Creativitat i interpretació personal* amb una nota de 3,05 sobre 5, on hem de prestar atenció per poder millorar en un futur.

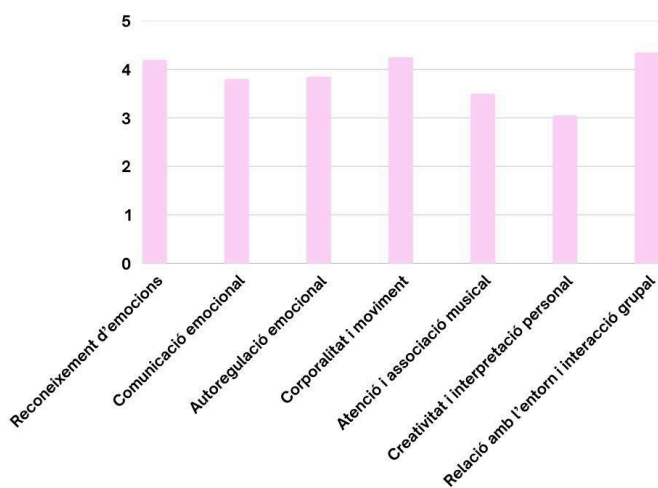

Figura 10: Mitjana dels indicadors d'avaluació de la implementació a l'aula. Font: Leyre Mateu Sanz, Canva.

Quant a les mitja dels infants com a resultat de les activitats executades, es pot dir que la mitjana total d'observacions de cada infant de l'aula ha sigut un 3,85 sobre 5 aproximadament, on la puntuació més alta ha sigut dels alumnes 4 i 16 amb un 4,7; en canvi, la puntuació més baixa d'aquesta implementació ha sigut un 2,7 de l'alumne 19. Gràcies a

aquest últim cas, s'ha pogut observar que, a part de tenir dificultats de llenguatge i de comunicació emocional, pot esdevenir un altre tipus de necessitats educatives més específiques, però que encara estan en procés per ser diagnosticat.

A més, si continuem indagant relacionat amb aquest aspecte, podem veure que cap dels alumnes ha arribat a la puntuació màxima; 9 dels 20 alumnes (45%) han superat la puntuació de 4; en canvi, el 50% de l'aula (10 infants) ha arribat a la puntuació de 3, i només 1 alumne (10%) s'ha quedat en la puntuació de 2 i no ha pogut arribar fins al 3, que ha sigut la nota més baixa de tot aquest procés. Per aquesta mateixa raó, s'ha elaborat un gràfic sobre el qual s'ha descrit en aquest últim paràgraf, perquè es vegi d'una forma senzilla, clara i visual.

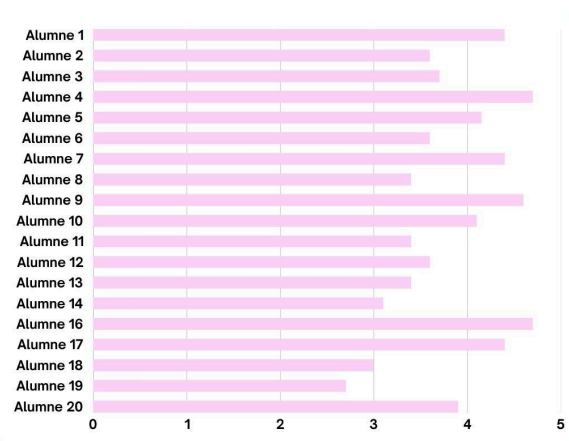
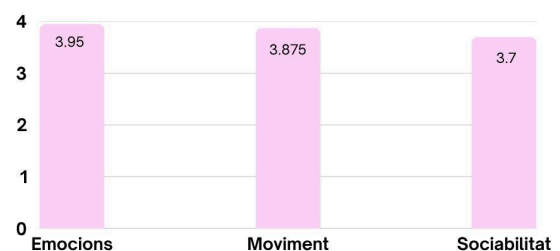

Figura 11: Gràfic de barres horitzontals de la mitja dels resultats dels infants. Font: Leyre Mateu Sanz, Canva.

Per tant, a continuació podeu veure un gràfic de barres verticals en forma de resum sobre els resultats obtinguts en les tres categories que s'han treballat durant aquesta investigació:

Figura 12: Gràfic de barres del resum dels resultats de la intervenció. Font: Leyre Mateu Sanz, Canva.

Per acabar aquest apartat, m'agradaria fer una petita anàlisi general sobre el que s'ha dit en les entrevistes i no ha aparegut anteriorment. Tots els entrevistats coincideixen en un aspecte clau per la investigació: el valor que li atorguen a la música com una eina essencial per treballar les emocions, tot i que amb diferents matisos segons la seva professió i especialització. La docent Jiménez (2025), amb una perspectiva més externa, mostra un coneixement escàs sobre el tema i una manca d'interès, però reconeix que pot ser útil per

ajudar els infants a posar nom a aquells infants que no saben etiquetar les seves emocions. En canvi, Garriga (2025) i Garcia (2025), tot i tenir enfocaments diferents, ambdues comenten que la música afavoreix l'expressió verbal i no verbal dels infants, així com l'evolució emocional. Domínguez (2025) afegeix que la música és una via de canalització d'emocions, així com de reforçament social i d'atenció.

Pel que fa a l'aspecte de les mancances, en totes quatre entrevistes denuncien que hi ha una necessitat important de formació i recursos per part de docents en l'aspecte emocional. Tant Garriga (2025) com Domínguez (2025) recalquen que és de vital importància tenir a professionals ben formats, que estructurin adequadament les sessions per poder aconseguir uns beneficis pels infants. La pedagoga musical Garcia (2025) resalta aquesta falta de recursos i materials pedagògics quant a l'enfocament emocional, mentre que la docent Jiménez (2025) admet que la major part del seu desconeixement és causat per la seva falta d'orientació i formació en aquest cap d'ensenyament.

A continuació, podeu veure una taula resum sobre diverses opinions de les entrevistes:

ASPECTE	Jiménez (2025) (TUTORA)	Garcia (2025) (MESTRA DE MÚSICA/ PEDAGOGA)	Garriga (2025) (MUSICOTERAPEUTA)	Domínguez (2025) (MESTRE DE MÚSICA)
Coneixement de la musicoteràpia	Manca de coneixement i formació	Té formació musical, però anca de formació	Té formació especialitzada i experiència pràctica	Té formació musical, però anca de formació
Percepció personal de la música	No la fa servir habitualment.	Gran implicació musical. Creu que connecta amb els infants.	Creu en el poder expressiu i terapèutic de la música.	Considera la música fonamental pel desenvolupament integral.
Beneficis observats	Ajudar a identificar emocions si es coneixen prèviament	Afavoreix l'expressió emocional, especialment en infants tímids.	Millora la comunicació, regulació i identitat emocional.	Millora l'autoconeixement, resiliència i socialització.
Dificultats detectades	Manca de vocabulari emocional.	Falta de materials emocionals.	Pocs recursos didàctics adequats a l'edat.	Ràtios altes, falta de formació i aules poc preparades.
Propostes de millora	Cap coneixement de com aplicar-ho	Sessió amb escolta activa i contes.	Sessió estructurada amb jocs, instruments...	Cants, danses i improvisació.

Taula 15: Graella resum de les respostes de les entrevistes. **Font:** elaboració pròpia.

4. CONCLUSIONS

L'objectiu general d'aquest treball de final de grup ha sigut *conèixer els beneficis de la musicoteràpia en la gestió i control d'emocions a l'etapa d'infantil, concretament a l'edat de 5 anys*. Després d'haver realitzat aquesta investigació i les anàlisis dels resultats obtinguts en la implementació d'aquesta proposta musical i pedagògica, a més de les entrevistes als quatre professionals dels àmbits de la docència i de la música, es pot afirmar que aquest objectiu s'ha assolit amb molt d'èxit, superant les expectatives inicials a aquest projecte.

L'evidència recollida mostra que la musicoteràpia pot establir-se com una eina essencial per treballar les emocions d'una forma diferent, motivadora, personal i significativa pels infants d'aquesta edat, cosa que va millorar les seves competències emocionals com la identificació emocional, l'autoregulació i la socialització. El 87% dels alumnes han sigut capaços d'identificar les emocions pròpies i dels companys i companyes durant les activitats, evidenciant l'impacte positiu de la proposta basada en la musicoteràpia.

Primerament, el primer objectiu específic que vaig establir va ser *examinar els fonaments teòrics de la musicoteràpia i la seva aplicació en l'àmbit educatiu i emocional en l'etapa d'educació infantil*. Aquest objectiu s'ha complert a través d'una revisió bibliogràfica ben exhaustiva, on autors destacables en aquests àmbits com són Vaillancourt (2009) i Bisquerra (2009) aporten una base teòrica ben sòlida sobre el potencial de les emocions i de la música en l'àmbit educatiu i terapèutic. La teoria esmentada en aquest treball ha permès consolidar el disseny de les activitats i reforçar el sentit de la implementació. Tanmateix, amb l'entrevista de la docent d'infantil S.J., s'ha pogut confirmar que la música pot ser una via d'expressió emocional amb molt de potencial dins de les aules d'infantil, a més de ser un recurs valuós per poder afrontar situacions emocionals des de l'àmbit pedagògic i terapèutic.

Seguidament, el segon objectiu específic era *analitzar l'impacte de la musicoteràpia en la identificació i expressió emocional dels infants de cinc anys*, la qual també s'ha assolit de forma exitosa gràcies a les dades de recollida en la implementació de la situació d'aprenentatge. Com es reflecteixen en els diferents gràfics, la capacitat de reconèixer i el fet de poder verbalitzar les diverses emocions treballades va augmentar fins a un 64% entre el principi i el final de la intervenció. Aquest resultat afirma a allò que exposava Goleman l'any 1995, on defensava la influència directa de les diverses experiències que provocaven les

emocions en el desenvolupament de la intel·ligència emocional dels infants. Quant a les entrevistes, la musicoterapeuta Garriga (2025) va destacar que la música facilita espais per treballar i promoure la seguretat emocional, on pot afavorir més tard en l'obertura i en la comunicació entre iguals.

A continuació, el tercer objectiu específic que s'ha determinat ha sigut *analitzar la situació actual de la musicoteràpia a les escoles de Catalunya, concretament a les aules d'15*. En aquest cas s'ha pogut afirmar a través de les entrevistes realitzades als diferents professionals que, tot i que els beneficis són evidents, la presència de musicoteràpia dins de les institucions i centres educatius és escassa i limitada, inclòs es podria dir que quasi inexistent. Tal com apunta la mestra de música i pedagoga musical Garcia (2025), “encara falta molta formació i consciència dins dels equips docents sobre el valor d'aquesta disciplina”. Aquesta afirmació també es pot vincular amb el que exposen els autors Torres i Orellana (2018) sobre les dificultats d'implementació coherent de la musicoteràpia dins de l'àmbit educatiu de manera formal. Així mateix, aquest objectiu ha estat realitzat amb èxit, tot i que s'evidencia una manca de formació en aquest àmbit, així com la necessitat d'aconseguir futures línies de treball.

Per acabar els objectius, el quart i últim objectiu d'aquesta investigació ha sigut el següent: *identificar les característiques per un recurs d'aprenentatge basat en els principis de la musicoteràpia*. D'aquesta manera, es pot dir que s'ha complert mitjançant un disseny, una aplicació i una avaluació acurada de la proposta didàctica anomenada “El tresor de les emocions”. Les activitats que s'han creat expressament per poder cobrir aquestes necessitats i mancances emocionals han estat valorades d'una forma positiva, ja que els infants han sigut capaços d'adaptar-se a les seves pròpies necessitats emocionals, a més de ser de caràcter lúdic, inclusiu, participatiu i amb un valor transformador. Autors com Pérez Eizaguirre et al. (2021) destaquen aquest component lúdic com a clau per la implicació emocional dels infants. Així mateix, el mestre de música entrevistat, Domínguez (2025), va esmentar que “una activitat basada en musicoteràpia no només millora la gestió emocional, sinó que incrementa la cohesió de grup o el benestar general a l'aula”, cosa que es podria relacionar amb la teoria de Suárez i Ramírez (2024), on també destaquen la música com a valor tan integrador i tan transformador dins de l'aprenentatge de l'infant.

Referent a la mostra analitzada, realitzada per 20 infants, és quantitativament limitada i pot no ser representativa de la diversitat present en altres contextos educatius, especialment per diversos factors com la ubicació geogràfica, la realitat socioeconòmica i la pluralitat cultural. Aquesta limitació afecta la possibilitat de generalitzar els resultats obtinguts per altres grups d'infants. Cal destacar que la intervenció s'ha portat a terme en un únic centre educatiu, fet que ha pogut influir en els resultats de la implementació a causa de les seves particularitats específiques, com ara el projecte pedagògic de la mateixa escola, l'estil base dels docents, el clima emocional prèviament establert pels professionals i el perfil socioeducatiu dels infants participants. Tanmateix, cal considerar que les dades qualitatives poden estar condicionades per la interpretació i opinió subjectiva de l'autora i per possibles tendències dels docents a oferir respostes que s'ajustin a les expectatives percebudes.

Amb tota aquesta experiència viscuda, es pot dir que aquest treball de final de grau ha representat aquella oportunitat única tant de creixement personal com professional dins de l'àmbit educatiu. No només ha ajudat a observar la realitat dins d'aquest context des d'una perspectiva emocional i humana, sinó que també ens ha donat pas a reflexionar i endinsar-nos de manera profunda sobre la importància de tenir en compte sobre el camp emocional, sobretot dels infants en les diferents propostes pedagògiques. A través de les anàlisis de resultats, de les entrevistes i de la convivència amb els infants, he pogut comprendre que l'educació emocional és un pilar fonamental per poder garantir un desenvolupament integral i harmònic, a més de significatiu.

Finalment, aquest estudi obre portes a futures investigacions que vulguin aprofundir sobre la musicoteràpia dins de l'àmbit escolar, així com la seva aplicació en les aules d'infantil. A partir del camí d'aquesta investigació es podrien crear altres tipus de propostes més específiques: adaptades a diversos edats, convertir-les per a infants amb necessitats educatives especials, o fins i tot adaptar-les per formacions permanents per el professorat. En definitiva, la musicoteràpia es presenta com una eina educativa útil i essencial per la gestió emocional dels infants en diversos moments de saturació.

Per acabar, m'agradaria animar a totes les escoles, no només de Catalunya, sinó d'arreu del món a incorporar la musicoteràpia com a recurs natural i habitual dins de l'aula, ja que des de l'experiència viscuda, puc afirmar de tot cor que aquesta disciplina fa autèntica màgia en l'interior emocional i en el món educatiu dels infants.

5. BIBLIOGRAFIA

Álvarez Navarro, H. (2019). La musicoterapia en Educación Infantil.

Arroyo Escobar, Mª Virginia (2009). Los métodos en la educación musical. Enfoques educativos, 30, 25-35.

Berrocal, J. A. J. (2018). *Música y neurociencia: La musicoterapia. Fundamentos, efectos y aplicaciones terapéuticas (nueva edición revisada y ampliada)*. Editorial UOC.

Bisquerra Alzina, R. (2006). Orientación psicopedagógica y educación emocional. *Estudios sobre educación*, 9-25.

Bisquerra, R. (2009). *Psicopedagogía de las emociones*. Síntesis.

Bisquerra Alzina, R. (2018). Educació emocional: de la recerca a la pràctica fonamentada. *Revista catalana de pedagogia*, 13, 145-171.

Casado, C., & Colomo, R. (2006). Un breve recorrido por la concepción de las emociones en la Filosofía Occidental. *A parte rei*, 47(10).

de Andrés Vilorio, C. (2005). La educación emocional en edades tempranas y el interés de su aplicación en la escuela: programas de educación emocional, nuevo reto en la formación de los profesores. *Tendencias pedagógicas*, (10), 107-124.

del Barrio Gándara, M. V. (2002). *Emociones infantiles: evolución, evaluación y prevención*. Ediciones Pirámide.

del Bianco, S. (2007). Jacques-Dalcroze. En Díaz, Maravillas; Giráldez, Andrea (coords.). *Aportaciones teóricas y metodológicas a la educación música* (pp. 24- 32). Barcelona: Graó.

- del Moral, M. T., Mercadal-Brotons, M., & Sabbatella, P. (2015). Un Estudio Descriptivo sobre el Perfil del Musicoterapeuta en España. *Música, Terapia y Comunicación*, 35, 15-29.
- de Orellán, S. H. G. (2020). La historia de la historia de las emociones: mapeo de debates en proceso. *Revista Brasileira de História*, 40(83), 219-234. <https://doi.org/10.1590/1806-93472020v40n83-10>
- de la Roche, M. M., Estupiñán, A. M. V., & Pulido, M. A. (2021). Características e importancia de la metodología cualitativa en la investigación científica. *Revista Semillas del Saber*, 1(1), 18-27.
- Eizaguirre, M. P. (2021). Qué es musicoterapia. Origen, definición, ámbitos de aplicación y perfil del musicoterapeuta. *Musicoterapia*, 31.
- Elvira Blázquez, P. (2018). Expresiones de las emociones a través de la música en Educación Infantil.
- Estarriaga, L. I. L., & de Landa, C. N. (2012). El pensamiento pedagógico de Orff en la enseñanza instrumental. *Revista arista digital*, 24, 29-42.
- Federación Española de Asociaciones de Musicoterapia. (s.d.). Qué es la musicoterapia. Recuperat de <https://feamt.es/que-es-la-musicoterapia/>
- Fernández-Abascal, E. G., Rodríguez, B. G., Sánchez, M. P. J., Díaz, M. D. M., & Sánchez, F. J. D. (2010). *Psicología de la emoción*. Editorial Universitaria Ramón Areces.
- Fernández Bermejo, M. T. (2021). La musicoterapia y las emociones como recurso para la resolución de conflictos en el aula. *Revista De Investigación En Musicoterapia*, 4(4), 45–55. <https://doi.org/10.15366/rim2020.4.003>
- Generalitat de Catalunya. (2023). *Decret 21/2023, de 7 de febrer, d'ordenació dels ensenyaments d'educació infantil*. Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya.

- Generalitat de Catalunya. (2012). L'infant de 0 a 3 anys. *Guia de desenvolupament per a les famílies i el personal docent*. Departament d'Ensenyament.
- Generalitat de Catalunya. (2012). L'infant de 3 a 6 anys. *Guia de desenvolupament per a les famílies i el personal docent*. Departament d'Ensenyament.
- González, E. T., Vacas, E. M. C., González, M. D. C. T., & Lorenzo, C. M. (2020). El papel de las emociones en el aula de educación infantil. *Profesorado, revista de currículum y formación del profesorado*, 24(1), 226-244.
- Gardner, H. (1995). *Inteligencias múltiples: la teoría en la práctica*. Barcelona: Paidós.
- Gardner, H. (2001). La inteligencia reformulada: Las inteligencias múltiples en el siglo XXI. *Barcelona: Editorial Paidós*.
- Gardner, H. (2011). *Frames of mind: The theory of multiple intelligences*. Basic books.
- Goleman, D. (2001). Emotional intelligence: Issues in paradigm building. *The emotionally intelligent workplace*, 13, 26.
- Halle, T. G., & Darling-Churchill, K. E. (2016). Review of measures of social and emotional development. *Journal of Applied Developmental Psychology*, 45, 8-18. <https://doi.org/10.1016/j.appdev.2016.02.003>
- Heras Sevilla, D., Cepa Serrano, A., & Lara Ortega, F. (2016). Desarrollo emocional en la infancia. Un estudio sobre las competencias emocionales de niños y niñas. *International Journal of Developmental and Educational Psychology. Revista INFAD de Psicología*, 1(1), 67.
- Institut Català de Musicoteràpia. (2022). *Especialistes en psicoteràpia i musicoteràpia, amb més de vint anys d'experiència*. Recuperat de <https://icmtbarcelona.com/#:~:text=La%20musicoter%C3%A0pia%20%C3%A9s%20la%20disciplina,el%20moviment%20i%20l'expressi%C3%B3>

- Izard, C. E., Woodburn, E. M., Finlon, K. J., Krauthamer-Ewing, E. S., Grossman, S. R., & Seidenfeld, A. (2011). Emotion knowledge, emotion utilization, and emotion regulation. *Emotion Review*, 3(1), 44-52.
- Juaréz, P. F. (2018). La importancia de la técnica de la entrevista en la investigación en comunicación y las ciencias sociales. Investigación documental. Ventajas y limitaciones. *Sintaxis*, (1), 78-93.
- López Cassà, È. (2005). La educación emocional en la educación infantil. *Revista interuniversitaria de Formación del Profesorado*, 19(3), 153-167.
- Lucato, M. (2001). El método Kodály y la formación del profesorado de música. *Revista electrónica de LEEME*, (7), 01-07.
- Meneses, J., & Rodríguez-Gómez, D. (2011). El cuestionario y la entrevista.
- Mosquera Cabrera, I. (2013). Influencia de la música en las emociones. *Realitas, Revista de Ciencias Sociales, Humanas y Artes*, 1 (2), 34-38.
- Navarro, S. P., Peterson, D. P., & Arechavaleta, B. R. O. L. (2014). Educación Especial, Nuevas Tecnologías y Aprendizaje Musical. *Revista en Ciencias Sociales y Humanidades Apoyadas por Tecnologías*, 3(6), 23-26.
- Olhaberry, M., & Sieverson, C. (2022). Desarrollo socio-emocional temprano y regulación emocional. *Revista Médica Clínica Las Condes*, 33(4), 358-366. <https://doi.org/10.1016/j.rmclc.2022.06.002>
- Palou, S. (2004). *Sentir y crecer: el crecimiento emocional en la infancia: propuestas educativas*. Grao.
- Pérez Eizaguirre, M., del Olmo Barros, M. J., Vaca Fattorini, A., Fernández Company, J., Gamella González, D., Lorenzo Vázquez, A. (2021). *Musicoterapia*. Ediciones Paraninfo, SA.

- Petrovan, R. S. (2019). Social-Emotional Education In The Context Of Early Education. *The European Proceedings of Social and Behavioural Sciences*.
<https://doi.org/10.15405/epsbs.2019.08.03.117>
- Pimienta-Leal, V. M. (2019). *El método musical Willems en el desarrollo de la educación emocional en niños de 6 años*.
- Ponce, O. A., & Pagán-Maldonado, N. (2015). Mixed methods research in education: Capturing the complexity of the profession. *International journal of educational excellence*, 1(1), 111-135.
- Rojas, I. (2009). La música y la estimulación temprana. *ESCENA. Revista de las artes*, 65(2), 35-43.
- Sánchez, L. (2015). La teoría de las inteligencias múltiples en la educación. *Sección de Investigaciones de la Universidad Mexicana*, 1-14.
- Suárez, M. I. B., & Ramírez, C. Y. C. (2024). Beneficios de la musicoterapia como estrategia en el aprendizaje de los niños en la primera infancia. *EducAcción Sentipensante*, 4(1), 55-62.
- Torres-Jiménez, M. J. (2016). Metodología de la educación musical: método Willems.
- Torres, M. L. M., & Orellana, J. P. S. (2018). La Musicoterapia como terapia complementaria en la Educación Infantil Inclusiva. *Revista Científica Hallazgos* 21, 3.
- Vaillancourt, G. (2009). *Música y musicoterapia: su importancia en el desarrollo infantil* (Vol. 182). Narcea Ediciones.
- Vernia, A. M. (2012). Método pedagógico musical Dalcroze. *Artseduca*, 1, 24-27.
- Vides, G. (2012). Método Suzuki: El método de la lengua materna. *Plurentes*, 1.

World Federation of Music Therapy. (2023). *About WFMT*. Recuperat de <https://www.wfmt.info/about#who-we-are>

Yates, T., Ostrosky, M. M., Cheatham, G. A., Fettig, A., Shaffer, L., & Santos, R. M. (2008). Research synthesis on screening and assessing social-emotional competence. *The Center on the Social and Emotional Foundations for Early Learning*, 1-19.

“When words fail, music speaks”

Hans Christian Andersen

6. ANNEXOS

6.1. Annex 6.1: Taula principal de metodologies, mètodes i tècniques d'obtenció d'informació

PARADIGMA	OBJECTIU	METODOLOGIA	MÈTODES	TÈCNiques
POSITIVISTA	Explicar, relacionar i predir variables	Empírico-analítica Quantitativa	Experimental Quasi experi-mental Ex-post-facto	Tests, qüestionaris, escales de mesura, observació sistemàtica
INTERPRE-TATIU	Comprendre	Humanístico interpretativa. Qualitativa	Etnogràfic Estudi de casos Teoria fonamentada Investigació fenomenològica	Entrevista en profunditat, diari, anàlisi de documents i l'investigador com a instrument.
SOCIO-CRÍTIC	Canviar i transformar	Socio-crítica	Investigació-acció: participatiu col·laboratiu Investigació avaluativa	Combina els instruments i les estratègies de naturalesa qualitativa

PER A QUÈ?

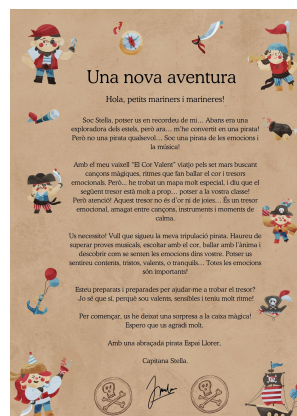
COM?

6.2. Annex 6.2: Material de les activitats

Activitat 1: Coneixem les nostres emocions

- Carta inicial:

https://www.canva.com/design/DAGnsyT0KfI/uCQdYVJZATv6_xDYN98dyg/edit?utm_content=DAGnsyT0KfI&utm_campaign=designshare&utm_medium=link2&utm_source=sharebutton

- Targetes vocabulari:

https://www.canva.com/design/DAGntEbNOfs/hlllbdxYbj8UN90WLG5I3g/edit?utm_content=DAGntEbNOfs&utm_campaign=designshare&utm_medium=link2&utm_source=sharebutton

- Mapa de les emocions:

https://www.canva.com/design/DAGn43fmvWk/pvScFttv3wbcU8iv5HfaNw/edit?utm_content=DAGn43fmvWk&utm_campaign=designshare&utm_medium=link2&utm_source=sharebutton

Activitat 2: El meu matí musical

- Cartells petits de les emocions (els mateixos que l'activitat 1, però versió petita):

https://www.canva.com/design/DAGntEbNOfs/hlllbdxYbj8UN90WLG5I3g/edit?utm_content=DAGntEbNOfs&utm_campaign=designshare&utm_medium=link2&utm_source=sharebutton

- **Cançó 1:** *Mistrucos*. (2014, 5 de maig). *Himno de la Alegría - Novena Sinfonia de Beethoven*. [Video]. Youtube. <https://www.youtube.com/watch?v=KFzXUqzvAFI>
- **Cançó 2:** *andrewgrummanJC*. (2007, 3 de setembre). *Gabriel FAURE': Pavane, Op. 50 - Paintings By "CLAUDE MONET"*. [Video]. Youtube. <https://www.youtube.com/watch?v=mpgyTl8yqbw>
- **Cançó 3:** *DistantMirrors*. (2012, 7 de maig). *Camille Saint-Saëns - Danse Macabre*. [Video]. Youtube. https://www.youtube.com/watch?v=YyknBTm_YyM
- **Cançó 4:** *London Symphony OrchestraStravinsky: The Firebird, K10, 1919 Suite: IV. Infernal Dance of King Kashchei*. [Video]. Youtube. <https://www.youtube.com/watch?v=Mtdq0SQTtYs>
- **Cançó 5:** *Queen Official*. (2008, 1 d'agost). *Queen – Bohemian Rhapsody (Official Video Remastered)*. [Video]. Youtube. <https://www.youtube.com/watch?v=fJ9rUzIMcZQ>
- **Cançó 6:** *Dàmaris Gelabert*. (2020, 22 d'abril). *Dàmaris Gelabert - Mou el cos (Videoclip Oficial)*. [Video]. Youtube. <https://www.youtube.com/watch?v=72p1AdzrSs8>

Activitat 3: Respiro i em calmo

- **Cançó 7:** *Johann Debussy*. (2021, 14 de desembre). *Clair de Lune (Studio Version)* [Video]. Youtube. <https://www.youtube.com/watch?v=JGJPVl7iQUM>

Activitat 4: Escolto, sento i m'expresso

REGISTREM LES NOSTRES EMOCIONS

NOM: _____

1 2 3 4 5

□ □ □ □ □

- **Cançó 8:** Pharrell Williams. (2014, 8 de gener). Happy [Video]. Youtube. https://www.youtube.com/watch?v=ZbZSe6N_BXs
- **Cançó 9:** Classical Hits - Topic. (2024, 18 de gener). O Fortuna (Carmina Burana) [Video]. Youtube. <https://www.youtube.com/watch?v=Ia6ZBd4ehmU>
- **Cançó 10:** MovieMongerHZ. (2010, 6 d'octubre). Toccata and Fugue in D Minor (Best Version Ever) [Video]. Youtube. <https://www.youtube.com/watch?v=ho9rZjlsyYY>
- **Cançó 11:** Juristchesus. (2010, 7 d'octubre). Pau Casals - El cant dels ocells (at the White House). [Video]. Youtube. <https://www.youtube.com/watch?v=qKoX01170l0>
- **Cançó 12:** Mountain Apple Company Inc. (2010, 12 d'abril). OFFICIAL Somewhere over the Rainbow - Israel "IZ" Kamakawiwo 'ole. [Video]. Youtube. <https://www.youtube.com/watch?v=V1bFr2SWP1I>

Activitat 5: Quina cançó és la meva emoció d'avui?

- Fitxes de colors musicals:

https://www.canva.com/design/DAGntF2otbg/pJpj-e5u8DRTDYClsvdvrw/edit?utm_content=DAGntF2otbg&utm_campaign=designshare&utm_medium=link2&utm_source=sharebutton

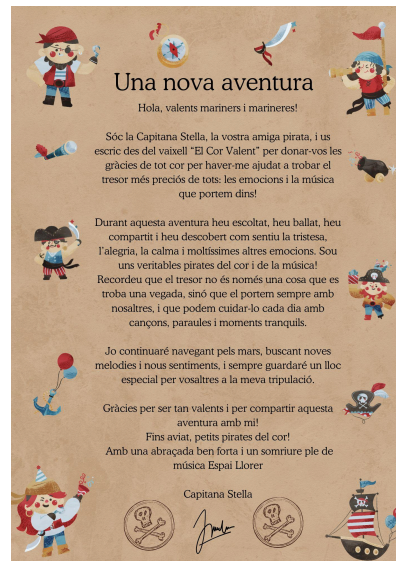

Activitat 6: El final d'una aventura emocional

- Carta final:

https://www.canva.com/design/DAGntDFE0UM/Uy-ysFCZ5LhMGVjOAGWgYA/ed?utm_content=DAGntDFE0UM&utm_campaign=designshare&utm_medium=link2&utm_source=sharebutton

- **Cançó 13: Cirque du Soleil - Tema. (2024, 27 d'agost). Alegria. [Video].**

Youtube: <https://www.youtube.com/watch?v=5RiDW6PjF3Y>

6.3. **Annex 6.3: Taula recollida d'informació activitat 2 (1ª part)**

Activitat 2 (1ª part)	DIA 1	DIA 2	DIA 3	DIA 4	DIA 5
Alegria	7	2	2	0	5
Tristesa	0	7	0	0	0
Por	4	0	8	7	2
Calma	3	5	0	0	4
Ira	0	0	5	11	3
Amor	3	3	0	0	2
Sorpresa	3	3	4	2	1
Vergonya	0	0	0	0	0
TOTAL INFANTS	20	20	19	20	17

6.4. Annex 6.4: Taula d'avaluació de la situació d'aprenentatge

GRAELLA AVALUACIÓ I5 B																				
Escala d'estimació de l'avaluació: 0: no observat; 1: iniciat; 2: en procés; 3: assolit amb ajuda 4: assolit; 5: avançat																				
INDICADORS/ALUMNES	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Reconeixement d'emocions	5	4	4	5	4	4	4	4	5	4	4	4	4	4	5	5	5	3	3	4
Comunicació emocional	5	3	4	5	4	4	5	3	5	4	2	4	3	2	5	5	4	3	2	4
Autoregulació emocional	4	4	4	5	4	4	4	3	4	4	4	3	3	3	3	5	4	4	4	4
Corporalitat i moviment	5	4	4	5	4	4	5	4	5	5	4	3	4	2	5	5	5	4	4	4
Atenció i associació musical	4	4	3	4	4	3	4	3	4	4	3	3	3	4	4	4	4	2	2	4
Creativitat i interpretació personal	3	2	2	4	3	2	4	3	4	3	3	4	3	4	4	4	4	1	1	3
Relació amb l'entorn i interacció grupal	5	4	5	5	4	4	5	4	5	5	4	4	4	3	5	5	5	4	3	4

6.5. Annex 6.5: Validacions de les entrevistes

1. MUSICOTERAPEUTES

Benvolgut/da Sr./Sra.

Ens dirigim a vostè amb l'objectiu de sol·licitar la seva col·laboració com a expert en la validació d'un qüestionari/entrevista, que forma part del TFG (Treball de Fi de Grau) que porta per títol : **“Música i emoció: explorant la musicoteràpia en la gestió de les emocions amb infants de 5 anys”**, dirigit per el/la Sr./Sra. **Sofia Moya Pereira**, de la Facultat de Ciències de l'Educació i Psicologia de la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona.

L'instrument que li presentem és l'entrevista que es passarà a diferents musicoterapeutes catalans i professors de música d'escoles de la província de Tarragona.

És per aquest motiu, que li agrairíem que llegís l'entrevista i tingués l'amabilitat de valorar-lo en els espais habilitats en aquest document. Les valoracions que ens proporcionï ens permetran recollir informació valuosa que contribuirà a la investigació.

El document que li adjuntem té la següent estructura:

A. La contextualització de l'instrument d'avaluació

B. Els criteris de validació

C. La plantilla de validació que ha d'omplir

D. Les seves dades

Moltes gràcies per la seva col·laboració.

Cordialment,

LEYRE MATEU SANZ

Signatura

El Vendrell, 24 d'abril de 2025

A. La contextualització de l'instrument d'avaluació

L'objectiu general de la investigació és el següent:

- Conèixer els beneficis de la musicoteràpia en la gestió i control d'emocions a l'etapa d'infantil, concretament a l'edat de 5 anys.

Els objectius de la investigació són:

- Examinar els fonaments teòrics de la musicoteràpia i la seva aplicació en l'àmbit educatiu i emocional en l'etapa d'educació infantil.
- Analitzar l'impacte de la musicoteràpia en la identificació i expressió emocional dels infants de cinc anys.

- Analitzar la situació actual de la musicoteràpia a les escoles de Catalunya, concretament a les aules d'15.
- Identificar les característiques per un recurs d'aprenentatge basat en els principis de la musicoteràpia.

B. Els criteris de validació

Els criteris d'avaluació seleccionats per avaluar els aspectes que ens interessin del qüestionari són els següents:

Aspecte per validar	Criteri	Escala
Les preguntes del guió de l'entrevista	Comprensió	Escala de l'1 al 4
	Pertinença	
	Importància	

- **Comprensió:** S'entén la pregunta? Està ben expressada o redactada i no comporta ambigüïtat?
- **Pertinença:** S'adequa la pregunta als objectius de la investigació?
- **Importància:** Valori entre 1 i 4 el grau d'importància que, segons el seu criteri, té la pregunta respecte als objectius de la investigació.
- **Comentaris:** Indiqui lliurement els comentaris que consideri oportuns al final de l'entrevista.

VALIDACIÓ DE CADA PREGUNTA

	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4

COMENTARIS FINALS

COMENTARIS SOBRE ALGUN APARTAT O PREGUNTA

C. La plantilla de validació que ha d'omplir

En el cas que l'instrument sigui un qüestionari, els ítems serien valorats de menor a major grau d'importància amb les paraules "estic totalment d'acord, d'acord, en desacord i totalment en desacord".

1. Primerament, abans d'entrar en matèria, podria fer una petita presentació teva? Qui és vostè, d'on és i quina ha sigut la seva trajectòria professional?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
				x				x				x
2. Per vostè com a musicoterapeuta/mestre de música, quins són els trets fonamentals de la musicoteràpia? Com pot beneficiar la musicoteràpia en el desenvolupament integral i harmònic de l'infant?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
				x				x				x
3. De quina manera creu que pot actuar la música com a regulador emocional dels infants amb aquestes dificultats de gestió tant personal com emocional?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
		x						x				x
4. Quina és la seva visió de la relació entre la musicoteràpia i la gestió emocional a l'etapa d'infantil, concretament a l'edat de 5 anys? Ha pogut observar beneficis significatius en l'educació emocional dels infants?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
				x				x				x
5. Quines serien les característiques d'una sessió de musicoteràpia en el context d'educació infantil? Com es podria introduir en una sessió d'expressió emocional?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
				x				x				x
6. Quines característiques hauria de tenir un recurs pedagògic orientat en treballar una	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
				x				x				x

sessió de musicoteràpia, segons el seu punt de vista?												
7. Creu que hi ha mancances amb la disponibilitat de recursos didàctics per treballar una sessió de musicoteràpia?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
				x				x				x
8. Considera que a l'etapa d'infantil hi ha una mancança de formació de musicoteràpia pels docents? Creu que hauria de ser una formació bàsica?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
				x				x				x
9. Quines formacions suggereix a aquells mestres que s'estan iniciant en la docència o que no tenen aquests coneixements i recursos, i els volen aplicar dins de l'aula per poder gestionar les emocions dels infants?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
				x				x				x
10. Per finalitzar l'entrevista, m'agradaria proporcionar aquest espai també de forma oberta per tal que pugui expressar alguna idea o aspecte important que no hagi estat abordada durant aquesta entrevista i que vulgui destacar.	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
				x				x				x

COMENTARIS SOBRE ALGUN APARTAT O PREGUNTA

En les preguntes en alguns moments li parles de vostè i en altres de tu, millor parlar de vostè sempre.

3. Es parla de dificultats d'autoregulació per primera vegada no queda clar que son.

C. La plantilla de validació que ha d'omplir

En el cas que l'instrument sigui un qüestionari, els ítems serien valorats de menor a major grau d'importància amb les paraules "estic totalment d'acord, d'acord, en desacord i totalment en desacord".

1. Primerament, abans d'entrar en matèria, podria fer una petita presentació teva? Qui és vostè, d'on és i quina ha sigut la seva trajectòria professional?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
				x				x				x
2. Per vostè com a musicoterapeuta/mestre de música, quins són els trets fonamentals de la musicoteràpia? Com pot beneficiar la musicoteràpia en el desenvolupament integral i harmònic de l'infant?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
			x					x				x
3. De quina manera creu que pot actuar la música com a regulador emocional dels infants amb aquestes dificultats de gestió tant personal com emocional?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
		x						x				x
4. Quina és la seva visió de la relació entre la musicoteràpia i la gestió emocional a l'etapa d'infantil, concretament a l'edat de 5 anys? Ha pogut observar beneficis significatius en l'educació emocional dels infants?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
5. Quines serien les característiques d'una sessió de musicoteràpia en el context d'educació infantil? Com es podria introduir en una sessió d'expressió emocional?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
				x				x				x
6. Quines característiques hauria de tenir un recurs pedagògic orientat en treballar una	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4

sessió de musicoteràpia, segons el seu punt de vista?	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒
7. Creu que hi ha mancances amb la disponibilitat de recursos didàctics per treballar una sessió de musicoteràpia?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒
8. Considera que a l'etapa d'infantil hi ha una mancança de formació de musicoteràpia pels docents? Creu que hauria de ser una formació bàsica?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒
9. Quines formacions suggereix a aquells mestres que s'estan iniciant en la docència o que no tenen aquests coneixements i recursos, i els volen aplicar dins de l'aula per poder gestionar les emocions dels infants?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒
10. Per finalitzar l'entrevista, m'agradaria proporcionar aquest espai també de forma oberta per tal que pugui expressar alguna idea o aspecte important que no hagi estat abordada durant aquesta entrevista i que vulgui destacar.	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒

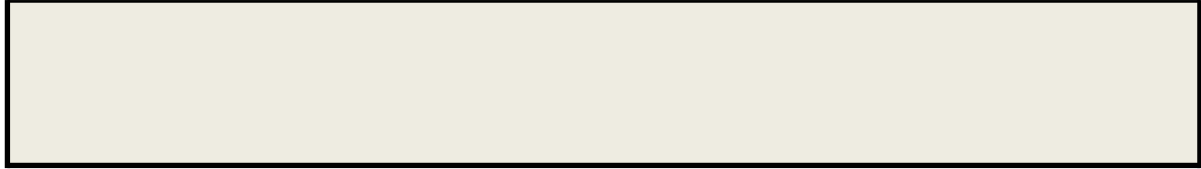
COMENTARIS SOBRE ALGUN APARTAT O PREGUNTA

Pregunta 2: en realitat fas 2 preguntes, potser seria millor separar-les.

Pregunta 3: " amb aquestes **dificultats** d'autoregulació personal com emocional" ; quines dificultats? No sé si és un error , però parles d'unes dificultats que no han estat introduïdes abans.

Penso que les preguntes 3 i 4 es solapen d'alguna manera.

Pregunta 5: pasa el mateix que al pregunta 2; estás preguntant 2 coses diferents a la mateixa pregunta.

2. TUTORES

Benvolgut/da Sr./Sra.

Ens dirigim a vostè amb l'objectiu de sol·licitar la seva col·laboració com a expert en la validació d'un qüestionari/entrevista, que forma part del TFG (Treball de Fi de Grau) que porta per títol : **“Música i emoció: explorant la musicoteràpia en la gestió de les emocions amb infants de 5 anys”**, dirigit per el/la Sr./Sra. **Sofia Moya Pereira**, de la Facultat de Ciències de l'Educació i Psicologia de la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona.

L'instrument que li presentem és l'entrevista que es passarà a diferents musicoterapeutes catalans i professors de música d'escoles de la província de Tarragona.

És per aquest motiu, que li agrairíem que llegís l'entrevista i tingués l'amabilitat de valorar-lo en els espais habilitats en aquest document. Les valoracions que ens proporcionï ens permetran recollir informació valuosa que contribuirà a la investigació.

El document que li adjuntem té la següent estructura:

- A. La contextualització de l'instrument d'avaluació
- B. Els criteris de validació
- C. La plantilla de validació que ha d'omplir
- D. Les seves dades

Moltes gràcies per la seva col·laboració.

Cordialment,

LEYRE MATEU SANZ

Signatura

El Vendrell, 24 d'abril de 2025

A. La contextualització de l'instrument d'avaluació

L'objectiu general de la investigació és el següent:

- Conèixer els beneficis de la musicoteràpia en la gestió i control d'emocions a l'etapa d'infantil, concretament a l'edat de 5 anys.

Els objectius de la investigació són:

- Examinar els fonaments teòrics de la musicoteràpia i la seva aplicació en l'àmbit educatiu i emocional en l'etapa d'educació infantil.
- Analitzar l'impacte de la musicoteràpia en la identificació i expressió emocional dels infants de cinc anys.
- Analitzar la situació actual de la musicoteràpia a les escoles de Catalunya, concretament a les aules d'15.
- Identificar les característiques per un recurs d'aprenentatge basat en els principis de la musicoteràpia.

B. Els criteris de validació

Els criteris d'avaluació seleccionats per avaluar els aspectes que ens interessen del qüestionari són els següents:

Aspecte per validar	Criteri	Escala
Les preguntes del guió de l'entrevista	Comprensió	Escala de l'1 al 4
	Pertinença	
	Importància	

- **Comprensió:** S'entén la pregunta? Està ben expressada o redactada i no comporta ambigüitat?
- **Pertinença:** S'adequa la pregunta als objectius de la investigació?
- **Importància:** Valori entre 1 i 4 el grau d'importància que, segons el seu criteri, té la pregunta respecte als objectius de la investigació.
- **Comentaris:** Indiqui lliurement els comentaris que consideri oportuns al final de l'entrevista.

VALIDACIÓ DE CADA PREGUNTA

	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4

COMENTARIS FINALS

COMENTARIS SOBRE ALGUN APARTAT O PREGUNTA

C. La plantilla de validació que ha omplir

En el cas que l'instrument sigui un qüestionari, els ítems serien valorats de menor a major grau d'importància amb les paraules "estic totalment d'acord, d'acord, en desacord i totalment en desacord".

1. Primerament, abans d'entrar en matèria, podria fer una petita presentació teva? Qui	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4

ets, d'on ets i una mica sobre la seva trajectòria professional i si ha tingut alguna relació amb la musicoteràpia?	X							X					X
2. Per vostè com a mestre/mestra d'educació infantil, alguna vegada ha fet alguna formació sobre musicoteràpia o ha impartit una sessió de musicoteràpia? En cas negatiu, li agradaria fer-ne alguna? Per què?	Comprensió				Pertinença				Importància				
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	
				x				x					x
3. En cas que la resposta anterior hagi sigut afirmativa, com valora el tipus de formació que has tingut i quins són els aspectes didàctics que destacaria per a treballar la musicoteràpia amb els infants d'una manera creativa, efectiva i emocional?	Comprensió				Pertinença				Importància				
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	
			x					x					x
4. En relació amb la gestió emocional amb els infants, quina ha sigut la seva experiència durant la seva trajectòria professional?	Comprensió				Pertinença				Importància				
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	
		x						x					x
5. Com creu que la musicoteràpia pot ajudar a l'educació emocional dels infants?	Comprensió				Pertinença				Importància				
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	
				x				x					x
6. Creu que l'ús de la música pot facilitar que els infants identifiquin i expressin les seves emocions de manera més conscient? Per què?	Comprensió				Pertinença				Importància				
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	
				x				x					x
7. Pensa que la música ajuda al control d'emocions intenses en infants de 5 anys? Si és així, has fet servir estratègies musicals? Quines han sigut les que millor t'han funcionat en aquests casos?	Comprensió				Pertinença				Importància				
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	
		x						x					x
8. En el seu dia a dia, quines dificultats observa en els infants a l'hora de gestionar les seves emocions? Com creu que una sessió de	Comprensió				Pertinença				Importància				
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	
				x				x					x

musicoteràpia podria ajudar en aquests casos?												
9. Si hagués de plantejar una activitat a l'aula d'infantil de musicoteràpia, quines serien les característiques principals dels recursos didàctics per treballar en una sessió de musicoteràpia?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
		x					x					x
10. Per finalitzar l'entrevista, m'agradaria proporcionar aquest espai també de forma oberta per tal que pugui expressar alguna idea o aspecte important que no hagi estat abordada durant aquesta entrevista i que vulgui destacar.	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
				x			x					x

COMENTARIS SOBRE ALGUN APARTAT O PREGUNTA
1. Tractar-lo sempre de vostè.
3. Diria el tipus de formació que ha rebut i no que "has tingut".
4. Queda massa oberta la pregunta, seria possible concretar més?
7. Tractar-lo sempre de vostè. Què vol dir emocions intenses? No son totes iguals?
9. Reformular la pregunta es molt llarga i costa d'entendre.

C. La plantilla de validació que ha omplir

En el cas que l'instrument sigui un qüestionari, els ítems serien valorats de menor a major grau d'importància amb les paraules "estic totalment d'acord, d'acord, en desacord i totalment en desacord".

1. Primerament, abans d'entrar en matèria, podria fer una petita presentació teva? Qui ets, d'on ets i una mica sobre la seva trajectòria professional i si ha tingut alguna relació amb la musicoteràpia?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
				x				x				x
2. Per vostè com a mestre/mestra d'educació infantil, alguna vegada ha fet alguna formació sobre musicoteràpia o ha impartit una sessió de musicoteràpia? En cas negatiu, li agradaria fer-ne alguna? Per què?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
				x				x				x
3. En cas que la resposta anterior hagi sigut afirmativa, com valora el tipus de formació que has tingut i quins són els aspectes didàctics que destacaria per a treballar la musicoteràpia amb els infants d'una manera creativa, efectiva i emocional?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
				x				x				x
4. En relació amb la gestió emocional amb els infants, quina ha sigut la seva experiència durant la seva trajectòria professional?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
		x						x				x
5. Com creu que la musicoteràpia pot ajudar a l'educació emocional dels infants?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
				x				x				x
6. Creu que l'ús de la música pot facilitar que els infants identifiquin i expressin les seves emocions de manera més conscient? Per què?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
				x				x				x
7. Pensa que la música ajuda al control d'emocions intenses en infants de 5 anys? Si és així, has fet servir estratègies musicals? Quines han sigut les que millor t'han funcionat en aquests casos?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
		x				x				x		
8. En el seu dia a dia, quines dificultats observa en els infants a l'hora de gestionar les seves	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
				x				x				x

emocions? Com creu que una sessió de musicoteràpia podria ajudar en aquests casos?												
9. Si hagués de plantejar una activitat a l'aula d'infantil de musicoteràpia, quines serien les característiques principals dels recursos didàctics per treballar en una sessió de musicoteràpia?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
				x				x				x
10. Per finalitzar l'entrevista, m'agradaria proporcionar aquest espai també de forma oberta per tal que pugui expressar alguna idea o aspecte important que no hagi estat abordada durant aquesta entrevista i que vulgui destacar.	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
				x				x				x

COMENTARIS SOBRE ALGUN APARTAT O PREGUNTA

Pregunta 4: la veig molt genèrica; potser caldria especificar-la una mica més.

Preguntes 5 i 6: en certa mesura es solapen.

Pregunta 7: a quines emocions es refereix? I a qué es refereix el control de les emocions?

Crec que en aquest sentit, la pregunta 8 és més encertada. Es a dir, no caldria la pregunta 7.

6.6. Annex 6.6: Transcripció d'entrevistes a professionals

ENTREVISTA 1 A MESTRE D'INFANTIL (S.J)

1. Primerament, abans d'entrar en matèria, podria fer una petita presentació seva? Qui és vostè, d'on és i una mica sobre la seva trajectòria professional i si ha tingut alguna relació amb la musicoteràpia?

Soc S. Jiménez, graduada en Educació Infantil amb la menció de llengües estrangeres l'any 2014 per la Universitat Rovira i Virgili.

En acabar la carrera vaig marxar als Estats Units a realitzar un programa d'interinatge com a auxiliar de conversa d'espanyol a una escola durant tot un curs escolar, i en tornar vaig començar a treballar en una escola concertada com a mestra d'anglès en el segon cicle de l'etapa d'infantil. En aquesta escola vaig treballar-hi 3 anys i després ja vaig fer el canvi cap a l'escola pública, on vaig realitzar diverses substitucions els primers anys, i finalment vaig obtenir una vacant a l'Institut-Escola Coma-ruga, on vaig estar com a tutora i especialista d'anglès durant 3 cursos, a més, en els 2 últims també vaig portar la coordinació del cicle d'educació infantil.

Finalment, vaig aprovar les oposicions i he iniciat el meu funcionariat a l'escola Sant Sebastià dels Pallaresos, on ocupo la posició de tutora i també mestra especialista d'anglès a I3 i I4.

Així doncs, com s'observa la meva trajectòria ha estat més encarada a les llengües que no pas amb la música.

2. Per vostè com a mestre/mestra d'educació infantil, alguna vegada ha fet alguna formació sobre musicoteràpia o ha impartit una sessió de musicoteràpia? En cas negatiu, li agradaria fer-ne alguna? Per què?

Com a mestra no he fet cap formació sobre la musicoteràpia així com tampoc n'he impartit cap sessió com a musicoteràpia específica. Sí que recordo un curs on treballàvem les emocions barrejades amb l'art i per a presentar cada una de les emocions empràvem una obra plàstica i una peça musical, la qual havien d'escoltar mentre observaven l'obra i després explicar quina emoció els havia transmès o havien sentit.

Sincerament, no em considero una persona musical i no és quelcom que m'atrau. Em comparo amb amics que es passen el dia escoltant música i diuen que els relaxa o els concentra, etc. En canvi, jo soc més d'estar en silenci, no hi penso mai en posar música. Podria assegurar que només escolto música en les estones de cotxe i sovint escolto qualsevol

emissora de ràdio sense preferències. És per això que no m'ha cridat mai aquesta vessant de la musicoteràpia.

3. En cas que la resposta anterior hagi sigut afirmativa, com valora el tipus de formació que ha rebut i quins són els aspectes didàctics que destacaria per a treballar la musicoteràpia amb els infants d'una manera creativa, efectiva i emocional?

4. En relació amb la gestió emocional amb els infants, quina ha sigut la seva experiència durant la seva trajectòria professional?

Durant la meua trajectòria m'he trobat amb una gran varietat d'infants amb necessitats emocionals diferents, i a poc a poc t'adones que no existeix una fórmula màgica, que el que funciona amb un infant amb l'altre pot no funcionar. El que sí que pot ser comú és la manca d'habilitats expressives per posar nom a allò que senten, per això considero important l'educació emocional, per tal que els infants siguin capaços de detectar el que senten i poder-ho expressar i demanar ajuda.

Actualment, trobem molts infants poc tolerants amb la frustració, que s'enfaden i diuen que estan enfadats, quan realment el que senten és frustració per no poder-se sortir amb la seva. Amb el temps he anat aprenent que la millor manera de conèixer les emocions és sentir-les, i en aquell moment acompanyar-los i posar les paraules. Després parlar-ho en gran grup i compartir en quins moments ens pot passar allò que li ha passat al nostre company/a aquell dia.

5. Com creu que la musicoteràpia pot ajudar a l'educació emocional dels infants, a identificar i a expressar les seves emocions de manera més conscient?

Parlant des de la ignorància, puc pensar en què hi ha músiques que ens poden transmetre emocions, com ara serenitat, tristesa, ràbia, alegria, etc. tot i que si els infants no coneixen prèviament l'emoció, els serà difícil identificar-la, és a dir, potser la sentiran, però no en sabran dir el nom. I és aquí on segurament els hem d'ajudar nosaltres proporcionant-los aquestes paraules.

6. En el seu dia a dia, quines dificultats observa en els infants a l'hora de gestionar les seves emocions? Com creu que una sessió de musicoteràpia podria ajudar en aquests casos?

Com bé he dit anteriorment, cada infant és un món, n'hi ha que saben expressar molt bé el que senten i d'altres que no tenen les paraules o el vocabulari per a fer-ho, així com d'alguns que tenen les habilitats lingüístiques, però es tanquen hermèticament, s'aïllen i costa molt que t'expliquin que els hi passa, amb aquests, he observat que acaben obrint-se quan ja tenen més confiança amb tu i han vist que en ocasions anteriors els has pogut ajudar.

Potser les sessions de musicoteràpia els ajuden a reconèixer emocions i, per tant, a saber-les identificar en un futur quan les senten i, per tant, saber expressar què tenen i fins i tot com ho poden gestionar si aquesta part de gestió emocional ha estat també treballada.

7. Si hagués de plantejar una activitat de musicoteràpia a l'aula d'infantil, quines serien les característiques principals dels recursos per treballar aquests aspectes?

Sincerament, vaig molt perduda amb aquest tòpic, abans de poder plantejar l'activitat m'hauria d'informar una mica sobre què és, com es treballa, quines propostes es poden fer. Des del desconeixement, suposo que realitzaria algunes sessions d'audició, per tal que els infants després expressessin o expliquessin que han sentit, que creuen que el compositor volia transmetre. Així com barrejar la sessió d'escolta amb l'art, i que dibuixessin o pintessin el que els transmet. Però repeteixo, no en tinc ni idea!

8. Per finalitzar l'entrevista, m'agradaria proporcionar aquest espai també de forma oberta per tal que pugui expressar alguna idea o aspecte important que no hagi estat abordada durant aquesta entrevista i que vulgui destacar.

Personalment, m'ha mancat una mica d'informació sobre la musicoteràpia abans d'iniciar l'entrevista. Potser es podria haver fet una breu explicació per posar-nos en context. Tot i això, també penso que pot no haver estat posada amb intencionalitat, per tal de no interferir amb les respostes. Per part meva no he buscat informació per poder contestar 100% sincera amb el que sé, però ara m'ha entrat la curiositat de saber-ne més sobre aquesta metodologia.

ENTREVISTA 2 A MESTRE DE MÚSICA INFANTIL DE CONSERVATORI

1. Primerament, abans d'entrar en matèria, podria fer una petita presentació seva? Qui és vostè, d'on és i quina ha sigut la seva trajectòria professional?

Soc la S. Garcia, tinc 34 anys i, tot i ser de Gavà, fa sis anys que visc a Roda de Berà. Així visc a prop de l'Escola Municipal de Música Pau Casals del Vendrell, on treballo des de fa vuit anys.

Vaig cursar el grau superior de música en l'especialitat d'interpretació (piano) al Conservatori Superior del Liceu i, posteriorment, vaig fer el màster de Lied a l'ESMUC. A més, he realitzat diversos cursos de pedagogia musical.

Vaig començar a treballar en escoles de música fa quinze anys i, des de llavors, acompanyo infants a partir de quatre anys en el seu creixement musical.

Tot i que no tinc formació específica en musicoteràpia, en el meu dia a dia dono molta importància a la gestió emocional, validant les emocions dels infants i creant un espai segur per a l'expressió.

2. Per vostè com a musicoterapeuta/mestre de música, quins són els trets fonamentals de la musicoteràpia?

Des del meu punt de vista com a pedagoga musical, la musicoteràpia és una eina que utilitza la música com a mitjà per connectar amb l'infant a nivell emocional, físic i mental. El seu poder rau en el fet que la música comunica sense necessitat de paraules, permetent expressar emocions que sovint costen de verbalitzar, especialment en els infants més petits o amb necessitats especials.

3. Com pot beneficiar la musicoteràpia en el desenvolupament integral i harmònic de l'infant?

Crec fermament que la música contribueix al desenvolupament global dels infants. Afavoreix la concentració, la memòria, la coordinació motriu i, sobretot, l'expressió emocional. Amb els anys he observat com nens molt tímids o amb dificultats de comunicació trobaven en la música una manera pròpia d'expressar-se i de relacionar-se amb els altres.

4. Les dificultats d'autoregulació emocional en infants es mostren en la poca capacitat de poder identificar, expressar i gestionar les seves emocions, la qual pot afectar a la convivència amb els seus iguals, amb el seu procés d'aprenentatge, així com el seu benestar general. En aquest casos sovint es necessiten estratègies específiques per poder ser abordades.

De quina manera pot actuar que pot actuar la música com a regulador emocional dels infants amb aquestes dificultats de gestió tant personal com emocional?

Amb infants que tenen dificultats per gestionar les seves emocions, com pot passar en alguns casos dins de l'espectre autista, la música pot actuar com a pont. Permet establir rutines, treballar l'autoregulació mitjançant ritmes constants i oferir un canal d'expressió no verbal. He observat com cançons repetitives i estructurades poden aportar calma i seguretat a aquests infants.

5. Quina és la seva visió de la relació entre la musicoteràpia i la gestió emocional a l'etapa d'infantil? Ha pogut observar beneficis significatius en l'educació emocional dels infants?

Tot i no ser musicoterapeuta, puc dir que hi ha una clara connexió entre música i emocions. Quan incorporem dinàmiques musicals que permeten a l'infant expressar-se lliurement, notem canvis positius en la seva actitud, en la manera com es relaciona i com es comunica. La música ajuda a crear vincles i a desenvolupar l'empatia.

6. Quines serien, segons el seu criteri, les característiques d'una sessió de musicoteràpia en el context d'educació infantil? Com es podria introduir en una sessió d'expressió emocional?

Una sessió ideal, al meu entendre, hauria de tenir un espai inicial per a l'escolta activa, activitats rítmiques senzilles, improvisació lliure amb instruments i un moment final de relaxació. També es pot vincular amb contes o històries que permetin posar veu i música a emocions concretes, facilitant així l'expressió emocional.

7. Quines característiques hauria de tenir un recurs pedagògic orientat en treballar una sessió de musicoteràpia, segons el seu punt de vista?

El recurs hauria de ser senzill, visual, adaptable segons l'edat i les necessitats dels infants. També hauria de donar idees pràctiques per a la improvisació, treball emocional i instruments fàcils de fer servir. Seria ideal que inclogués propostes per treballar emocions específiques com la por, la tristesa o l'alegria.

8. Creu que hi ha mancances amb la disponibilitat de recursos didàctics per treballar una sessió de musicoteràpia?

Sí, considero que hi ha mancances. La majoria de materials estan enfocats en l'educació musical tècnica i no contemplen l'aspecte emocional. Trobo a faltar recursos pràctics i contextualitzats que combinin pedagogia musical i gestió emocional.

9. Considera que a l'etapa d'infantil hi ha una mancança de formació de musicoteràpia pels docents? Creu que hauria de ser una formació bàsica?

Sí, trobo que hi ha una mancança important. Als mestres de música se'ns forma tècnicament, però molt poc en la part emocional o terapèutica. Crec que una base de formació en musicoteràpia o en educació emocional hauria de ser part de la preparació dels professionals de les escoles de música.

10. Quines formacions suggereix vostè a aquells mestres que s'estan iniciant en la docència o que no tenen aquests coneixements i recursos, i els volen aplicar dins de l'aula per poder gestionar les emocions dels infants?

Recomanaria formacions en pedagogies musicals actives (com Orff, Dalcroze o Kodály) amb enfocaments emocionals, així com tallers específics sobre com acompanyar infants amb TEA o altres dificultats emocionals. També pot ser molt enriquidor assistir a xerrades o tallers impartits per musicoterapeutes per entendre millor com traslladar algunes eines a l'aula.

11. Per finalitzar l'entrevista, m'agradaria proporcionar aquest espai també de forma oberta per tal que pugui expressar alguna idea o aspecte important que no hagi estat abordada durant aquesta entrevista i que vulgui destacar.

Crec que és fonamental posar la mirada en l'infant com a ésser emocional i no només com a aprenent de música. La música hauria de ser una eina per connectar, escoltar i comprendre millor cada alumne, especialment aquells que necessiten una mirada més empàtica i individualitzada. M'agradaria que totes les escoles de música tinguessin present la musicoteràpia com a recurs essencial.

ENTREVISTA 3 A MESTRE DE PRIMER CICLE DE PRIMÀRIA ESPECIALITZAT EN MÚSICA

1. Primerament, abans d'entrar en matèria, podria fer una petita presentació seva? Qui és vostè, d'on és i quina ha sigut la seva trajectòria professional?

Em dic J.L. Domínguez, soc d'Aielo de Malferit, un poble de la Vall d'Albaida, comarca de l'interior de València. Tinc 38 anys i porte 8 anys treballant com a mestre de música a

l'educació primària per al departament d'ensenyament de Catalunya. Soc graduat en educació primària amb menció d'educació musical, grau mitjà de conservatori de saxofon tenor i actualment m'estic formant en producció, mescla i masterització.

2. Per vostè com a musicoterapeuta/mestre de música, quins són els trets fonamentals de la musicoteràpia?

La formació integral de l'individu en tots els aspectes. El valor formatiu de la música en l'escola és un element indispensable per al creixement de l'individu i contribuir al desenvolupament cognitiu, motor, lingüístic, creatiu, etc. i com no emocional i d'autoconeixement.

3. Com pot beneficiar la musicoteràpia en el desenvolupament integral i harmònic de l'infant?

Ajuda a prendre consciència d'un mateix, aprendre a conèixer's, gestionar les seues emocions i canalitzar-les. D'altra banda, pot ajudar en la socialització, la creació de vincles en altres individus que comparteixen el gust per la música, del tipus, estil, o del missatge que aquesta transmet.

4. Les dificultats d'autoregulació emocional en infants es mostren en la poca capacitat de poder identificar, expressar i gestionar les seves emocions, la qual pot afectar a la convivència amb els seus iguals, amb el seu procés d'aprenentatge, així com el seu benestar general. En aquest casos sovint es necessiten estratègies específiques per poder ser abordades.

De quina manera pot actuar que pot actuar la música com a regulador emocional dels infants amb aquestes dificultats de gestió tant personal com emocional?

La música pot convidar a la reflexió, al pensament, a la tranquil·litat i a la consecució d'un estat anímic que permeti a l'individu les eines necessàries per fer front als reptes i desafiaments que la situació li requereixi en aquell moment.

La pròpia escolta, l'audició, requereix una atenció en una font sonora, la plena concentració, exercici que ajuda a desenvolupar la resiliència, la capacitat d'escoltar als altres.

5. Quina és la seva visió de la relació entre la musicoteràpia i la gestió emocional a l'etapa d'infantil? Ha pogut observar beneficis significatius en l'educació emocional dels infants?

Tal i com està plantejada a les escoles, on mestres sense especialitat exerceixen aquesta labor, en molts casos, els beneficis són pocs per no dir cap. Quan són especialistes els que porten a terme aquest treball, moltes vegades no es compten amb els coneixements i recursos necessaris per portar-ho a terme. Bé siga per falta de formació, ràtios excessivament altes, etc.

La musicoteràpia, baix el meu punt de vista, necessita de rutines. Escoltar audicions, sessions de relaxació, tallers d'expressió amb instruments, cançons dramatitzades, etc. No es pot pretendre fer-ne ús en moments puntuals creient que va a solucionar un problema, sinó que porta tot un treball previ en el qual s'ha d'anar fent una evolució.

6. Quines serien, segons el seu criteri, les característiques d'una sessió de musicoteràpia en el context d'educació infantil? Com es podria introduir en una sessió d'expressió emocional?

La cançó és una de les formes més naturals, donat que des de ben petits utilitzen aquest recurs en forma de cançó bressol, etc. Doncs la cançó-joc o la cançó dramatitzada amb moviments imitant animals per exemple seria un bon recurs.

El moviment i la dansa units a la improvisació pautaada, fent referència a les propietats del so, als animals de nou, als mitjans de transport per exemple podria ser un recurs interessant.

Finalment per concloure les sessions faria una selecció d'obres musicals de música culta per entrar a la calma i familiaritzar a l'alumnat amb aquest tipus de música per, més avant ser capaç d'iniciar les sessions amb audicions sense que mostren inquietud o avorriment i siguin capaços de poder gaudir-la i descobrir els seus matisos.

7. Quines característiques hauria de tenir un recurs pedagògic orientat en treballar una sessió de musicoteràpia, segons el seu punt de vista?

Ha de ser vivencial, experimental, que puguin moure's, manipular instruments i que siguin ells els protagonistes. Convidar a la socialització, la creació de vincles com per exemple balls en grup, cançons on hagen d'interactuar.

8. Creu que hi ha mancances amb la disponibilitat de recursos didàctics per treballar una sessió de musicoteràpia?

Mancances en recursos personals, d'atenció a necessitats educatives, o ràtios excessivament altes per a poder atendre de manera individualitzada.

Recursos materials com aros, colxonetes, coixins, o fins i tot aules de música sense cap condicionament per a aquest tipus d'activitats.

9. Considera que a l'etapa d'infantil hi ha una manca de formació de musicoteràpia pels docents? Creu que hauria de ser una formació bàsica?

Totalment. Crec que el departament hauria de potenciar aquest tipus de formació de manera generalitzada, especialment en l'etapa d'educació infantil.

10. Quines formacions suggereix vostè a aquells mestres que s'estan iniciant en la docència o que no tenen aquests coneixements i recursos, i els volen aplicar dins de l'aula per poder gestionar les emocions dels infants?

Sobretot tallers de moviment i dansa, d'expressió corporal i de cant. Que els infants aprenguen a expressar-se i ho troben com un exercici normal, que es puguin desinhibir, facilitar la comunicació amb el món i la desconexió per a la comunicació amb un mateix.

11. Per finalitzar l'entrevista, m'agradaria proporcionar aquest espai també de forma oberta per tal que pugui expressar alguna idea o aspecte important que no hagi estat abordada durant aquesta entrevista i que vulgui destacar.

Pense que és molt necessari donar més presència a l'educació musical a les escoles. Amb una hora setmanal no es poden desenvolupar tot aquest tipus d'empreses i reptes que tenen tanta importància en el desenvolupament de l'infant, sobretot a nivell emocional i de benestar.

És molt complicat, però també m'agradaria animar a la gent que es decidisca a emprendre aquest camí a creure en el poder de la música i a lluitar per millorar la vida de qui li ha tocat néixer en un entorn o en una situació determinada sense ser-ne responsable.

ENTREVISTA 4 A MUSICOTERAPEUTA

1. Primerament, abans d'entrar en matèria, podria fer una petita presentació seva? Qui és vostè, d'on és i quina ha sigut la seva trajectòria professional?

Em dic J.Garriga. sóc de Barcelona, i fa 5 anys em dedico a l'educació musical i a la musicoteràpia infantil. Vaig estudiar magisteri musical a la UB i més endavant em vaig

especialitzar amb un màster en musicoteràpia clínica. He treballat en escoles, centres d'educació especial i també en projectes d'intervenció socioeducativa amb infants i famílies en risc d'exclusió.

2. Per vostè com a musicoterapeuta/mestre de música, quins són els trets fonamentals de la musicoteràpia?

Com a musicoterapeuta els seus trets fonamentals serien: L'ús actiu de la música (escoltar, cantar, tocar, improvisar), que l'acompanyament sigui per un terapeuta ben format/ada, que tingui un objectiu terapèutic i lúdic i que el procés sigui estructurat amb sessions planificades i avaluació constant.

3. Com pot beneficiar la musicoteràpia en el desenvolupament integral i harmònic de l'infant?

La musicoteràpia pot beneficiar en el desenvolupament de l'infant en l'expressió emocional no verbal, el desenvolupament del llenguatge i la comunicació, la coordinació motriu i la psicomotricitat fina i gruixuda. les habilitats socials com l'escolta, l'empatia i la col·laboració i la concentració, l'atenció i la memòria auditiva.

4. Les dificultats d'autoregulació emocional en infants es mostren en la poca capacitat de poder identificar, expressar i gestionar les seves emocions, la qual pot afectar a la convivència amb els seus iguals, amb el seu procés d'aprenentatge, així com el seu benestar general. En aquest casos sovint es necessiten estratègies específiques per poder ser abordades.

De quina manera pot actuar que pot actuar la música com a regulador emocional dels infants amb aquestes dificultats de gestió tant personal com emocional?

La música pot actuar com a eina de contenció i canalització emocional. A través del ritme, el to, la melodia i l'harmonia, els infants poden reconèixer emocions pròpies i alienes, exterioritzar sentiments que potser no saben expressar amb paraules, aprendre a calmar-se o activar-se, segons el tipus de música i desenvolupar una identitat emocional més rica i conscient.

5. Quina és la seva visió de la relació entre la musicoteràpia i la gestió emocional a l'etapa d'infantil? Ha pogut observar beneficis significatius en l'educació emocional dels infants?

La relació és molt estreta. La música obre portes emocionals de manera segura i natural. He vist infants que, després d'un temps, comencen a reconèixer la tristesa, l'alegria, la por o la ràbia dins de cançons, i després ho saben identificar en ells mateixos. La musicoteràpia ajuda a crear espais emocionals protegits dins l'aula.

6. Quines serien, segons el seu criteri, les característiques d'una sessió de musicoteràpia en el context d'educació infantil? Com es podria introduir en una sessió d'expressió emocional?

Una sessió ha de ser lúdica, estructurada i flexible, amb espais d'improvisació guiada, ha d'incloure cançons senzilles, jocs rítmics, instruments de petita percussió, moviment corporal i silenci. Per introduir l'expressió emocional, es pot treballar amb cançons que representin emocions o amb instruments per expressar el "com ens sentim avui".

7. Quines característiques hauria de tenir un recurs pedagògic orientat en treballar una sessió de musicoteràpia, segons el seu punt de vista?

Ha de ser accessible i adaptat al nivell maduratiu dels infants, que permeti la participació activa, que estimuli diversos canals sensorials (visual, auditiu, kinestèsic), amb objectius clars i orientació emocional o relacional i que promogui l'autonomia i la creativitat.

8. Creu que hi ha mancances amb la disponibilitat de recursos didàctics per treballar una sessió de musicoteràpia?

Sí, sovint hi ha pocs materials específics dissenyats per a l'etapa infantil des d'una mirada musicoterapèutica. Molts recursos musicals no tenen un enfocament emocional, o bé són massa genèrics o comercials. També hi ha poca formació integrada en les editorials escolars.

9. Considera que a l'etapa d'infantil hi ha una mancança de formació de musicoteràpia pels docents? Creu que hauria de ser una formació bàsica?

Totalment. A l'etapa infantil, molts docents no han tingut formació en musicoteràpia ni en com fer servir la música com a eina emocional. Crec que hauria de formar part del currículum bàsic docent, especialment per al professorat d'educació infantil i primària.

10. Quines formacions suggereix vostè a aquells mestres que s'estan iniciant en la docència o que no tenen aquests coneixements i recursos, i els volen aplicar dins de l'aula per poder gestionar les emocions dels infants?

Des de la meva experiència, suggeriria principalment assistir a cursos d'introducció a la musicoteràpia infantil. Una vegada s'ha fet aquesta formació base, m'agradaria incentivar als interessats en realitzar el següent pas, que serien tallers de ritmes i d'expressió emocional amb instruments senzills com a introducció. Seguidament, també proposaria una formació en educació emocional amb suport musical. Finalment, una vegada ja es tinguessin tota aquesta formació, motivaria a participar en el següent nivell, grups de pràctica reflexiva sobre música i emocions. Alguns centres com Esclat (Barcelona), Institut de Musicoteràpia de Catalunya, o fins i tot plataformes online com Udemy o Coursera, tenen bons recursos inicials.

11. Per finalitzar l'entrevista, m'agradaria proporcionar aquest espai també de forma oberta per tal que pugui expressar alguna idea o aspecte important que no hagi estat abordada durant aquesta entrevista i que vulgui destacar.

Només voldria afegir que la música no necessita paraules per ser entesa i que, per als infants, sovint és una de les formes més naturals i sinceres d'expressió emocional. Incorporar-la al dia a dia a l'aula, no només com a entreteniment sinó com a eina pedagògica i emocional, pot transformar profundament la manera com els infants es relacionen amb ells mateixos i amb el món.

6.7. Annex 6.7: Taula Excel de les anàlisis dels resultats

GRAELLA AVALUACIÓ IS B																						
Escala d'estimació de l'avaluació: 0: no observat; 1: iniciat; 2: en procés; 3: assolit amb ajuda 4: assolit; 5: avançat																						
Eixos	INDICADORS/ALUMNES	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	Mitjana
Emocions	Reconeixement d'emocions	5	4	4	5	4	4	4	4	5	4	4	4	4	4	5	5	5	3	3	4	4,2
Emocions	Comunicació emocional	5	3	4	5	4	4	5	3	5	4	2	4	3	2	5	5	4	3	2	4	3,8
Emocions	Autoregulació emocional	4	4	4	5	4	4	4	3	4	4	4	3	3	3	3	5	4	4	4	4	3,85
Moviment	Corporalitat i moviment	5	4	4	5	4	4	5	4	5	5	4	3	4	2	5	5	5	4	4	4	4,25
Moviment	Atenció i associació musical	4	4	3	4	4	3	4	3	4	4	3	3	3	4	4	4	4	2	2	4	3,5
Sociabilitat	Creativitat i interpretació personal	3	2	2	4	3	2	4	3	4	3	3	4	3	4	4	4	4	1	1	3	3,05
Sociabilitat	Relació amb l'entorn i interacció	5	4	5	5	4	4	5	4	5	5	4	4	4	3	5	5	5	4	3	4	4,35
Mitjana observacions per alumne		4,4	3,6	3,7	4,7	3,9	3,6	4,4	3,4	4,6	4,1	3,4	3,6	3,4	3,1	4,4	4,7	4,4	3,0	2,7	3,9	3,857142857

Eixos	INDICADORS/ALUM	Mitjana de M
Emocions	Autoregulació emocional	3,85
	Comunicació emocional	3,8
	Reconeixement d'emocions	4,2
Total Emocions		3,95
Moviment	Atenció i associació musical	3,5
	Corporalitat i moviment	4,25
Total Moviment		3,875
Sociabilitat	Creativitat i interpretació personal	3,05
	Relació amb l'entorn i interacció g	4,35
Total Sociabilitat		3,7
Suma total		3,857142857

Eixos	Mitjana de Mitjana
Emocions	3,95
Moviment	3,875
Sociabilitat	3,7
Suma total	3,857142857